

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

107525

8/6.

SUŽNJI

Jezece krokodilov

6

ZABAVNA KNJIŽNICA

8

ZALOŽILA ZALOŽBA OBZORJA V MARIBORU
TISKALA MARIBORSKA TISKARNA V MARIBORU

KARL MAY

SUŽNJI

II. KNJIGA

2. SNOPIČ

JEZERO KROKODILOV

30

MARIBOR 1954

+ 107525

VSEBINA:

1. V smrtni nevarnosti	145
2. Zopet svoboden	174
3. Novi načrti	196
4. Past se zapira	225
5. V pasti	245
6. Lov na Ibna Asla	263

107525

IN=030034477

I.

V smrtni nevarnosti

Marsikaj sem že doživel na svojih potovanjih in nekajkrat sem že gledal smrti v obraz, tako huda pa mi še ni predla kmalu, ko tistikrat na Ibn Aslovi ladji.

Vse bi se bilo sicer še dobro izteklo, ako ne bi eden izmed brodarjev slišal moj pogovor z Benom Nilom in ga nemudoma nesel Ibnu Aslu na uho. K sreči je mož ujel le nekaj besed o reis efendini, o puškah, o streljanju, o sodih s petrolejem in podobne reči, ki jih Ibn Asl ni znal spraviti v pametno zvezo. Izmislil sem si spretne izgovore in dal besedam čisto nedolžen pomen. Ibn Aslovo nezapiranje se je poleglo.

Toda nesreča nikdar ne pride sama.

Po Nilu je priplula jadrnica, ki je bila namenjena na sever. Napoti je bila Ibnu Aslu, zato je poslal častnika s čolnom, da jo ustavi.

Z jadrnico pa je priplula nova nesreča.

Ben Nil in jaz sva ležala ob glavnem jamboru, poleg naju pa je stal brodar na straži in naju ostro opazoval. Prav nič se nisem bal za življenje. Nevarno bi bilo za naju, če bi odkrili prazne sode. Takoj bi zasumili, da jih je navrtal kateri izmed naju.

Toda dokazati nama končno ne bi mogli ničesar. S spretnim izgovorom bi zadevo zavlekel, razen tega pa je bil reis efendina v bližini in upal sem, da pojde vse dobro.

Zgodilo se je žal čisto drugače.

S krova sem videl po reki navzdol in navzgor in k jadrnici. Čoln, v katerem je bil častnik, je pristal, brodarji so se sklanjali čez ograjo, čul sem prerekanje. Častnik je zahteval, da mora jadrnica počakati, reisu — kapitanu — pa menda ni bilo, da bi se mudil. Popraševal je, kakor

sem pozneje zvedel, čemu naj bi čakal, in pravil, da ga nihče nima pravice zadrževati.

Toda častnik je nazadnje le uveljavil svojo voljo, eden izmed brodarjev je zlezal po vrvi čez krov in v čoln, odveslali so, jadrnica pa se je obrnila k bregu, spustila jadra in se usidrala.

Čoln je pristal ob Kuščarju, ljudje so zlezli na krov. Prvi je bil tisti, ki so ga privedli z jadrnice.

In kdo je bil —?

Lahko si mislite, kako sem se prestrašil, ko sem ga spoznal! Bil je Abu en-Nil, Ben Nilov ded, krmar s Semeka.

Moji bralci se še spominjajo nočnih dogodkov na Semeku v Gizah. Takrat sem se vkrcal v Bulaku na Semeka, a smo pluli samo do Giz, kjer je prišel na krov muzabir, ki naj bi mi po naročilu mokadema ukradel važne papirje in me, če bi bilo treba, tudi spravil v stran. Preprečil sem mokademove nakane.

Dahabije Semek je bila opremljena za prevoz sužnjev; še tisto noč jo je reis efendina zaplenil, moštvo pa izročil sodniji. Med njimi je bil tudi Abu en-Nil. Zasmilil se mi je, pomagal sem mu, da je ušel ter mu dal celo nekaj denarja na pot. Dejal je, da pojde domov v Gubator.

Zdaj pa ga nenadoma srečam na Bar el-abiadu, globoko na jugu —.

Gotovo me je še poznal. Nekaj mesecev je sicer že minilo po tistih dogodkih, a izkusil sem, da ljudje mojega obraza ne pozabijo tako zlahka. Še po letih so me na prvi pogled spoznali, čeprav se jih sam nisem več spominjal in sem jih videl samo enkrat v življenju in še tistikrat samo mimogrede.

In če ne bi spoznal mene — svojega vnuka Bena Nila bi spoznal prav gotovo.

Ne prestrašim se kmalu kake reči, to pot pa sem se, kakor rečeno, res prestrašil. Krmar bi naju lahko zagledal, planil in izdal najini imeni. In potem —?

Menda je bilo pri kraju z nama.

Ben Nil je ležal na strani ter kazal krovu in ljudem, ki so prišli s čolnom, hrbet. Pripraviti ga je bilo treba na svidenje.

»Ne prestraši se!« sem mu šepnil. »In ne obrni se!«
Zganil se je, nato pa mirno obležal.

»Kaj je?«

»Tvoj ded je prišel.«

Vest ga je le iznenadila. Spet se je zganil in se že mislil obrniti. K sreči se je premagal.

Za trenutek je pomišljal pa dejal:

»Oba deda mi še živita. Katerega misliš?«

»Krmarja s Semeka.«

»Abu en-Nila?«

»Da.«

»O Alah, kakšno veselje!«

»Rajši reci, kakšna nesreča! Izdal naju bo!«

»O Mohamed —! Tisto je seveda mogoče!

Kako pa je prišel na našo ladjo? Kaj počenja pri Ibnu Aslu?«

»Z jadrnico je priplul, ki jo je Ibn Asl ustavil. Častnik ga je pripeljal v čolnu na naš krov, najbrž zato, da se pogodijo zaradi čakanja. Menda je tudi to pot krmar.«

»Kje stoji?«

»Na desni ob ograji.«

»Pa naju še ni videl?«

»Ne še. Z Ibnom Aslom govori.«

»Znamenje bi mu dal, naj molčil«

»Če ne bi bil zvezan. Nič ne pomaga, vdati se morava v nesrečo, ki je neizogibna.

Kaj neki počenja ob Gornjem Nilu? Ko sem ga rešil, je pravil, da pojde v Gubator.«

»Namenjen je bil v Gubator, da! Pa ni šel, premislil si je, bal se je policije.

Ali ti nisem pravil, da je prišel k meni v Siut, kjer sem tistikrat ležal bolan?«

»Pozabil sem.«

»Obiskal me je v Siutu in mi povedal, kaj se mu je pripetilo na Semeku. Dobil je službo na ladji, ki je bila namenjena v Gornji Egipt, in od tistih dob se nisva več videla.

Da bi vendar bil previden in pameten in bi naju ne izdal —!«

»Poglavitno je, da se koj v prvem trenutku zave nevarnosti. Ali misliš, da bo imel toliko prisotnosti duha?«

»Ne verjamem. Silno se bo razveselil, ko me bo zagledal, obenem pa prestrašil, ko bo videl, da sem zvezan. In prav tako se mu bo godilo, ko bo zagledal tebe. In v svojem veselju in strahu bo zakričal najini imeni —.

Obrni se tudi ti vstran, da te ne bo videl kar prvi trenutek!«

Tudi sam nisem verjel, da bi se starec znal obvladati.

Preprost človek je bil, na svoj krmarski posel se je sicer dobro razumel, tudi Nil je dobro poznal od ustja pa vse tja do mej Abesinije, kdo ve kako duhovit pa ni bil. In povrh je bil še boječ človek. Na Semeku se je kar sesedel, ko je reis efendina povedal posadki, da jo bo izročil sodnji. Bal sem se, zelo sem se bal, da bo vse pokvaril.

In sumljivo se mi je zdelo tudi obnašanje našega stražnika. Odkar je stopil Abu en-Nil na krov, se ni več zmenil za naju, gledal je krmarja in gledal in že stopil po krovu, pa si spet premislil. Ga je morda poznal —?

No — tičala sva res globoko v smoli!

Ibn Asl je govoril s krmarjem. Ta se je prav tedaj razburjal:

»Naj bi počakali?«

»Da!« je zapovedovalno rekel Ibn Asl.

»Kako dolgo?«

»Dokler ne opravimo svoje delo.«

»In koliko časa bo to trajalo?«

»Kvečjemu uro ali dve. Nato pa lahko mirno odplovete.«

»Ampak zakaj —? Saj vam nismo napoti!«

»Napoti ste nam!«

»Kako neki? Vsa širina reke vam je na razpolago!«

»Vzroka mi ni treba povedati.«

»Tako —? Pa mi ga boš povedal, sicer bom nemudoma odjadral.«

»Ne boš! Če ne ubogaš, te pridržim na krovu tako dolgo, da opravimo. Krmar si, brez tebe jadrnica ne more odpluti.«

»Kdo ti daje pravico?«

»Si že čul kdaj o reis efendini?«

»Seveda.«

Abu en-Nilov glas je bil na mah boječ.

»No — jaz sem reis efendina in imam pravico od kediva, da smem storiti, kar hočem.«

Krmar se je veselo nasmejal.

»Ne, reis efendina pa nisi! Poznam ga osebno, celo govoril sem že z njim.«

Ibn Asl je za hip umolknil. Laž mu ni uspela. Pa brž si je znal pomagati.

»Tako —? No, pa ti povem, da sem njegov poročnik. Reis efendina ali njegov poročnik, to je vseeno. Ubogati moraš!«

»Reis efendinov poročnik si —? Ne verjamem! Lažeš!«

Ibn Asl je vzrojil.

»Brzdaj jezik, ti rečem! Praviš, da poznaš reis efendino, zato gotovo tudi veš, da je strog in neizprosen, kadar kaznuje.«

»Kaj boš grozil z reis efendino! Njegovi ljudje nosijo kroj kedivovih vojakov, ti in tvoji ljudje pa ste oblečeni kakor navadni beduini, nekateri so še celo na pol nagi! In tvoji ladji je ime Hardaun — Kuščar —, reisovaladja pa je Eš-šahin — Sokol —. Je tudi čisto drugače opremljena.

Ne verjamem ti! Dokaži, da si v reis efendinovi službil!«

»Ni mi treba dokazovati, povem ti pa tole: Reis efendina je najel Hardauna, ker mu njegov Eš-šahin ne zado-
stuje več. In meni je izročil poveljstvo. Zato ne nosimo kroja.«

»Če nisi vojak, moraš imeti vsaj pismeno potrdilo, da zastopaš reis efendino! Prej ne ubogam, preden mi ne pokažeš tako potrdilo!«

»Ni mi treba pismenega potrdila, na besedo boš ubogal!«

»Ne bom! Odpluli bomo.«

Obrnil se je.

Ibn Asl ga je prijel za ramo.

»Stoj, stari! Le počasi! Brez mojega dovoljenja ne boš zapustil krova!

Krmar si, tisto vem. Kako pa ti je ime?«

»Himajd el-bari.«

Drugo ime si je nadel —. Najbrž zato, ker je ušel reis efendini in bi bil rad zabrisal sled za seboj.

Že sem upal, da se bo vse dobro izteklo. Če si je nadel ime Himajd el-bari, ni mogel Bena Nila pozdraviti kot svojega vnuka.

Toda moje upanje je kmalu splavalo po vodi.

Naš stražnik je namreč stopil k Ibnu Aslu in dejal:

»Ni res! Staremu ni tako ime, dobro ga poznam! Videl sem ga v Kairu in tudi drugod. Krmar je, kj ga po vsem Nilu dobro poznajo, ime pa mu je Abu en-Nil.«

Ibn Asl je prisluhnil. Ime mu je bilo znano, saj je vedel, da je mojemu slugi ime Ben Nil.

»Abu en-Nil —? Res —? Se ne motiš?«

»Ne. Zelo dobro ga poznam.«

»Ej, stari,« se je spet obrnil k njemu, »prevaril bi me rad! Nalagal! A laž ima kratke noge! Ali priznaš, da si krmar Abu en-Nil?«

Z negotovim glasom je pravil krmar:

»Ne! Jaz sem Himajd el-bari in nikdar mi ni bilo drugače ime.«

Spet se je oglasil stražnik:

»Laže! Natančno ga poznam. In še dve priči ti privedem, ki ga tudi dobro poznata.«

»Kdo sta tista dva?«

»Moja tovariša, spodaj na bregu sta, pri ognju sedita.«

»Pokličí ju!«

Prišla sta in si ogledala starega.

»Abu en-Nil si, poznavata te!«

Abu en-Nil se ju je otepal, a sta mu povedala v obraz, kje sta ga videla.

Na Jutrovem ni nič nenavadnega, da kdo spremeni ime. Nekdo se je bil na primer imenoval Maluf, pa si je dolgo želel sina in dediča. In ko ga je dobil in je sina imenoval Amalu, je spremenil v spomin na izpolnjeno željo svoje ime Maluf v ime Abu Amal, Amalov oče. Zato mi je bilo nerazumljivo, zakaj je Ibn Asl izgubljal toliko besed zaradi spremenjenega krmarjevega imena in zakaj ga je dolžil laži in prevare. Eno je bilo seveda res — stari

je zagrešil neumnost, ko je rekel, da mu nikdar ni bilo drugače ime.

Pa ime Abu en-Nil je menda vzbudilo Ibnu Aslu še druge spomine. Porogljivo je pravil:

»Dokazali smo ti, da si lagal! Kaj praviš na to?«

Stari je do tedaj še precej pogumno odgovarjal, da sem se res čudil. Ko pa je uvidel, da ne more nikamor, je dejal malodušno:

»Nisem lagal! Ime mi je Himajd el-bari. Morebiti sem podoben tistemu Abu en-Nilu.

Sicer pa ti je lahko vseeno, kako mi je ime. In če bi tudi res bil Abu en-Nil, bi ti moralo biti prav tako vseeno!«

Ibn Asl se je maščevalno režal.

»Seveda bi mi moralo biti čisto vseeno! Še zelo vesel bi bil, da sem našel Abu en-Nila, silno vesel bi bil!

Povej, Abu en-Nil, ali nimaš sina, ki mu je ime Ben Nil?«

»Ne.«

»Vnuka?«

»Tudi ne.«

»Sorodnika?«

»Še manj.«

»Ne laži, stari! Sicer ti z bičem izsilim resnico! Nekemu brodarju je ime Ben Nil. In če je komu ime Abu en-Nil, je tisti ali njegov oče ali pa ded.«

Krmar se je jezno obregnil:

»Kaj me briga tisto! Pusti me pri miru s svojim Benom Nilom! Jaz sem Himjad el-bari in nimam ne sina ne vnuka ne kakęga drugeęa sorodnika, ki bi mu bilo ime Ben Nil.«

»Čuvaj se!« je grozil Ibn Asl. »Z menoj se ne govori tako! Utegnil bi obžalovati!

O, bi se že bal, če bi vedel.—«

»Kaj bi moral vedeti —?«

»Da —.«

Pomolčal je in dejal:

»Ali veš, kdo sem?«

»Pravil si, da si v reis efendinovi službi.«

»Pa sem — pa sem — nekdo drug.«

»Ah —! Saj sem rekel, da ti ne verjamem!

Če nisi reis efendinov zastopnik, se te še manj bojim!«
»Misliš? Bi se že bal, če bi zvedel, kdo sem pravzaprav!«

»Bodi kdorkoli, ne bojim se te!«

»Zelo samozavestno govoriš! Vedi, da sem Ibn Asl!«

Menda je mislil, da bo stari krmar kar klecnil, ko bo čul ime zloglasnega lovca na sužnje. Ta pa je dejal veselo presenečen:

»Alah —! Res —? Ibn Asl si, slavni lovec?«

»Da!

No, kakšni občutki te obhajajo?«

Abu en-Nil je bil svoj čas krmar na suženjski ladji. Reis efendine se je bal, ker se je bal kazni kot begunec, lovca na sužnje pa se mu ni bilo treba bati, saj je vendar služil v njegovem »podjetju«.

Nasmejal se je njegovim besedam.

»Kakšni občutki me obhajajo? Zelo prijetni, ti rečem! Če me seveda nisi zopet nalagal.«

»Ne. Alah in prerok sta mi priča, da sem govoril resnico.«

»To pot ti že verjamem. In če si Ibn Asl, ti lahko tudi sam povem svoje pravo ime.«

O, da bi mu mogel vsaj migniti, vsaj odkimati —. Neumnost je mislil ziniti, ki bi z njo sebi in nama zadal zadnji udarec.

»Svoje pravo ime —?« je dejal Ibn Asl prežeče. »Si me prej nalagal?«

»Nalagal te nisem. Moje pravo ime je Abu en-Nil.«

Ves presenečen je vzkliknil Ibn Asl:

»Glej, glej —! Abu en-Nil —? Ali veš, stari, kaj si zdajle povedal?«

»Da se mi ni treba bati Ibna Asla, to sem povedal.«

»Tako —? Nazadnje boš še rekel, da sva si prijatelj —.«

»Seveda! Vsaj nič hudega mi ne boš storil.«

»Tako —? Zakaj ne?«

»Si že kdaj čul o dahabiji Semek?«

»Kako bi ne čul —! Marsikateri tovor je že naložila, ki sem ga prodal svojim odjemalcem.«

»Pa tudi veš, da jo je zaplenil reis efendina?«

»Vem. V Gizah je bilo.«

»Da! Tisti re's efendina jo je zaplenil, ki je tvoj so-vražnik. Bil sem takrat krmar na Semeku. Poleg sem bil, ko je prišel na krov, preiskal ladjo in odkril, da je su-ženjska ladja. Zaplenil jo je, kakor rečeno, moštvo pa izročil sodnji.«

»Tebe tudi?«

»Da. Pa uspelo mi je v zadnjem trenutku, da sem ušel.«

»Tako —?« se je režal Ibn Asl. »Ušel si —? Gotovo je reis efendina pogledal skozi prste —.«

»Ne. Neki frankovski efendi je bil na Semeku, ki —.«

»Aha —!«

»Da! Tisti se me je usmilil, mi dal denar in —.«

»Zakaj pa ravno tebe?«

»Ker —. Ne vem zakaj.«

Prav dobro je vedel, zakaj sem mu pomagal.

Ibn Asl se je zadovoljno režal.

»Zato pa jaz vem! Njegov človek si, njegov pomagač! Morebiti celo njegov vohun! Pomagal ti je, ker si mu izdal Semeka!«

Ves prestrašen je kriknil Abu en-Nil:

»Njegov vohun —? Če pa ga še nikdar nisem videl!«

»Prodal si se mu, da te je rešil! Zdaj pa si njegov priganjač!«

»Ne!«

»Ne laži! Vse vem! Priznal si, da si Abu en-Nil. In priznal boš tudi, kar si prej tajil, da imaš sina, ki mu je ime Ben Nil.«

»Nimam sina.«

»Pa vnuka.«

»Vnuka pa imam.«

»In tistemu je ime Ben Nil?«

»Da.«

»Izvrstno —! Kje si ga zadnjikrat videl?«

»V Siutu.«

»To pot si vsaj povedal resnico! Le to mi še priznaj, pri kom je tvoj vnuk v službi!«

»Moj vnuk je svoboden beduin in nikdar ni bil pri ni-komer v službi.«

»Ne, res ne —? No, če še ni bil, pa je zdaj v službi! In v kakšni službi! In pri kakšnem človeku!«

Grozeče je govoril.

»Ne razumem te!« je pravil Abu en-Nil, to pot odkritosrčno. »Kaj te briga moj vnuk in pri kom je v službi! Čemu se razburjaš?«

»Koj boš vse zvedel! Alah te je privedel na mojo pot in kmalu boš videl tudi vnuka in tistega tvojega efendija, ki mu bom, tako ti prisegam, ud za udom odtrgal in odrezal.«

Krmar se je prestrašil:

»Tistega efendija, ki je bil na Semeku —?«

»Seveda tistega!«

»Alah kerim —! Kaj pa ti je storil?«

»Pes! Ne misli, da me boš varal! Efendijev pomagač si in vohun! Vse veš, v zvezi si z njim! In zato te bom z njim vred kaznoval!«

Obrnil se je k svojim ljudem.

»Zvežite ga in ga vržite k onima dvema!«

»Kaj —?« se je razburjal krmar. »Mene boš zvezal —? Ničesar ne vem! V Fašodi sem bil in —.«

»Molči, sicer te prebičam!« ga je nahrulil Ibn Asl. »Nič več ne maram slišati! Ne utegnem se muditi s teboj. Zvedel boš — in tudi občutil, kaj se bo zgodilo s teboj.«

Zgrabili so ga, vrgli na tla, zvezali ter zavlekli k nama ob jambor.

Kričal je in zabavljaj in se otepal brodarjev. Že sem mislil, da naju ne bo opazil.

Pa je slučajno pogledal k nama — in presenečen umolknil in kriknil:

»Kaj vidijo moje oči —! Efendi, ti —? Ali je mogoče —? Tudi ti si ujet —?«

Ibn Asl se je prej obrnil k svojim ljudem, ko pa je čul njegove besede, se je spet sunkoma okrenil k nama.

Tedaj je zagledal krmar tudi Bena Nila.

»Ben Nil —! Moj sin, — moje dete —! Sin mojega sina —! O Alah — Alah — Alah —! Kaj se je zgodilo —? Zakaj si ujet —?«

Takole —!

Tako se godi človeku, ki je predobrega srca —! Bolje bi storil, če bi starega blebetača prepustil v Gizah njegovi usodi —! Potem bi se vsaj ne srečal z njim ob gornjem Nilu —.

Izdal naju je in posledice so se takoj pokazale. Ibn Asl je kar planil.

»Efendi —? Ben Nil —? Alah akbar —! Kaj slišim —? Kaj si rekel —?«

Ostro sem pogledal starega krmarja, ki je buljil v naju, in mu šepnil:

»Molči, budalo!«

In že se je zgrnilo krog naju vse, kar je bilo na krovu. Ibn Asl je stopil trdo h krmarju.

»Kako si rekel? Še enkrat povej! Kdo sta tale dva?«
Moj opomin je le zalegel.

Stari ni odgovoril. Razmišljal je, kaj bi rekel, da bi popravil svojo neumnost. Menda se je le zavedel, kaj je zinil.

»Govori!« se je zadril Ibn Asl. »Kdo sta?«

»Kdo?« se je naredil krmar nevednega.

»Tale dva, ki si pravkar enega imenoval efendija, drugega pa sina svojega sina in Bena Nila.«

»Tale dva —? Ne poznam ju.«

»Lažeš! Pravkar si ju klical po imenih!«

Radoveden sem bil, kako se bo izmazal. In ni se odrezal posebno duhovito.

»Nisem imel teh dveh v mislih.«

»Kaj boš tajil! Tale dva si zagledal, pa si ju imenoval: eneja efendija, drugega pa Bena Nila —. Koga drugega pa bi mislil, če ne tale dva?«

»Od same žalosti in obupa nisem vedel, kaj govorim. Velel si me zvezati, ker sem govoril o efendiju in o Benu Nilu, pa sem v razburjenju zinil njuni imeni.«

»In rekel si: ‚Kaj se je zgodilo, da si ujet —?‘ Koga drugega si mislil, ko tale dva?«

»Samega sebe sem mislil.«

»Meniš, da sem neumen, ti pasji sin in vnuk pasjega vnuka!«

Sem z bičem!« je zavpil po krovu. »Mu bomo že odprli usta.«

Tedaj pa je spodaj na bregu zadonel prestrašen klic:

»O čudež —! Sodi so prazni —!«

Ibn Asl je šinil okoli.

»Kaj — kaj —? Sodi —?« je kriknil.

Skočil je k pregraji.

»Sodi so prazni!« so vpili spodaj.

»Ste znoreli?« je kričal. »Saj so bili vendar polni —!«

Čulo se je, ko da nekdo premetava prazne sode.

»Mašalah —! Res so prazni —. Čisto prazni —! Kdo je neki —.«

Izginil je s krova, a se takoj spet vrnil in naročil brodarjem:

»Da se mi tisti psi ne bodo pogovarjali! Udarite jih po čeljustih, če bi se drznili govoriti!«

Spet je izginil.

Eden izmed brodarjev je vzel debelo vrv, nam pomahal z njo pred očmi ter se grdo režal. Molčali smo. Saj je bila tako vsaka beseda zaman. Stari krmar je zagrešil neumnost, ki je ni bilo več mogoče popraviti.

Čez krov nisem videl, čul pa sem razburjene glasove in divje Ibn Aslovo kričanje. Na mah pa je vse utihnilo, menda so se posvetovali. Napeto sem čakal, kaj bo.

In spet je prilezel Ibn Asl na krov, za njim pa vsi njegovi ljudje. Vsi so nas grozeče in sovražno gledali, pa tudi, tako se mi je vsaj zdelo — radovedno in občudovaje.

Ibn Asl je stopil k meni, me sunil z nogo, oči so se mu bliskale.

»Povej po resnici, ti garjevi pes in šakal, sicer ti izpulim jezik! Kje si bil ponoči?«

Trmast molk bi bil nesmiseln. Če bi bil imel vsaj eno roko prosto, bi mu odgovoril s pestjo.

Da bi se pa izognil njegovim surovostim, sem odgovoril:

»V tvoji kajuti seveda.«

»Pa tudi pri sodih si bil!«

»V sanjah —?«

»Boš tajil?«

»Mi na misel ne pride! Česar nisem storil, ne bom tajil.«

»Sodi imajo luknje!«

»Vem. Si že videl sode brez lukenj?«

Spet me je sunil.

»Še norca boš bril iz mene —? Ti si navrtal sode!«

»Pusti me pri miru s svojimi sodi! Bi le rad vedel, čemu naj bi se mučil z vrtanjem!«

»Da rešiš reis efendino!«

Srdito je zacepetal z nogami.

»Vse moje prelepe načrte si uničil! Priznaj, da si bil ti! Sicer te poteptam!«

Spet je dvignil nogo.

Moj položaj ni bil posebno časten in zavidanja vreden. Brez obrambe in brez pomoči sem ležal zvezan na tleh in pred očmi vseh svojih ljudi me je suval človek, ki sem ga mislil prijeti —. Če bi bil on moj ujetnik, bi se mu vse drugače godilo —. Ni bil samo zločinec, surov, podel človek je bil.

Ali sem bil res brez obrambe, brez orožja —? Res je, zoper surovost ni orožja. Lahko si najbolj izurjen mečevalec, a kako se boš branil s floretom, če te napade nasprotnik z gnojnimi vilami —? Lahko bi bil tajil, lagal. Lahko bi se mu ubranil z zvijačo, ukanil bi ga, vsaj za nekaj ur bi zadržal odločitev. Toda on bi si mislil, da se ga bojim —. Bojim —? Njega —? Položaj je bil nevaren, smrtno nevaren, brezupen pa ni bil. Ni še bilo vse izgubljeno.

In če bi tudi bilo —. Preveč samozavesten in ponosen sem bil, da bi si z lažjo rešil življenje. Ne! Rajši sem mu v obraz povedal resnico. Pa naj je prišlo kar koli.

»Priznam naj?« sem dejal. »Priznati mora zločinec. Kar pa sem storil jaz, ni bil zločin, marveč dobro delo.«

»Priznaš?«

»Da —.«

Nemo je strmel vame. Priznanja ni pričakoval. In obrnil se je k ljudem.

»Ste čuli —? Priznal je —. On je bil!

Človek,« je dejal kruto, »ali veš, da si si sam izrekel smrtno obsodbo —? Ti si navrtal sode?«

»Da!«

»Čemu?«

»Še vprašaš?«

»Da rešiš reis efendino?«

»Da.«

»Kdo si?«

»Njegov prijatelj!«

»Tisti — tisti efendi?«

»Da.«

Molčal je.

»In tale —?« je pokazal na Bena Nila.

»To je Ben Nil.«

Tako je osupnil, da je kar odskočil. Takega odkritega priznanja pač ni pričakoval. Vajen je bil, da si je sam ali da so si njegovi ljudje v podobnih primerih pomagali z lažjo.

Nekaj časa me je molče gledal, nato pa se obrnil k brodarjem.

»Ste čuli? Priznal je, da je tisti efendi —! Imamo ga —! Imamo ga —! Končno je šel v past —! Alah bodi zahvaljen.«

Ben Nil je porabil priložnost in mi šepnil:

»Efendi, kaj si storil —! Vse je izgubljeno!«

»Le nič se ne boj in se zanesi name!«

Ljudje so se drenjali okoli nas in me radovedno gledali. Ibn Asl pa mi je srdito kimal.

»Drzen človek si, efendi, zelo drzen človek! Tega pa le nisi vedel, kaj se pravi, stopiti pred moje oči!«

»Beži, beži —! Ni taka reč! Še vse hujše reči sem tvegäl. Če ti ne bi pomagal slučaj, nikoli ne bi zvedel, kdo sem. Ali pa mar misliš, da ti je pomagala tvoja bistroumnost?«

Spet me je sunil.

»Mrčes! Še zasramoval me boš?«

»Zelo pogumen si! Suvaš me, ko se ne morem braniti! Le počakaj, da bom spet prost! Vsako brco mi boš drago plačäl!«

Zakrohotal se je.

»Tebi —? Kdaj pa? Se mar misliš maščevati —? Si znorel? Blede se ti od strahu!«

»Čisto razsodno in premišljeno govorim! Kaj misliš, kako dolgo bom še tvoj ujetnik?«

»Do smrti.«

»Da se ti ne smejem! Ne pozabi, da je reis efendina blizu! Koj ti bo za petami!«

»Na njega se zanašaj —? In upaj, da te bo rešil?«

»Vsekakor.«

»Upaj, dokler ne pogineš! Sežgati ga ne morem, tistega psa, ampak —.«

Umolknil je.

Ob pregraji je zavalovilo. Po lestvi je prihajal izvidnik, ki ga je poslal na pol poti do Hegasija. Preril se je skozi ljudi in brez sape zavpil:

»Zapovednik, z ognjem ne bo nič! Reis efendina ne bo prišel po reki!«

Ibn Asl je debelo pogledal.

»Alah bodi zahvaljen, da sem šel nekoliko dalje, nego si mi naročil! Stal sem niže spodaj ob reki na visokem bregu, opazoval reko, pa videl tudi v puščavo. In tam sem jih videl prihajati —.«

»Koga?« je hlastnil Ibn Asl.

»Koga drugega ko reis efendino in njegove ljudi!«

»Si jih spoznal?«

»Daleč so še bili, zelo daleč, pa sem le videl, da nosijo kroj podkralja.«

»Vojaki so bili! Koliko jih je bilo?«

»Ne vem. Paroma so korakali v nizu, dolga vrsta jih je bila.«

»Kdaj utegnejo prispeti?«

»Previdno se bližajo, sam pa sem skokoma hitel. Sodim, da bodo v pol ure tukaj.«

Ibn Asl se je zamislil.

»Proč moramo —. Brž ko mogoče —. Napadli bi jih sicer lahko in tudi zmagali, vendar bi izgubili mnogo ljudi.

Izmislil si bom drug načrt ter z zvijačo prijel tega psa.«

Obrnil se je k ljudem.

»Na delo, možje! Dvignite jambore in razpnite jadra! Veter je ugoden, od severa piha, naglo nas bo potegnil na varno.«

»In sodi —?« je vprašal častnik.

»Vrzite jih v vodol Zanič so, ker nam je tale lopov ukradel petrolej. Vse drugo, kar je na bregu, znosite na krov! In brž! Mudi se!«

Pohiteli so. Eni so nosili na ladjo vreče z živili, puške in strelivo, drugi so valili sode v reko, brodarji so postavljali jambore. Ni minilo četrte ure, pa smo odrinili, veter se je uprl v jadra, odpluli smo proti jugu.

Na nas niso več pazili. Stražnik je stal ob pregraji in gledal tovariše. Pluli smo mimo jadrnice, ki jo je velel Ibn Asl ustaviti. Abu en-Nil mi je šepnil:

»Bi poklical naše ljudi na pomoč?«

»Nikar, za Alahovo voljo! Ničesar ne bi dosegel, le poslabšal bi naš položaj.«

»Ampak v službi sem na jadrnici, za krmarja sem! Vrniti se moram v službo! Kaj se bom vozil s tem Ibnom Aslom!«

»Moraš se voziti z njim! Ne bo te vprašal, ali ti je zanj ali ne.«

»Kaj pa bo z menoj?« je zatarnal.

»Isto, kar bo z nama.«

»In kaj bo tisto?«

»Alah ve, jaz ne vem. V najhujšem primeru je z nami pač pri kraju.«

»In ti si kriv, da je tako!«

»Jaz —? Sem mar jaz kriv, da si ujet —?«

»Tisto ne. Pa izdal si naju! Ibn Asl naju ni poznal.«

»Kaj sem hotel! Saj nisem vedel, da ne smem ziniti, kdo sta. In silno sem se prestrašil, ko sem vaju videl zvezana.«

»Prav zato, ker sva zvezana, bi moral molčati!«

Naglo nas je gnal veter po reki navzgor. Na levi je ležal otok Džeziret Hasanije, na desni se je gozd redčil in prehajal v puščavo.

In tam sem zagledal kamelarja, v diru je hitel k reki. Ko je zagledal Kuščarja, se je vzel v stremenih, mahal s puško in poganjal žival v še hujši dir.

Brodarji so ga opazili in poklicali Ibna Asla. Zasenčil si je oči z dlanjo. Opazoval ga je in ves vesel vzkliknil:

»Oram —! Novice nam prinaša —!«

»Bomo počakali nanj?« je vprašal častnik.

»Ne smemo se muditi, reis efendina bi nas dohitel.«

»Kje se snidemo?«

»Koj mu povem.«

Dal je dlani na usta in zaklical jezdecu:

»Majet es-saratin — majet es-saratin —!«

Jezdec je obrnil kamelo ter odjezdil nazaj v puščavo.

Majet je stranski rokav Nila, zaliv, ki v njem voda mirno stoji, v širšem pomenu tudi jezero, močvirje. Majet es-saratin pa je močvirje, jezero rakov.

K Jezeru rakov je naročil Ibn Asl jezdecu —. Torej je bil tudi sam namenjen tja —. Jezdec je sel, je dejal. Čigav sel —? Nisem ga dobro videl, vendar se mi je zdel znan.

Toda kaj me je brigal tisti sel! S samim seboj sem imel dovolj posla.

Vesel sem bil, da sem rešil reis efendino in njegovo posadko gotove smrti. Ampak namesto njeга sem sam tičal v smoli, pa še globoko v smoli —. Ali sem smel upati na pomoč reis efendine —?

Ni bilo verjetno, da bi me našel.

Po puščavi prihaja, je javil izvidnik. Pustil je torej jadrnico v Hegasiju in najbrž šel peš poizvedovat za lovci. Morda mu je prišlo na uho, da leži ob otoku sumljiva ladja. Našel bo prazno taborišče, našel pa tudi Abu en-Nilovo jadrnico. Popraševal bo in zvedel, da je noker odplul. Da bo uganil, čigav je, o tem ni bilo treba dvomiti. Vrnil se bo v Hegasi in odplul za Ibnom Aslom. Izgubil bo tri ure dragocenega časa z iskanjem in medtem bi lahko bil Ibn Asl že kdo ve kje. Reis efendinov Eš-šahin je bil sicer nažel in boljši ko Ibn Aslov noker, če pa je zlezal Kuščar v kako skrito močvirje — in Majet es-saratin je bilo najbrž tako, samo lovcem znano zavetišče — bi jadrал Eš-šahin mimo in ga ne bi našel.

Od reis efendine ni bilo pričakovati pomoči, sam sem si moral pomagati. Kako, tega nisem vedel. Obupal pa kljub temu nisem.

Bena Nila ni bilo prav nič strah, zanašal se je name. Njegov ded pa je brezupno tarnal.

»O Alah, v kakšno nesrečo sem zašel —! Niso šteta samo moja leta in moji dnevi, štete so tudi moje ure —! Kajti tale strašni človek nas bo vse tri pomoril —.

Le čemu je tako jezen na vaju?«

»Tisto si lahko misliš!« mu je pravil Ben Nil. »Po njegovem mnenju je naš efendi kriv, da je reis efendina zaplenil Semeka. In efendi mu je iztrgal šestdeset sužnjev, ki bi zanje dobil mnogo denarja. In še marsikaj drugega je storil, kar mu je Ibn Asl hudo zameril. Podil ga je iz kraja v kraj, nikjer ni več varen pred njegovo bistroumnostjo. Kako bi ga potem Ibn Asl ne sovražil —!«

»Ampak ti —! Zakaj pa je nate jezen?«

»Ker sem efendijev služabnik!«

»Služabnik —? Od kdaj?«

»Že dolgo. V Siutu sva se seznanila. Življenje mi je rešil.«

»Tebi tudi —?«

»Da. Klavrno bi poginil v starem vodnjaku blizu Siuta, če me ne bi našel efendi. In od tistega časa ga spremljam in mu skušam poplačati, kar je storil zame.

Zato je tudi meni prisegel maščevanje.«

»In z vama vred bo ubil tudi mene —! O nebo —! O Mohamed —! Nikdar več ne bom videl svojcev in moj konec bo strašen —!«

Kar zajokal je.

»Ne jadikuj!« ga je tolažil vnuk. »Za sitnost si efendijul Tiho bodi, da bo lahko v miru razmišljal, kako bi se rešil!

Sicer pa grozi smrt samo nama! Ti nisi storil Ibnu Aslu ničesar, izpustil te bo.«

»Ali nisi čul, kaj je rekel! Da sem vajin zaveznik in pomagač —? Tudi mene bo pokončal!«

Stari je bil sebičen. Le nase je mislil, le o sebi je govoril. Na vnuka niti pomislil ni in name tudi ne. In strahopetnež je bil. Že v Gizah ni bil junak.

»Že spet tarnaš!« je pravil Ben Nil. »Tiho bodi, ali pa rajši pripoveduj, kje si bil, kar se nisva videla!«

Pomiril se je in pripovedoval, da je v Siutu dobil službo na jadrnici, ki je bila namenjena v Fašodo. Reis je kmalu spoznal njegove sposobnosti in ga postavil za prvega krmarja. V Fašodi so natovorili novo blago ter se pravkar vračali nazaj na sever, ko jih je ustavil Ibn Asl. Njegov častnik je pravil, da leži niže pod otokom ogromna naplavina močvirne trave, in ga opozoril, da

reka ni plovna. Kapitan je krenil k bregu in poslal krmarja, da preišče reko. Namesto močvirne trave je Abu en-Nil našel Ibna Asla in naju dva.

»Veš, efendi,« je končal pripovedovanje, »tako sem se prestrašil, da še sedaj ne vem, kaj govorim in počenjam. Nenadoma so me vrgli na tla in me zvezali —. Sama mega sebe ne poznam več.

Oprosti, da sem ti nadležen s svojim tarnanjem! Ne bom te več nadlegoval! Vem, da sem ti dolžan zahvalo —. Pomagal si mi v Gizah —. In pravkar sem čul, da si rešil smrti tudi mojega vnuka —. Rad bi ti izkazal svojo hvaležnost.

»Povej, kaj naj storim!«

»Ne tarnaj, miren bodi in vdaj se v položaj! Počakaj, da najdem izhod! To je edino, kar lahko trenutno storiš zame.«

»Pa upaš, da boš našel izhod?«

»Upam. Ni še vse izgubljeno!«

Džeziret Hasanije je ostala za nami, pluli smo po odprti reki. Nikjer ni bilo videti ladje. Brodarji so si dali opravka na prednjem delu ladje. Videl sem, da so sneli desko z napisom »Hardaun« in jo obrnili. Na drugi strani sem bral ime Karnuk — žerjav —. Ibn Aslova jadrnica je plula na mah pod drugim imenom —. Ni bilo težko uganiti, zakaj. Re's efendina bi zvedel, da je nokerju ime Hardaun, zasledoval bi ga in pod imenom Karnuk se mu je ta utegnil izogniti.

Žal sem opazil, da je Ibn Aslova jadrnica zelo dobra; povrhu so jo porivali še z drogovi. Da bi naglico še pospešili, so vpregli čoln z dvanajstimi brodarji, ki so veslali z vsemi silami in se menjali vsake pol ure. Ibn Asl je za vsako ceno hotel ubežati reis efendini.

Ko je vse uredil, je prišel s častnikoma k nam. Enega je imenoval nadporočnika, drugega pa poročnika. Čisto po vojaško —.

Gledali so nas porogljivo in zmagovito in nazadnje je začel Ibn Asl:

»Kdo je bil tisti, ki me je zasledoval v vadiju Berdu?«

»Jaz!« sem odgovoril.

»Ti —?«

»Le nič si ne domišljuj! Zahvali se svoji dobri hedžinki, da si mi ušel, ne pa svoji bistrumnosti! Ti me nisi premagal, tvoja hedžinka je premagala mojo.«

»Si mar domišljuješ, da bi mi bil kos —? Ubogi črviček!«

»Razveži mi roke in zgrabi za nož, meni pa ga ni treba dati. Borila se bova in videl boš, kdo je reven črviček, ti ali jaz!«

»Molči! Sreča se ti je smejala, prevzel si se! A obstojnost te bo kmalu minila!

Koprnel sem, da bi te dobil v pest, končno se mi je izpolnila želja —, Zvedel boš, kako se maščuje pravoverni musliman nad džaurom! Bolje bi bilo zate, da se nisi rodil! Najprej ti bom —.«

»Prihrani si groznje! Že vem, kaj boš počel z menoj!«

»No —?«

»Najprej mi boš izpulil jezik, nato mi boš izdrl oči, mi odrezal ušesa, nos, vse po vrsti.«

»Vse veš —. Kdo ti je povedal?«

»Nekdo, ki je že nekajkrat izkusil, da se nikogar in ničesar ne bojim in da si znam pomagati v najhujši sili.«

»In kdo je bil tisti?«

»Tvoj oče Abd Asl.«

»Da! Nekajkrat si mu že ušel. Šejtan te je čuval, Ampak on je Abd Asl in ne Ibn Asl! Meni ne boš ušel! Prej se bo podrlo nebo, ko da bi se meni izmuznil!«

»Nikar si nič ne domišljuj! Če bi se kdaj koga bal — tebe prav gotovo ne!«

»Pes! Že čez nekaj trenutkov boš cvilil za milost in za usmiljenje!«

»Poskusi!«

»Meniš, da se šalim?«

»Ne. Samo groziš, lotil pa se me ne boš!«

Ves razdražen je kričal:

»Šejtan naj te požre! Pokažem ti, da moje groznje niso prazne besede in da se te ne bojim!

Semkaj, možje! Pridite, videli boste prvo stopnjo muk, ki sem jih namenil temu predrznežu!«

Zgrnili so se okrog nas, Ibn Asl pa je stopil v kajuto.

»Efendi,« mi je šepnil Ben Nil. »Vse je pri kraju!«

»Nič hudega! Le počakaj, čul boš, kaj mu bom povedal!«

»Razdražil si ga! Saj si vendar previden človek — Pa nam še pokvariš položaj —!«

»Za zdaj sem mu samo pokazal, da se ga ne bojim.«

Ibn Asl se je vrnil. Klešče je prinesel, jih pokazal ljudem in kričal:

»Nohte mu bomo izruvali. Najprej na paicu.

Kdo prevzame ta posel?«

»Jaz — jaz — jaz — jaz —!« so se ponujali.

Surov, čokat, na pol nag človek z zamorskimi usti se je prerinil skozi gnečo in segel po kleščah.

»Meni jih daj, zapovednik! Saj veš, da se razumem na tako delo! Ne bo prvokrat, da bo kdo cvilil v mojih pesteh!«

»Dobro! Pa ti opravi! Vajen si!«

Mož je vzel klešče, se postavil predme, kazal svoje velike rumene zobe, mi odpiral in zapiral klešče pred nosom, da bi me pripravil na izredni »užitek«, se sklonil in se pripravljaj, da bi me obrnil, ker sem imel roke zvezane na hrbtu.

Na to sem čakal. Hvalil se je, da je že marsikateri »cvilil« pod njegovimi pestmi. Krepek nauk sem mu nameraval dati. In če umre — tem bolje! Škoda ga ni bilo.

Skrčil sem kolena in mu sunil noge v trebuh s tako silo, da je odletel po zraku ko žoga, podrl nekaj ljudi, padel vznak ter obležal ko mrtev. Kri se mu je ulila iz ust, menda si je pregriznil jezik.

Vse je kričalo, klelo, grozilo. Ibn Asl je zapovedal mir in preiskal brodarja. Odnegli so ga.

S stisnjenimi zobmi je stopil predme.

»Pes! Desetkratno, stokratno boš kaznovan za svojo predrznost! Še vse hujše muke ti bom prisodil! Držite ga, da se ne bo več ganil! In dol z nohti!«

Šest se jih je vrglo name. Nisem se branil. Eden je prinesel klešče, ki so odletele po krovu, in se pripravil na »operacijo«.

Čas je bil, da se oglasim.

»Stoj, Ibn Asl! Govoriti moram s teboj!«

Kruto se je zarežal.

- »Ah —! Že cviliš, pa še začeli nismo —!«
- »Stori z menoj, kar hočeš, ne bom cvilil, niti glasu ne bo iz mojih ust.
- Ampak, kar se bo zgodilo z menoj, se bo zgodilo tudi z Abdom Aslom, tvojim očetom!«
- Smejale se je.
- »Z mojim očetom —? Nikar mi ne prihajaj s takimi neumnostmi!«
- »In ne samo s tvojim očetom, tudi z vsemi tvojimi ljudmi, ki jim poveljuje tvoj oče.«
- Zdaj se je le zresnil.
- »Kaj veš ti o očetu in mojih ljudeh —? Kje so?«
- »Meni si jih poslal nasproti, da bi me ujeli. Sam si mi pravil sinoči.«
- »Pa si se domislil, da me boš zastrašil —!«
- »Kaj šel! Ko si mi pravil o očetu, sem bil Am Selad. Danes pa veš, kdo sem. Očeta si poslal, da bi me prijel — pa me ni, kakor vidiš. Kaj sem si izmislil?«
- Osupnil je.
- »Spet si mu ušel —! Ni te našel!«
- »On mene seveda ni našel, pač pa sem jaz našel njega, in sicer tako temeljito našel, da me nikdar več ne pojde iskat.«
- »Vsi vragi —! Ujel si ga?«
- »Njega in vse njegove ljudi.«
- »Lažeš!«
- »Kakor hočeš! Vseeno mi je.«
- »Kje si ga našel.«
- »Pri studencu.«
- »Pri katerem?«
- »Teža ti ne povem.«
- »Boš že povedal!« je grozil.
- »Za zdaj še ne. Odvzemi mi vezi, pa te povedem k njemu. Če ne, boš imel njega in vse njegove ljudi na vesti.«
- »In moja vest bo zelo mirna!
- Zvit si, izmuznil bi se mi rad! Očeta sploh nisi videl, tako bo menda!«
- »Tvoje misli so zelo kratke! Ali ve živa duša razen tebe in tvojih ljudi, da si se skrila v Džeziret Hasaniji?«
- »Ne.«

»In da si nastavil past reis efendini?«

»Ne.«

»In vendar sem te našel! Kdo bi mi bil povedal, kje te bom našel, če ne Abd Asl ali kateri izmed njegovih ljudi —? Torej sem ga le videl in govoril z njim!«

»Res je —.«

Pomolčal je.

»Ampak oče, da bi ti povedal —! Nikdar ne! Ne bo izdal svojega sina! Ne bo držalo, kar praviš —. Prekarnjen človek si, ni ti verjeti!«

»Sam mi resda ni povedal, slišal sem, ko je pravil drugim.«

»Si prisluškoval?«

»Da.«

»Si zvedel tudi druge reči?«

»O, marsikaj. Na primer, kako me boš mučil in da pripravljaš reis efendini zasedo pri Džeziret Hasaniji in še to in ono.«

Molčal je. Je le uvidel, da ne lažem.

»So bili peš ali na konjih?« je poizvedoval, da bi se še bolj prepričal, ali sem res našel očeta.

»Ne, na kamelah.«

»Koliko ljudi je imel?«

»Misliš, da se ti bom res dal izpraševati ko šolar? Dovolj je, če ti povem, da so vsi tvoji ljudje moji ujetniki in da se bo prav isto zgodilo z njimi, kar boš ti storil z menoj.«

»Sam si jih ujel?«

»Saj veš, da so prišli z menoj vojaki, ki jih bom spremljal v Hartum.«

»V bližini so?«

»Ne. Hitela sva z Benom Nilom naprej, da obiščeva tebe.

In razen Abda Asla sem prijel še nekega drugega človeka, ki ga tudi poznaš.«

»Koga?«

»Človeka, ki se imenuje fakirja vseh fakirjev.«

»Tisti, ki sva o njem sinoči govorila? Tudi njega si prijel? Od kod je prišel?«

»Slučajno je prišel k studentu.«

»Kaj pa ti je storil?«

»Skušal je rešiti tvoje ljudi, uiti je mislil in pohiteti k tebi, da bi jim prišel na pomoč.«

»Pa mu ni uspelo?«

»Če bi mu uspelo, bi jaz ne bil pri tebi. Poskus je plačal s svobodo.

Ne razumem te, da mi pošiljaš nasproti ljudi, ki naj bi me prijeli. — To pot ti ni uspelo in ti tudi nikdar ne bo!«

»Alah —! Se ti je zmešalo —? Ali nisi moj ujetnik —? Uspelo mi je, ujel sem te!«

»Pa me ne boš dolgo držal! Izpustil me boš!«

»Prej me bo šej —!«

»Ne preklinjaj in ne prisegaj! Ne boš izvršil, kar misliš priseči!«

»Nikdar te ne izpustim!«

»Ponavljam, da me boš izpustil! Sicer je pri kraju z Abdom Aslom in z vsemi njegovimi ljudmi.«

»Kakor čujem, si se pravzaprav prišel pogajat?«

»Da.«

»Kdo te pošilja?«

»Nihče. Sam sem prišel.«

»Odkupnino bi rad imel?«

»O tem bova še govorila.«

»Tako —? Zakaj pa sinoči nisi povedal, po kaj si prišel?«

»Zahvali Alaha, da ti nisem povedal in da sem se ti predstavil za Ama Selada! Sicer bi imel na vesti mene in z menoj vred tudi očeta in vse svoje ljudi!«

»Zelo samozavestno govoriš! Pa si vendar zvezan in moj ujetnik!«

»Nisem brez moči! Ponavljam ti, če se ne vrnem, se bo tvojemu očetu in tvojim ljudem prav tako godilo kakor tistim, ki jih je dal reis efendina postreliti v vadiju Berdu. Tudi fakir vseh fakirjev bo moral umreti.«

Molčal je, nato pa vprašal:

»Koliko mojih ljudi vam je ušlo?«

»Nobeden.«

»Vidiš, da lažeš! Kljub poštememu obrazu, ki bi mu človek kar verjel, in kljub odkritemu glasu, ki mi z njim pripoveduješ svoje neverjetne novice!«

»Resnico sem govoril!«

»Dokažem ti lahko, da lažeš!

Si videl jezdeca, ki je prihitel po pustinji, ko smo odhajali?«

»Da.«

»Oram je bil, eden tistih, ki so šli z očetom nad tebe.«

»Nobeden tvojih ljudi ni ušel, dokler sem bil jaz pri njih. Morebiti ga ni bilo poleg, morebiti so ga poslali drugam, pa se je vrnil in našel tovariše ujete ter se brž umaknil, da ti sporoči, kaj se je zgodilo.«

»Mogoče.«

Pripoveduj, kako si prijel moje ljudi!«

»To lahko zveš. Toda meni se ne ljubi pripovedovati.«

»Pa naj pripoveduje Abu en-Nill!«

»Ni bil poleg. Odkar sem mu tistikrat v Gizah pomagal, da je ušel reis efendini, ga nisem več videl vse do danes.«

»Je res?«

»Kaj neprestano dvomiš o mojih besedah? Se ne zavedaš, da so tvoji dvomi zame žaljivi?«

»Tako —? Čisto upravičeno dvomim nad vsem, kar poveš. Kdo pa je bil sinoči Am Selad —? Ali tisto ni bila nobena laž?«

»Bila je le vojna zvijača.«

»Vi neverniki menda ne veste, kaj je laž in kaj resnica!

Če ti ne maraš pripovedovati, pa naj pripoveduje Ben Nill!«

In Ben Nil je pripovedoval. Tesno so se zgrnili okrog nas, z napeto radovednostjo so ga poslušali. Pripovedoval je, kakor zna pripovedovati le Orientalec. Previdno pa je izpustil ime kraja, kjer smo ujeli Abda Asla. Razume se, da tudi na lov na leva ni pozabil. Tisti del poročila so poslušali brodarji z Ibnom Aslom vred kar brez sape.

Ves iznenaden je vzkliknil Ibn Asl:

»Etejtalskega leva si ustrelil —? Ni mogoče!«

- »Tako je, kakor je povedal Ben Nil.«
- »Življenje si tvegal!«
- »Kaj pa drugega! Ali nisem tvegal življenja tudi zdaj, ko sem prišel k tebi?«
- »Drzen človek si!
- Pogajal bi se rad z menoj, Kaj zahtevaš?«
- »Prisegel boš, da boš opustil lov na sužnje, osvobodil boš mene, Bena Nila in njegovega deda Abu en-Nila.«
- »Prisegel naj bi? Bi ti moja prisega zadostovala?«
- »Morebiti. Morebiti tudi ne. Zahteval bi jamstvo.«
- »Meniš, da se ne bi držal prisege?«
- »Poznam muslimane, ki so krivo prisegli.«
- »Niso bili pravi sinovi preroka!«
- »O pač! Tvoj oče velja za svetnika in fakir vseh fakirjev trdi, da ga je poslal sam Alah na svet. Ne boš dvomil o tem, da sta oba pravoverni prerokova sinova, in vendar sta krivo prisegla in še celo pri bradi prerokovi!«
- »Tebi sta prisegla?«
- »Da.«
- »Nista grešila!«
- »Ker sem nevernik?«
- »Da. Kar priseže musliman neverniku, ne velja.«
- »A tako —? Ni se mu treba držati prisege?«
- »Da.«
- »Pa misliš, da bom verjel tvoji prisegi?«
- »Potem je pa ne zahtevaj.«
- »Dobro! Izpusti nas, pa ti izročim očeta in fakirja vseh fakirjev.«
- »In kaj bo z mojimi ljudmi?«
- »Izročil jih bom sodniji.«
- Kruto se je nasmejal.
- »Kakšna predrznost! Tale džaur je moj ujetnik, pa bi mi rad narekoval pogoje —! Zakaj ga ne zdrōbim —?«
- »Ker ne moreš! Roke imaš zvezane. Tvoj oče je s tvojimi ljudmi vred moj ujetnik!
- Ne izgubljal časa s praznimi besedami! Prej se vrnem, maniša je nevarnost, v kateri je tvoj oče.«
- »Kdaj se moraš vrniti?«
- »Čimprej.«

»Tri ljudi naj bi zamenjal za dva —? Tvoj račun je napačen!«

»Pravilen je! Abu en-Nil ne šteje mnogo, ker ti ni ničesar storil.«

»In za koliko ljudi šteješ ti?«

»Za enega.«

»In ta tvoja ponudba je zadnja?«

»Da.«

»Pa čuj še mojo ponudbo! Izročil mi boš vse ujetnike, jaz pa izpustim Abu en-Nila in Bena Nila.«

»In jaz?«

»Ti ostaneš moj ujetnik.«

»Hvala za tako ponudbo! Alah je velik! Poslal ti je modrost, ki bi pred njo pokleknil in se priklonil do tal, da nisem zvezan.«

»Tvoja modrost pa je brezmejna, ker — ker se sploh niti začela ni, ti rečem!

Mar meniš, da bom res tudi tebe izpustil?«

»Seveda. Ali misliš, da bi se sploh pogajal, če sebi ne bi mogel zagotoviti svobode?«

»Tebe ne izpustim! Pomisli, koliko si mi že škodoval! In tamle leži moj človek, ki si ga ubil!«

»Ubil?«

»Ne gane se.«

»Najbrž sem ga omamil. Preiščite ga!«

»Nimamo hekima. A ti si Evropejec —. In tujci so vsi zdravniki. Se tudi ti razumeš na zdravljenje?«

»Da.«

»Preišči ga!«

»Zvezan sem!«

»Ali bi ušel, če ti snamem vezi?«

»Ne.«

»Kdo bi ti zaupal. — Močan si, drzen in nagel!«

»Kako naj ti uidem? Bom mar skočil v reko, da me požrejo krokodili —? In če bi tudi mogel uiti, svojih tovarišev ne bom zapustil, brez njih ne grem od tod.

Brez skrbi mi lahko razvežež roke!«

»In ko ga boš preiskal, se boš pustil spet zvezati?«

»Da.«

»Dobro! Ampak povem ti, s pištolo v roki bom stal poleg, pri prvi sumljivi kretnji boš dobil kroglo v glavo!«

Privlekli so nezavestnega. Ibn Asl mi je odvezal roke.

Ako mu ne bi dal besede, bi si prav lahko pomagal. Nezavestnemu brodarju je tičal nož za pasom, v hipu bi ga imel v rokah in si prerezal vrvi na nogah, hip pozneje pa bi prijel Ibna As'a. Držal je sicer pištolo v rokah, a ni bila napeta; tudi ni meril vame, cev je bila obrnjena v tla. Zgrabil bi ga z lahkoto in ga odnesel v kajuto; v mojih rokah bi bil in narekoval bi mu, kar bi se mi poljubilo.

Toda dal sem mu besedo in držati sem se je moral, čeprav nisem dvomil, da bi on sam in vsak izmed njegovih ljudi prelomil tudi najsvetejšo prisego, če bi mu tako bolje kazalo.

Preiskal sem brodarja.

»No —?« je vprašal Ibn Asl, ko sem vstal. »Je nezavesten?«

»Nezavesten je, in se ne bo nikdar več prebudil. Tako se godi človeku, ki si drzne trgati svojemu bližnjemu nohte!«

Začudeno me je pogledal.

»Kaj si hotel s tem reči —?«

»Mrtev je.«

»Mrtev —? Od česa?«

»Najbrž si je pri padcu zlomil tilnik in si poškodoval notranje dele telesa.«

»Alah kerim —!«

»Da! Nihče več ne bo 'cvilil' v njegovih pesteh.«

»Ubil si ga!«

»Jaz ne. Dva druga sta kriva njegove smrti, ti in on sam.«

»Ti si ga sunil!

Dan za dnem narašča račun, ki ga boš moral plačati! Strašna bo kazen, ki te čaka! Pa praviš, naj te izpustim!«

»Umreti mora!« je vzkliknil nadporočnik.

In po vsem krovu je zadonelo:

»Umreti mora — umreti mora —!«

»Pomisli, da bo umrl tudi tvoj oče!«

Kruto se je smejal.

»Pomisli, da sem slišal samo tvoje poročilo in da moram slišati še Orama! Njegovo poročilo bo najbrž položaj temeljito spremenilo. In potem gorje tebi!

Bodi kakorkoli, tebe nikdar več ne izpustim!«

»Žrtvoval boš očeta —?«

Zamahnil je z roko.

»Naj umre! Dovolj dolgo je živel!«

»In tvoji ljudje?«

»Ti sam odtehtaš sto mojih ljudi! Žrtvoval jih bom. Če bi te napadel, bi jih gotovo padlo nekaj ducatov.

Po tebi sem koprnel, pa te nisem mogel prijeti. Sam si prišel, držal te bom in te ne izpustim prej, preden ne bo s tvojim poslednjim vzdihom odtekla zadnja kaplja krvi tvojega hudobnega življenja!«

In po teh tolažilnih besedah se je obrnil k svojim ljudem.

»Proč z njimi! Vrzite jih v podkrovje! Zaklenite jih in strogo zastražite!«

Zgrabili so nas, nas zavlekli k lini, nas vrgli po stopnicah in se še zmenili niso za to, ali smo prileteli s celimi kostmi na dno ali ne.

II.

Zopet svoboden

V podkrovju je bila tema. Odnegli so nas ali na prednji del ladje ali na krn. Leseni zapah je zaropotal, vrgli so nas na tla in zaloputnili vrata. Spet je zaropotal zapah in eden od lopovov je povedal:

»Vse preveč prerekanja! Kar na kratko — nož v meso! Pa bo opravljeno!

Kdo bo stražil?«

»Jaz!« se je nekdo oglasil.

Čudno —! Glas se mi je zdel znan. Kdo je neki bil tisti človek —?

»Dobro! Za teboj pa bom stražil jaz. Mnogo dela ne bo. Zvezani so —. In kako naj bi tudi prišli s krova na suho —!«

Koraki so se oddaljili, stopnice so škripale in nato nas je objela tišina.

Ležal sem na lesenem podu, suh je bil. V podladje nas torej niso spravili. Vlekel sem na uho, da bi razbral iz šumenja razora, ali smo v krnu ali v prednjem delu. Toda razora ni bilo slišati, ležali smo torej v prednjem delu.

Abu en-Nil je spet zatarnal.

»Molči!« sem zavrnil njegovo jokavo govorjenje. »In ne ganita se. Poslušal bom, da zvem, kako je zunaj in na krovu.«

Napenjal sem uho. S krova so se čuli koraki, a so kmalu utihnili. Zunaj pred vrati se ni nič ganilo. So nas res stražili —? Kje je stal stražnik —?

Čez nekaj časa sem čul rahel šum. Bilo je, ko da nekdo s prsti tipa po leseni steni. In rahli, drsajoči koraki so se oddaljevali. Stopnice so zaškripale. Nato nas je spet zajela tišina.

In spet se je približalo tisto tipanje in drsenje in potrkalo je na vrata, tako previdno in rahlo, da se je čulo komaj nekaj korakov daleč. Nisem odgovoril.

Trkanje se je ponovilo, močnejše je bilo. In ko tudi to pot nisem odgovoril, je nekdo šepnil:

»Efendi, ali ne slišiš?«

Ni bilo razloga, da se ne bi oglasil. Najsi je bil kdorkoli, če je trkal, sem se smel oglasiti.

»Da!« sem dejal.

»Nalašč sem ostal na straži.«

»Kdo si?«

»Tisti, ki si z njim govoril v Hegasiju.«

Ah —! Zato se mi je zdel njegov glas tako znan —. Pa čemu prihaja tako skrivnostno —?

»Kaj bi rad?« sem vprašal.

»Efendi,« je pravil proseče, »me boš izdal?«

Nemudoma se mi je zasvetil žarek upanja. Bil je še slaboten in komaj viden, svetil pa je in če bi ga pravilno uporabil, nam bi vendarle utegnil pokazati pot v svobodo.

Tisti izvidnik v Hegasiju je namreč nekoliko preveč izblebetal, med drugim je tudi pravil, kje se skriva Ibn Asl in kako je spravil reis efendino v Džeziret Hasanijo. Dal sem mu besedo, da ne bom povedal Ibnu Aslu, od kod vem za te novice, in res sem molčal. Prav s tem sem vzbudil njegovo zaupanje.

Mož se je bal, da ga bom izdal —. Če bi Ibn Asl zvedel za njegovo blebetavost, mu je bila smrt neizogibna.

Njegov strah je bil tisti žarek upanja, ki je posvetil v temo naše ječe —.

Če bi vse drugo nič ne pomagalo, sem si mislil sam pomagati s silo. Ali bi raztrgal vrvi na rokah, kar ni bilo nemožne, ker so bile iz palmovih vlaken, ali pa bi vrv prerezal ob kakem ostrem robu. Vse drugo bi prišlo samo po sebi. Zanašal sem se na svojo telesno moč, kos sem bil Ibnu Aslu in še kopici njegovih ljudi.

Udobnejša in varnejša pa je bila vsekakor prilžnost, ki mi jo je nudil izvidnik. Če bi mi uspelo, da dobim od njega oster nož, potem se mi Ibna Asla ni več treba bati.

Se huje ga je bilo treba zastrašiti. In to ni bilo težko. Mož že v Hegasiju ni kazal posebne duhovitosti. In silen

strah je občutil, saj bi sicer ne tvegala in potrkal na naša vrata.

Zlezel sem trdo k vratom in vprašal:

»Si čul, da mi bodo nohte izdrli?«

»Da, efendi!«

»Ali veš, kaj še nameravajo početi z menoj?«

»Umreti boš moral.«

»Pa tudi Abd Asl bo umrl in z njim tvoji tovariši!«

»O, Ibn Asl se ne zmeni za očetovo smrt! Samo da ima tebe in da te lahko do smrti muči!«

»Kaj pravijo njegovi ljudje?«

»Eni so za vašo smrt. Drugi pa bi rajši videli, da bi vas izpustil, če je res, da bi ti potem vrnil svobodo tovarišem.«

»Katerih je več?«

»Ne morem ti reči, ker ne vem. Ampak prosim te za Alahovo voljo, ne izdaj me Ibnu Aslu!«

»Zakaj pa ne?«

»Ustrelil bi me ali pa vržel v reko — krokodilom v žrelo.«

»Če je taka, pa ti žal ni pomoči!«

»Ne —? Alah kerim —! Nevernik si, pa me boš neusmiljeno izdal Ibnu Aslu?«

»Tudi nevernik ljubi svoje življenje prav tako kakor musliman!«

»Če me izdaš, si ne boš rešil življenja!«

»Motiš se! Marsikaj si mi povedal, kar mi utegne koristiti!«

»Obljubil si, da boš molčal!«

»Obljubil, da! Pa le glede na eno samo stvar. In tudi tista obljuba me ne veže, ker sem ti dal besedo s pogojem, da me Ibn Asl ne bo spoznal.

Če povem Ibnu Aslu, kaj si mi izdal, si morebiti rešim življenje.«

Ni bilo res, kar sem govoril, a se je vseeno tako prestrašil, da ni mislil na drugo ko na svojo nesrečo.

»O Alah —! O prerok!« je tarnal.

Molčal je in tudi sam sem molčal in čakal na uspeh svoje grožnje.

In uspeh je bil ugoden, mnogo ugodnejši, nego sem pričakoval.

Spet je potrkal.

»Efendi, še poslušáš?«

»Še.«

»Čuj, pobegni —!«

Hm —! Zato se je ponudil, da bo stražil!

»To bi bilo seveda še najbolje za naju oba!«

»Pa ni mogoče —. Zvezan si in pred vrati bo stala straža. In končno — kako boš prišel z ladje?«

»Drugih pomislekov nimaš?«

»Ne. Toda že ti trije pomisleki so taki, da ne vidim prav nobene rešitve —.«

Mož je bil moj —.

»O ne!« sem dejal. »Tvoji pomisleki me prav nič ne motijo! Le nekoča bi bilo treba, ki bi mi pomagal.«

»Nevarno je, efendi!«

»Prav nič ni nevarno! Živ človek ne bi opazil, da mi je kdo pomagal pri begu. Tudi zvedel ne bi nihče.«

»In kaj bi moral storiti tisti človek?«

»Dvoje. In oboje je zelo lahko in brez nevarnosti,« sem dejal vabeče.

»Kaj pa? Povej, efendi! Rad ti bom pomagal, če bom le mogel!«

»Prinesi mi oster nož!«

»Velikega ali majhnega?«

»Srednje velik naj bo in ne predebel. Tudi oster mora biti in koničast.«

Naročil sem koničast nož, da bi prevrtal steno in odstranil zapah.

Molčal je. Menda je razmišljal.

»Dobil boš nož!«

Kako sem bil vesel!

»Kdaj?« sem vprašal.

»Tako, ko se domeniva. Tamle na hodniku je zaboj z noži in drugim orodjem.

In kaj še potrebuješ?«

»Poročilo o položaju na krovu. Povedal mi boš, kje smo, kje so vaši ljudje in kaj počenjajo. In tudi to, kje so

naše stvari. Če mi vse to poveš in če mi daš nož, si storil vse, kar je treba.«

»In mene ne boš izdal?«

»Ne bom te izdal, ker me Ibn Asl ne bo več izpraševal in ker ne bom več njegov ujetnik.«

»Pa vprašaj! Nihče ne bo slišal, ker —

Tiho —!« se je prekinil. »Nekdo prihaja.«

Stopnice so zaškripale. Nekdo je res prišel in obstal pred vrati. Skozi špranjo v leseni steni je posvetila luč. Vročina Sudana je deske posušila, skrčile so se, špranje so zevale med njimi in nekatere so bile tako široke, da bi lahko kuhinjski nož porinil med nje.

Takoj sem se spomnil na zapah. Poiskal sem ga z očmi in ga kmalu našel. Svetli, široki trak, ki je sijal skozi špranje blizu vrat, je prekinjala za kake tri centimetre široka senca. Tam je bil zapah.

Srce mi je hitreje udarilo. Dobro sem si zapomnil tisto mesto.

Nož sam nam namreč še ne bi dal popolne svobode. Prerezali bi si sicer vrvi — pa tudi iz ječe smo morali priti. In rešila bi nas tista špranja. Segel bi z nožem skoznjo k zapahu in ga s konico porival nazaj ter odprl vrata od znotraj —. Vrtanje bi bilo preveč zamudno.

V dveh, treh sekundah je bil moj načrt gotov in že je vstopil — Ibn Asl. Posvetil je v luknjo.

Ležal sem na hrbtu z na videz zaprtimi očmi. Toda izpod vek sem ostro opazoval njega in našo razsvetljeno ječo. Ležali smo res v pravi luknji, dober meter je bila visoka, poldrug meter široka in slaba dva metra dolga. Prazna je bila.

Ibn Asl se je odurno režal.

»No — kako ti ugaja tale soba? Nikar si ne domišljuj, da mi boš ušel! Od tod ne uide nihče!

Pa nevaren ujetnik si! Pregledal ti bom vezi, če jih nisi morebiti medtem že zrahljal.«

Postavil je oljenko na tla in preiskal vrvi. No, lahko je bil zadovoljen! Tako trdno so me zvezali, da mi je v zapestjih in gležnjih zastajala kri.

»Si že razmišljal o svojem imenitnem predlogu?« je vprašal.

Nisem odgovoril.

»Mi boš povedal, kdaj mine rok, da bodo pobili moje ljudi?«

»Rok bo minil takrat, ko me ne bo nazaj ob dogovorjenem času. In tedaj bo pri kraju s tvojim očetom in z ljudmi, ki so me prišli lovit.«

Grdo se je nasmejal.

»Vseeno mi je! Samo da imam tebe! Tisti tvoji psi te ne bodo nikdar več videli!«

Vzel je oljenko in pljunil vame, nato pa se je obrnil k stražniku.

»Dobro jih straži! In če bodo govorili, vzemi bič in jih opleti z njim po glavi!«

Še enkrat je pljunil po meni in odšel. Zunaj je oljenko ugasnil, stopnice so škripale pod njegovimi težkimi koraki. In nato je bilo spet vse tiho.

Dolgo je trajalo, da si je stražnik spet upal spregovoriti.

»Odšel je, varni smo.

Kaj bi rad zvedel?«

»Povej najprej, kje tičimo?«

»V ladijski ječi.«

»Kje spite?«

»V podkrovju, pa tudi drugje, kadar nimamo tovora.«

»Ali spite tudi pred vrati ječe?«

»Da.«

»Če bi poskusili zbežati ponoči, bi morali stopati čez glave posadke?«

»Da.«

»Hm —! Sitna reč!

Kdaj se odpravijo vaši ljudje spat?«

»Zvečer sedijo navadno vsi pri ognjih na bregu in gredo pozno spat, navadno ob istem času kakor sinoči, ko si prispel.«

»Zelo dobro! Zbežati moramo, preden pridejo na krov.

Povej, poznaš Majet es-saratin?«

»Zelo dobro ga poznam. Že večkrat smo se skrili v tistem močvirju.«

»Kje leži?«

»Na levem bregu onstran vasi Kvava.«

»Ga je lahko najti?«

»Zelo težko. Vhod je zaraščen in kdor ne ve za njega, ga sploh ne bo našel. Vejevje, grmovje in ovijalke popolnoma zakrijejo ladjo.«

»Si videl jezdeca, ki je danes prihitel na breg, ko smo odhajali? Ibn Asl mu je nekaj zaklical.«

»Da. Oram je bil.«

»Pri Zalivu rakov vas bo pričakal?«

»Da.«

»Kdaj prispemo tja?«

»Gotovo še pred polnočjo.«

»Naglo potujemo?«

»Da. Ibn Asl napenja vse sile. Popoldan bomo pluli mimo otoka Mohabile, zvečer pa mimo vasi Kvava.«
Pomišljaj sem.

»Bi lahko uredil stražo tako, da bi ti prišel na vrsto, ko priplovemo v zaliv?«

»Lahko.«

Ampak — povej, boš med mojo stražo pobegnil? Ibn Asl bo zvrnil vso krivdo name —!«

»Ne! Prav zato ne bomo pobegnili, ko boš ti na straži. Škodovali bi ti, Ibn Asl bi te velel ustreliti.«

Ušli bomo, ko te zamenjajo, tedaj, ko bodo ljudje na bregu, pri ognjih.

Ali imaš med tovariši lopova, ki ga ne maraš?«

»O, več jih je!«

»Uredi stražo tako, da bo tisti človek na vrsti, ko prispemo v zaliv!«

»Če se stvari premeteno lotim, mi bo uspelo.«

»Poskusi! Čim zlobnejši je, tem ljubše mi bo. Rad mu privoščim kazen.«

Povej še, kje je naše orožje?«

»Ibn Asl ga je shranil v svoji kajuti.«

»Dobro pazi, da ga ne bi morebiti spravil kam drugam! Brez našega orožja ne bomo odšli.«

Če bom zadovoljen s teboj, te bom bogato nagradil. Denar so nam pustili, kar dokazuje, da se ne bojijo za nas.«

Prijetno iznenadenje je donelo iz njegovega šepeta, ko je pravil:

»O — bakšiš bi mi bil všeč!

Ampak kako mi ga boš izročil? Saj ne bom zbežal s teboj!«

»Ko bom videl, da nam bo beg uspel, ti položim denar tja, kamor sam želiš.«

»Hvaležen ti bom, efendi, če mi boš naklonil bakšiš! Položi mi ga pod rogoznico na stopnicah.«

»Ali sega rogoznica do najnižje stopnice?«

»Da.«

»Pomni! Ko odidemo, pojdi brž in si vzemi denar! Ležal bo na najnižji stopnici pod rogoznico.«

»Kako pa bom vedel, da ste že odšli? Saj ne bom stražil, videti pa vas tudi nihče ne sme!«

»Znamenje ti bom dal.

V gozdovih ob Nilu je mnogo morskih mačk. Poznaš jezno vreščanje take opice?«

»Poznam.«

»Dobro! Glas morske mačke ob gornjem Nilu ni sumljiv. In da boš vedel, kdo te kliče, bom znamenje trikrat ponovil, in sicer drugič in tretjič s kratkim presledkom. Ko boš čul znamenje, pojdi takoj na krov in si vzami svoj bakšiš.«

»Efendi, iz vsega srca želim, da bi ti beg uspel. Že zato, ker bom vedel, da ste na varnem in da tudi zame ni več nevarno. Pa tudi zato, ker bom dobil bakšiš.

Ali si še kaj želiš?«

»Rad bi zvedel, kaj bo poročal Oram.«

Ugibal je.

»Dalo bi se narediti, da bi zvedel —.«

»Kako in kje?«

»Tukaj spodaj.«

»Pravit bi mi prišel?«

»Ne tebi, tovarišu, ki bo za menoj na straži.«

»Razumem! Pripovedoval mu boš, kaj se godi na bregu?«

»Da. In glasno bom govoril.«

»Izvrstna misel! Ampak opozarjam te, da ne utegnem čakati na konec Oramovega poročila! Medtem ko bo pripovedoval, moramo zbežati. Priložnost bo ugodna, ker bodo vsi zaverovani v Oramovo pripovedovanje.«

»Dobro! Potem pa pridem prej, brž ko izvem kaj važnega. Zvesto poslušaj, vsaka beseda bo premišljena!«

»Hvaležen ti bom!

Dovolj smo se zmenili. Pojdi in prinesi nož, dokler si še na straži!«

Prinesel ga je. Srednje velik je bil in oster, zelo pripraven za moje namene. V skrajni sili sem ga lahko uporabil tudi za obrambo. Za nobeno ceno se ne bi več pustil prijeti.

Kakšna sreča, da se je mož tako strašno bal Ibna Asla —! Opolnoči, sem upal, bomo svobodni — če ne bo prišlo vmes kaj nepredvidenega.

Dan je mineval in pluli smo brez prestanka. Da bi si skrajšal čas, sem se vzravnal in začel preiskovati ladijske stene.

Z uspehom sem bil zelo zadovoljen. Ladja ni plula globoko, ker ni bila natovorjena, in vroče sonce je ladijske stene osušilo. Smola se je raztopila in zlezla iz zapahov, zamašenih s povescmom. Pobral sem nož z zobmi ter izrinil toliko povescma, da sem videl na reko.

Pluli smo po sredini. Čoln je bil še vedno vprežen. Postavili so celo jambor ter razpeli jadro, da bi še pospešili brzino.

Proti večeru nas je spet obiskal Ibn Asl in pregledal moje vezi. Za tovariše se ni zmenil, menda sem se mu zdel samo jaz nevaren. Noža ni našel, skrnil sem ga v skrajni kot k Abu en-Nilu.

Ko je odšel, sem se spet naslonil na steno in pogledal po Nilu.

Pluli smo mimo otoka Mohabile in se menda bližali vasi Kvava. Sence dreves na levem bregu so segale daleč nad vodo, sonce je zahajalo. Kmalu se je zmračilo in potem nisem videl ničesar več. Znova sem legel in počakal, da je Ibn Asl še enkrat prišel, nato pa se je bilo treba pripraviti.

Okoli osme zvečer je bil naš zaveznik spet na vrsti za stražo. Govorila sva, povedal mi je, da pride za njim človek, ki mu privošči kazen.

»In kdaj bomo prispeli v zaliv?«

»Kmalu po moji straži. Šel bom takoj na breg poizvedovat. Oram bo pripovedoval in ko izvem vse najvažnejše novice, vam pridem pravit, kakor sva se domenila.«

»Ali je naše orožje še vedno v Ibn Aslovi kajuti?«

»Se. V prvi sobi je obešeno.«

Njegov čas je potekel, zamenjali so ga in prišel je drug stražnik. Tiho smo se pogovarjali, pa nas je vseeno slišal. Odprl je vrata in udaril z bičem po nas in nas obkladal z džauri in drugimi takimi psovkami. No, suroveža je že čakala kazen!

Povelja so zadonela nad nami, vrvi so vlačili po krovu in povezovali jadra. Zaliv je bil blizu. Drogovi so zaškrtali. Ladjo so porivali iz reke v jezero.

Pogledal sem skozi špranjo.

Tema je bila zunaj in tudi zvezd ni bilo videti. Bili smo že med drevjem. Potem se je zasvetlikalo. Zagledal sem ogenj, ki je gorel na bregu. Nekdo je stal pri njem.

»Semkaj!« je zaklical. »Vrzite mi vrv, ovil jo bom okrog drevesa, potegnili bomo ladjo k bregu.«

Sidra niso vrgli v vodo. S prednjega dela ladje so vrgli vrv, potegnili ladjo k bregu in jo pritrdili ob drevesu. Vsega tega seveda nisem videl, le tu pa tam kako malenkost. Slišal pa sem glasove in ropotanje, vse ostalo sem uganil.

Še enkrat nas je obiskal Ibn Asl.

Stopnice so zaškripale, brž sem zapustil svoje opazovališče in legel. Obstal je pred vrati in vprašal stražnika:

»Je vse v redu?«

»Vse, zapovednik! Pogovarjali so se, pa sem jim zavezal jezik z bičem.«

»Prav si storil! Le krepko udari!«

Odrinil je zapah, vstopil in mi spet pregledal vezi. Porogljivo se mi je režal.

»Govoril bom z Oramom. Vaša usoda bo kmalu dopolnjena. Pripravi se! Še nocoj boš občutil prve muke!«

Hladno sem dejal:

»Govoriš kakor otrok! Moje usode ne boš spremenil. Nič nam ne moreš!«

Zakrohotal se je.

»Zmešalo se ti je! Od strahu pred mukami si znorel! Čez dobro uro boš že cvilil!«

»Sam si okusil, kako se godi tistim, ki bi me radi slišali cviliti!«

»Enkrat ti je uspelo, drugič pa ti ne bo!«

Zapahnil je vrata, ugasnil luč in odšel.

Na bregu so sekali trstičje, najbrž zato, da bi pripravili prostor za taborjenje. Svetlo je bilo, zakurili so si ogenj. Naša ura je udarila.

Zavalil sem se k nožu in ga pobral. Ben Nil se je naslonil s hrbtom ob moj hrbet, nato sem previdno otipal njegove vezi na rokah in mu jih prerezal. Počasi je šlo, ker ga nisem smel raniti, a se je posrečilo.

Ko je imel roke proste, je vzel nož in si prerezal vezi na nogah ter osvobodil tudi mene in Abu en-Nila. Vse se je zgodilo tiho in neslišno.

In nato smo čakali na zaveznika.

Pol ure je trajalo, da so spet zaškripale stopnice. Ali je bil Ibn Asl —? Pripravljen sem bil na vse.

Pa ni bil Ibn Asl. Naš mož se je oglasil in pravil tovarišu:

»Ko bi bil zdajle na bregu —! Marsikaj bi slišal!«

Jezno je zagodrnjal stražnik:

»Si me prišel dražiti? Šejtan je dal poročniku misel, da moram prav jaz zdajle stražiti —.

Kaj pa se godi zunaj?«

»Oram pripoveduje.«

»O Abdu Aslu?«

»Da.«

»Škoda —! Ga je res džaur prijel?«

»Žal! Resnico je povedal. Abd Asl je ujet in vsi naši tovariši. Osem jih je padlo v boju.«

»Alah naj uniči tistega džaura in še reis efendino povrhu!

Ampak z džaurom je to pot pri kraju. Ibn Asl se bo kruto maščeval!

Povej, kako pa se je posrečilo Oramu, da je ušel? Najbrž ga sploh niso prijeli?«

»O pač! Pa ni bil trdno zvezan. Proti jutru mu je uspelo, da si je osmuknil vezi, se splazil iz tabora, ukradel

kamelo in seveda odhitel, kakor hitro je mogel, da nam sporoči o nesreči. Žal je prišel nekaj minut prepozno.«

»Zakaj pa ni prišel k otoku?«

»Ni mogel. Opazil je v puščavi reis efendino, ki je menda korakal z vojaki proti Džeziret Hasaniji. Umaknil se mu je s poti.«

»Torej je le tako, kakor je poročal izvidnik —. No — našel bo gnezdo prazno —!

Si še kaj zvedel?«

»Še to sem zvedel, da naših ljudi ne bodo spravili v Hartum, kakor smo mislili, ampak v Hegasi, kjer jih bo pričakal reis efendina.«

»Nikdar jih ne bo videl.«

»Džaur je zapisan smrti!«

»Da! In razume se, da bo Ibn Asl vojake v Hegasiju primerno sprejel ter rešil naše ljudi.«

»Seveda!« je povedal naš zaveznik z dvomljivim podarkom.

»Ampak časa ne smemo izgubljati!

Kar radoveden sem, kaj bo ukrenil naš zapovednik —. Rad bi bil poleg —.

Hm —! Ali bi ti stražil eno uro namesto mene? Glej, rad ti —«

»Kaj še! Saj sem pravkar stal na straži celi dve uri!«
Stopnice so zaškripale, odhajal je.

Sporočil nam je zelo važne novice. Reis efendina je res prihajal po puščavi —. Našel bo sledove taborišča ter se nemudoma vrnil v Hegasi. Če bo šlo vse po sreči, ga utegnemo še dohiteti.

Zavezniku sem res namenil zelo izdaten bakšiš. Bil je sicer naš sovražnik in lovec na sužnje, torej hudoben človek, toda držal je svojo besedo in si je zato zaslužil nagrado.

Pogovor sem še drugače uporabil v našo korist.

Odriniti je bilo treba zapah z nožem in odpreti vrata, škrtanje pa bi stražnik lahko slišal. Razen tega so se odpirala vrata navzgor, stražnik pa je stal trdo pred vrati. Preden bi vrata odprl in ga zgrabil za vrat, bi utegnil krikniti ali pa bi se celo branil.

Vse to je spremenil pogovor. Da bi bolje slišal, je namreč stražnik stopil nekaj korakov bliže k našemu zavezniku in vrata so bila prosta. In med pogovorom sem odrinil zapah.

Še ko sta govorila, sem odprl vrata in stopil na hodnik, tovariša pa za menoj. Trdo za stražnikom sem stal, ko je rekel, naj oni straži namesto njega. Ko je naš zaveznik odšel, se je stražnik obrnil in trčil vaŕne. V hipu sem ga prijel z obema rokama za vrat. Tako se je prestrašil, da je samo klecnil in zagrgral. Potem mu je zmanjkalo sape in se je onesvestil. Zvezali smo ga in mu z njegovim lastnim tarbušem zamašili usta.

Previdno sem zlezal na krov.

Ognji z brega so ga jasno osvetljevali. Žive duše ni bilo videti, vse je stalo na bregu okoli Orama. Položaj je bil tako ugoden, kakor sem si le mogel želeti.

Vrnil sem se v podkrovje in položil na najnižji stopnici pod rogoznico toliko denarja, kolikor sem ga smel tvegati. Nato smo se poslovili od ozke luknje, od koder naj bi šli v smrt, in zlezli na krov. Po vseh štirih smo se splazili k Ibn Aslovi kajuti in, tipajoč po temi, pobrali orožje in druge naše stvari. Obesil sem si puški na rame, si zataknil samokresa in nož za pas — in rad bi poznal tistega, ki bi me zdaj ponovno prijel.

»Kaj pa zdaj?« je šepnil Ben Nil. »Po lestvi ne smemo na kopno, prenevarno bi bilo!«

»Zgrabili bi nas, še preden bi dosegli breg!« mu je pritrnil Abu en-Nil. »Res ne vem, kaj bomo storili —.«

»Pa ni druge potil!« je menil Ben Nil. »Najbolje bo, če skočim med nje. Prestrašili se nas bodo in preden se zavedo, bomo izven nevarnosti.«

Stari krmar je žalostno zatarnal:

»S svojimi starimi nogami naj skočim s krova —?«

»Ne boj se za noge!« sem ga tolažil. »Ne bomo ne lezli po lestvi ne skakali. Plezali bomo.«

»Po stenah ladje?«

»Po vrvi se bomo spustili v čoln.«

»Pa tiho odveslali —?« se je razveselil krmar.

»Alahi — valahi — talahi —! Sijajna misel!

»Ampak — neizvedljiva je!«

»Zakaj neki?«

Čoln je privezan ob krnu —. In krn osvetljuje ogenj —!
Opazili nas bodo —!»

»Mislim, da je privezan ob prednjem delu. Vpregli so ga, ko smo jadrali navzgor, in ga enostavno pritegnili, ko so krenili v zaliv. Računam, da ga niso utegnili spraviti h krnu. Jadra so povezali, jambore so sneli, medtem se je stemnilo in vsi so šli na breg poslušat Orama. Upam, da še vedno visi na rečni strani.

Sicer pa pojdemo in pogledajmo! Ampak previdno in po vseh štirih, da nas ne bodo videli z brega!«

Zlezli smo na rečno stran. Krov je bil visok, niso nas več videli z brega, vstali smo in pogledali čez ograjo.

Res je visel čoln na močni vrvi ob rečni strani; tudi najtežji človek se je lahko brez skrbi spustil po njej. Rečna stran je bila v senci, vesel ni bilo videti, a se je vseeno na dnu čolna nekaj svetilo.

»Kaj bi bilo tisto?« je vprašal Ben Nil.

»Najbrž jadro, ki so ga razpeli med potjo. In kjer je jadro, je tudi jambor. In to je za nas zelo dobro.«

»Seveda!« se je veselil Abu en-Nil. »Jadrati bomo!«

»Da! In ne bo se nam treba preveč mučiti z veslanjem!«

»Kje pa bomo dobili vesla?«

»Vesla so gotovo tudi pustili v čolnu. Saj so tudi jadro pustili. Vsaj na krovu ni videti vesel.

In še nekaj potrebujemo. Plamenice!«

»Zakaj neki?« se je čudil krmar. »Si boš mar svetil, da te vidi Ibn Asl —?«

»Boš že videl, čemu jih bomo potrebovali!«

Davi sem opazil pri malem jamboru kup plamenic iz palmovih vlaken. Zlezel sem k njim, si jih naložil polno naročje in jih vrgel v čoln.

»Dovolj smo govorili, ne smemo se več obotavljati!« sem dejal. »Splezajmo v čoln! Ti, Ben Nil, pojdi prvi, tvoj ded naj se spusti za teboj, jaz pa pojdem zadnji.«

Ben Nil je stopil čez ograjo in prijel za vrv.

V tistem trenutku je spodaj na bregu zaklical Ibn Asl:

»Prinesite tudi več žganja —!»

Žganje si mohamedanec privoščil, čeprav mu je pre-
rok v koranu prepovedal vino. Iz Ibn Aslovih besed sem
sklepal, da pridejo najmanj trije na krov.

Obrnil sem se. Res — eden je lezel po lestvi in za njim
se je prikazala tudi glava drugega.

»Brž, brž —!« sem šepnil obotavljajočemu se Abu en-
Nilu. Doslej nas še niso opazili.«

»Tebe bodo opazili —!«

»Ne brigaj se zame! Brž!«

Počepnil sem. Toda stari je bil počasen in za drugim
lovcem je lezel že tretji po lestvi. Prvi je stal sredi krova.
Opazil nas je. V hipu je razumel položaj.

»Halo —! Ujetniki so ušli!«

Skočil je in drugi je planil za njim. Tretji je lezel na
krov. Tulili so in kričali ko na ražnju.

Ko se mi je prvi na tri korake približal, sem skočil in
ga sunil s puškinim kopitom v trebuh, da je odletel in se
prekucnil. Drugi je prihitel za njim in me hotel zgrabit.
Udaril sem ga po glavi; zgrudil se je. Tudi tretji mi je bil
že blizu. Pametneje se me je lotil, izdril je pištolo in ustrelil
— . Skočil sem na stran, ni me zadel, hip pozneje pa
ga je moje puškino kopito podrlo na tla.

Tudi na bregu so se oglasili, vsi vprek so vpili in vpra-
ševali. Potem so prihiteli k lestvi. Še nekaj trenutkov in
bilo bi prepozno.

Obrnil sem se. Abu en-Nil je izginil čez rob krova.
Skočil sem, se zavihtel čez ograjo, zgrabil za vrv, šinil
v čoln, vzela nož v roke, prerezal vrv — in že je tulil
Ibn Asl:

»Kje so —? Išcite — išcite —!«

Koraki so topotali. In vmes se je spet oglasil Ibn Aslov
glas:

»Ubili so nam tri ljudi —! Kje so —? V kajuti bodo —!
Zgrabite jih —! Brž, brž —!«

Odbil sem čoln od ladje in prijel za krmilo. Vesla so
ležala na dnu.

»Sedita!« sem zapovedal polglasno. »Vesla v roke! Ve-
slajta rahlo in enakomerno!«

Čoln je krenil pravokotno vstran od ladje in proti
sredini jezera.

»Videli nas bodo!« je šepnil plašni Abu en-Nil.

»Saj ne vedo, kje smo. Ibn Asl misli, da smo se skrili v podkrovju. Za zdaj moramo proč od ladje, potem pa naj kar streljajo!«

V senci ladje smo pluli proti sredini. Ko smo bili oddaljeni za trideset dolžin čolna, sem velel, naj prenehata z veslanjem.

Zive duše ni bilo več na bregu, vse je pohitelo na krov. Tulili so, kričali in tekali okrog, pravi peklenški vrišč in trušč je bil, vse pa je prevpil Ibn Asl:

»Tudi stražnika so nam ubili —! Ni jih v podkrovju. —! Kje so —?«

Spet topot. Iskali so nas menda v podkrovju.

Na mah so glasovi utihnili. Nerazumljivo jim je bilo, kam smo izginili. Posvetovali so se, v gručah so stali sredi krova.

»Svobodni smo!« je menil Abu en-Nil. »Daj znamenje, da si bo šel po denar!«

»Ne bo treba znamenja. Na drug način bo zvedel, da se nam je beg posrečil.«

»Kaj pa boš storil?«

»Govoril bom z Ibnom Aslom.«

Prestrašil se je.

»Kaj ti pride na misel —! Ali boš tvegäl, da nas spet ujamejo —? Ali postrelijo —? Čuli bodo, kje smo.«

Ne morejo nas več dohiteti, saj nimajo čolna. Zadeli pa nas tudi ne bodo, ker je tema.«

»Slučajno pa bi le utegnila zadeti kaka krogla —!« se je bal. Ni bil junak.

»Zanoril jih bom. Zmešnjava bo še večja in potem bom odveslal. Pa tudi nekaj zabave bo poleg.«

Položil sem dlani na usta, se obrnil po zalivu navzgor in zaklical:

»Ibn Asl — Ibn Asl —! Pridi po nas —!«

Bregovi so bili gosto obraščeni, klic je bučno odmeval po gozdu in čulo se je, ko da smo kje više gori na jezeru. Zvijajača je uspela.

»Tamle je —! Tamle je —!« je kričal Ibn Asl. »Tamle gori —! Najbrž so nam ukradli čoln —! Poglejte!«

Ljudje so pohiteli k ograji in seveda zaman iskali čoln.

»Da,« sem se smejal, »čoln smo vam vzeli. Pridi si po njega. Cvilil bom v tvojih pesteh.«

»Ali čujete —!« je tulil ves besen. »V čolnu so nam ušli —! Tamle gori so, kakih osemdeset korakov daleč. Streljajte!«

Puške so zažrmele, streljali so na zapad, mi pa smo bili na južni strani.

Obrnil sem se na vzhod, pritisnil spet dlani na usta in zaklical:

»Zgrešili ste! Kje pa nas iščete?«

Vsi hkrati so se obrnili za glasom.

»Tamle so —! Streljajte za njimi!« je tulil Ibn Asl.

Obrnil sem se spet po vodi navzgor in se porogljivo smejal v svoje trobilo. Takoj so se spet okrenili za glasom.

»Šejtana ima v sebi —!« je kričal Ibn Asl. »Saj sem vedel, da ga ima! Spet je tamle goril!«

Popolnoma sem jih zanoril, niso vedeli, kje smo. Brez skrbi smo odveslali.

»Sezita v vesla!« sem naročil, sam pa prijel za krmilo.

»Kam?« je vprašal krmar.

Da, kam —!

Sitna reč! Nobeden izmed nas treh ni poznal močvirja, tudi Abu en-Nil ne, ki je sicer vedel za vsak kotiček ob Nilu. Kje je bil vhod —? Vedeli smo, da ga zakrivajo vejevje in ovijalke in da leži močvirje na levem bregu, drugega pa nič.

»V kateri smeri teče Nil južno od vasi Kvava?« sem vprašal Abu en-Nila.

»Proti severozapadu.«

»Dobro! Poskusili bomo. Veslajta počasi!«

Okrenil sem čoln k vzhodnemu bregu zaliva. Nabrežja, suhe zemlje, pravzaprav ni bilo, mogočna debela so poganjala kar iz vode. Obrnil sem čoln na levo, na sever, in zavozil med debela. Zvezdnato nebo nad nami se je krčilo, na gosto je stalo drevje, prepletено z ovijalkami, veje so segale križem.

Nebo je izginilo, bili smo v gozdu pod nepredirnim zelenim obokom.

»Potegnite vesla v čoln!« sem svetoval. »Blizu vhoda smo, mislim. Čoln naj plava sam. Če je kje tukaj vhod, nas bo tok odnesel k njemu.«

»Nevarno bo!« je svaril krmar. »Če trčimo ob deblo, se bomo prevrnili in raztrgali nas bodo krokodili, ki jih je vse polno v teh močvirjih.«

»Ne bomo trčili.«

Prižgal sem plamenico, Ben Nil jo je pritrdil na kljunu čolna. Z ladje so luč seveda lahko videli, toda tvegati smo morali.

Plamenica je razsvetlila bližnjo okolico, bili smo sredi sunutovega gozda. Premeril sem z veslom globočino in nameril dva metra. Pristali smo ob deblovju, vržel sem prgišče listja v vodo. Odplavalo je.

Bili smo v toku. Počasi je plul čoln za listjem.

Spet sem izmeril globočino, toda veslo ni doseglo dna. Tudi z jamborom ga nismo dosegli. Tok je bil vedno močnejši, listje je zakrožilo.

»Vrtinci —!« je pokazal Abu en-Nil.

»Nazaj moramo! Tukaj ni vhoda!« je skrbeče svetoval Ben Nil.

»Pač!« je ugovarjal Abu en-Nil. »Prav tule bo! Voda se vrtinči, ker teče reka tod mimo.«

»Kje pa bi bil vhod?«

»Ovijalke ga zakrivajo. Skozi moramo!«

»Da, skozi —! Ampak kje?«

Ozrl sem se po zelenem zidu. Tam, kjer so porinili Kuščarja v zaliv, so bile ovijalke gotovo raztrgane in vejevje je bilo ogoljeno.

Počasi je lezel čoln skozi goščavo. In res sem našel na levi strani v višini krova sledove Kuščarja — raztrgane ovijalke in polomljeno vejevje.

Pokazal sem sledove tovarišema.

»Tamle je vhod! Primita za vesla! Vsaj poskusili bomo.«

Zaveslala sta, zarili smo se v zeleni zastor, vejevje nas je oplazilo — in nenadoma se je odprla pred nami široka reka in zvezdnato nebo je spet zasijalo nad nami.

»Hvala Alahu —!« je vzkliknil krmar. »Strah me je že bilo —! Če ne bi našli vhoda, bi nas nazadnje Ibn Asl še ujel.«

»Saj nismo tako neumni!« sem dejal. »Če ne bi našli vhoda, bi šli na kopno in v gozd in ne verjamem, da bi nas bil našel.

Bolje je, da smo našli reko. Svobodni smo. Ibn Asl nas ne dobi več.«

»Kam pa zdaj?«

»Seveda naravnost k reis efendini.«

»Kje pa ga boš našel? Misliš, da je še v Džeziret Hasaniji?«

»Kdo ve! Zdaj glejmo, da čimprej izginemo iz Ibn Aslove bližine!

Od kod piha veter?«

»V teh krajih ponoči navadno od juga.«

Veter je bil slaboten, a je res vel od juga. Postavili smo jambor in razpeli jadro. Ker je bil Abu en-Nil izkušen krmar, a za veslanje preslab, sem njemu prepustil krmilo in prijel za veslo.

»Bi krenili na sredo?«

»Držimo se bolj levega brega!«

»Zakaj? Sredi reke je veter močnejši.«

»To je res. Toda zgrešili bi reis efendino.«

»Meniš, da bo ponoči plul po reki navzgor?«

»Ne. Utegne pa se zgoditi, da je čez noč kje pristal. Gotovo skrbno in ostro straži reko. Videl bo našo luč in nas pozval.«

»Če je tako, te prosim, da smem krmariti po svoji volji. Poznam reko in vem, kje običajno pristajajo jadrnice ponoči.«

»Dobro! Krhari tudi blizu takih mest, ki so pripravna za opazovanje. Reis efendina si je gotovo izbral tako mesto za pristanek.«

Ko bi vedel, kje ga je treba iskati —!

Ali je še vedno pri otoku Hasanije —? Ali pa je že v Hegasiju —? Najverjetneje se mi je zdelo, da je nemudoma odplul za Ibnom Aslom. Srečali bi ga spotoma.

Naglo smo potovali. Z Benom Nilom sva veslala, veter naju je podpiral in tok je tudi precej pospešil vožnjo. Žal je bil čoln velik, prevelik za tri osebe. Z manjšim čolnom bi bili potovali hitreje.

Ni še minila ura, pa smo prispeli do vasi Kvava. V Kvavi je bilo takrat vladno skladišče za živila, in vsaka jadrnica, ki je bila namenjena v Gornji Egipt, se je v Kvavi na novo založila.

Pristali smo in povprašali pri pristaniški straži po reis efendini. Niso videli njegove jadrnice. Krenili smo dalje.

Potovanje po Nilu ponoči —! Koliko priložnosti za pesniško navdahnjenega človeka —! Jaz pa nisem pesniško navdahnjen in tudi prav nič poetično mi ni bilo pri srcu. Nekaj noči že nisem spal, izmučen sem bil in utrujen, pa sem moral povrhu še — veslati.

Tudi Benu Nilu se ni godilo bolje. Prav tako kakor jaz, je tudi sam včasih veslal z zaprtimi očmi, na pol bede, na pol v spanju. In tudi stari krmar je bil redkobeseden.

Opazoval sem ga. Utrujen ni bil, vsaj tako zdelan ne ko midva. Pač pa je bil zamišljen.

»Kaj pa ti je?« sem ga vprašal. »Navadno nisi redkobeseden —. Si utrujen?«

»Utrujen nisem prav nič, efendi. Pač pa me skrbi —.«

»Skrbi —? Kaj?«

»Bližnja bodočnost.«

»O, se bo že našlo spet kaj zate, saj veljaš za izkušenega krmarja.«

»Ni tisto —.«

Ni hotel z besedo na dan —.

»Kaj pa potem?«

»Begunec sem —.«

»A tako —? Reis efendine se bojiš?«

»Seveda! Ušel sem s Semeka in se odtegnil kazni. Saj veš, kaj čaka takega begunca! In tudi to veš, kako strog je reis efendina!«

Pomolčal je.

»Teško mi je, efendi,« je pravil, obotavlja se, »pa nečesa bi te prosil —. Še enkrat mi pomagaj!«

Slutil sem, za kaj me bo prosil.

»Le govori! Storil bom zate, kar morem.«

»Efendi, dovoli mi, da se umaknem kazni, ki me čaka pri reis efendini! Dovoli, da spotoma zapustim čoln.«

Začudil sem se. Mislil sem, da me bo prosil, naj posredujem zanj. Pa je spet hotel ubežati —.

»Kam pa pojdeš?«

»Ne vem. Bom že našel prostorček, kjer bom varen.«

»Na svojo jadrnico se povrneš?«

»Preden jo najdem, bi me spet ujeli.«

»Denarja nimaš —. Sam si —. Kaj boš počel?«

»Saj bo Ben Nil pri meni, moj vnuk.«

Ben Nil se je odločno uprl.

»Ne! Oče mojega očeta si sicer, in Alah je zapovedal, da te moram spoštovati in čislati. To tudi delam.

Ampak trenutno sem v službi pri efendiju in za nobeno ceno ga ne zapustim.«

Stari je sklepal roke.

»Sin mojega sina, kdo bi si bil kaj takega mislil o tebi —! Ali boš zatajil kri, ki se pretaka po tvojih žilah —? Ali boš grešil zoper postavo, ki je človeku zapisana v srce?«

»Ne bom. Moja ljubezen do tebe in moja zvestoba do efendija se lahko čisto lepo združita. Ne bo ti treba zapustiti čolna. Poznam efendija, prosil bo zate pri reis efendini.«

»Ne more. Nič ne bo pomagalo.«

»O tem nikar ne dvomi! Efendi premore vse, kar hoče.« Nasmehnil sem se.

»Menda bo pravilneje, če rečeš, da hočem samo to, kar zmorem.

Ne boj se reis efendine! Odpustil ti bo!«

Spet je sklepal roke.

»O, da bi bilo res —! Na kolenih bi se mu zahvalil.

Verjemi mi, efendi, nisem hudoben človek.«

»Vem, da nisi! Zato sem ti tudi pomagal v Gizah.«

»In nihče več me ne bo videl na suženjski ladji!«

»Tudi to ti verjamem. In zato bom prosil reis efendino, naj ti odpusti.«

Presrečen me je pogledal.

»Efendi, tvoje besede so balzam za mojo dušo! Če mi odpusti reis efendina, si smem tudi sam odpustiti. In pred nikomer se mi ne bo treba več skrivati, nikogar se mi ne bo več treba batil! Spet se lahko povrnem v domovino.«

»Le mirno zaupaj v reis efendinovo velikodušnost!
Gotovo ti bo odpustil.«

»Zaupam tvojim besedam, efendi! Vem, da bi me ne
vzel s seboj, če ne bi bil prepričan, da mi bo odpustil.

Ampak — na nekaj si pozabil, efendi!«

»Ali misliš, da te bo vprašal, kako si takrat ušel s
Semeka?«

»Da. In kaj naj mu odgovorim? Tebe vendar ne smem
izdati —.«

»Povej mu resnico!«

»Izdal bi te! In še tebi bo zameril! Prerad te imam,
efendi, da bi ti mogel škodovati. Rajši ne grem pred njega.«

»Tisto le meni prepusti!«

Pomiril se je, in odslej je bil zgovornejši. Pripovedoval
nama je o svojih doživljajih, saj je mnogo doživel, in čas
nam je naglo potekal.

III.

Noví načrti.

Bistro smo pregledovali bregove in iskali reis efendino. Nekajkrat so nas prevarile jadrnici podobne sence in obstali smo, misleč, da je pred nami reis efendinov Eš-šahin. Plamenice so nam vse zgorele in proti jutru smo potovali v temi. Močan jug se je uprl v jadro, in kadar je bil še tok tu in tam močnejši, sva z Benom Nilom počivala.

Tema je še bila, ko smo pripluli k Džeziret Hasaniji. Pristali smo na kraju, kjer je prejšnji dan ležal Kuščar, odšli na suho in preiskali breg. Nikoogar nismo našli, tudi Abu en-Nilova jadrnica je že odplula. Pač pa smo v puščavi odkrili sledove reis efendine in njegovih vojakov.

Odpluli smo proti Hegasiju. Ali bomo našli reis efendino —? Če ga zdaj ni več v Hegasiju, smo ga morali ponoči zgrešiti ali pa se je vrnil v Hartum.

In potem —?

Na samega sebe sem bil navezan. Počakati sem moral na vojake in na ujetnike ter jih spraviti v Hartum. Ibna Asla z dvajsetimi ljudmi nisem mogel napasti, posebej še zato ne, ker sem imel sedemdeset ujetnikov.

Toda k sreči se je obrnilo vse drugače.

Ko smo se bližali Hegasiju, sem opazil ob bregu luč. In kmalu se je izluščil iz polteme vitki trup jadrnice s tremi jambori. Dobro sem poznal tiste nekoliko nazaj ležeče jambore! Reis efendinov Eš-šahin je bil in luč je gorela na srednjem jamboru.

Krenili smo seveda takoj k jadrnici. Še preden smo se ji približali na dvajset čolnovih dolžin, nam je zaklicala straža:

»Halo, čoln, pristani!«

Za šalo sem naročil krmarju, naj krene nekoliko vstran, ko da nočemo ubogati. Pa ostro je zadonelo s krova:

»Stoj! Sicer bom streljal!«

Obenem je jeknil na krovu glas zvana.

Poznal sem reis efendinovo čuječnost. Če je dala straža znamenje z zvonom, so stali v dveh minutah vsi vojaki v bojni opremi na krovu, pa če bi še tako trdno spali.

Šala je bila nevarna, res bi streljal. Krenili smo k bregu.

»Na levi strani pristani!« je zapovedala straža. »In počakaj!«

Ubogali smo.

Krov je oživel in nekdo je vprašal:

»Čigav je čoln?«

Reis efendinov glas je bil. Da me ne bi spoznal, sem šepnil Benu Nilu, naj on odgovarja.

»Kuščarjev,« je dejal.

»Takoj na krov!«

Njegov glas je razodeval, da je razburjen. Najbrž je zvedel, da je bilo ladji, ki je ležala pri otoku Hasanije, ime Kuščar, pa je upal, da bo od nas kaj več zvedel o njej.

Vrvasta lestvica je priletela v čoln. Luči so zaplamtele na krovu.

»Pojdi naprej!« sem šepnil Abdu en-Nilu.

Branil se je.

»Takoj me bodo prijeli —!«

»Ne boj se! Saj pridem za teboj.«

Radoveden sem bil, ali ga bo reis efendina spoznal.

Ko je prilezel na krov, je vzkliknil:

»Tale je prvi!

Ampak stoj! Tvoj obraz mi je znan —. Kdo si? Čuj, kje sva se že videla?«

Stari je od samega strahu pozabil odgovoriti.

»Če se ne motim, ti je ime Abu en-Nil —. Priznaj!«

»Da, efendi, da!« je zajecljal.

»Se nisva videla v Gizah?«

»Da, v Gizah, da, efendi!«

»Imenuj me emirja! Saj ti je menda še od takrat znano, da me tako imenujejo.

Povej, ali nisi bil na Semeku?«

»Da, emir.«

»Prvi krmar si bil?«

»Bil sem, emir.«

»Semek je bila suženjska ladja, kajne?«

»Da. Ampak jaz —.«

»Nič se ne izgovarjaj! Zasedel sem jo in zaplenil, brodarje pa izročil sodniji. Ti pa si ušel!

Dobrodošel! Veseli me, da bom lahko popravil, kar sem takrat zamudil!«

Stari je kriknil, reis efendina pa se ni zmenil za njegovo tarnanje.

»Zvežite ga in vrzite v ječo!« je zapovedal.

»Ne, ne, emir! Nikar me ne zveži! Saj nisem prišel s sovražnimi nameni! Prostovoljno sem prišel!«

»Prostovoljno —? Pa vam je morala straža zagroziti s streljanjem —! Lažeš!

Kje je tvoja ladja, tisti Kuščar?«

»V Zalivu rakov.«

»Zaliv rakov —? Ne poznam kraja s tem imenom.

Kaj počenja tam?«

»Skril se je.«

»Skril —? Pred kom?«

»Pred teboj.«

Reis efendina je slišno hlastnil.

»Ah —! Tako —? Ima slabo vest?

Povej, ali ni ležal Kuščar do sinoči pri Džeziret Hasaniji?«

»Da.«

»Čemu?«

»Nate je čakal.«

»Čakal —? Kaj pa bi rad imel od mene?«

»Ujeti te je mislil.«

Reis efendina je presenečeno vzkliknil: »Mene —? Ujeti —? Pri šejtanu, odkrit človek si, zelo odkritosrčen!

Kdo pa je njegov reis, ki me je mislil ujeti?«

»Nima reisa, njegov lastnik Ibn Asl sam mu poveljuje.«

Novica je »vžgala.«

»Ibn Asl — Ibn Asl — Ibn Asl —!« je šlo po krovu.

Tudi reis efendina se je čudil.

»Ali sem prav slišal —? Ibn Asl —? Tisti zloglasni lovec na sužnje je zapovednik Kuščarja —? In pri Džeziret Hasaniji me je pričakoval —?«

»Da, emir, tako je bilo!«

»Kako pa se me je mislil lotiti?«

»Petrolej je mislil zliti v reko in ga zažgati.«

»V hipu, ko bi se bila moja jadrnica približala otoku?«

»Da.«

»Zgorel naj bi z jadrnico in s posadko vred?«

»Da.«

Nekaj trenutkov je vladal groben molk na krovu. Potem pa je vzkliknil reis efendina:

»Alah kerim —! Zato mi je torej poslal vest, da pojde pri Džeziret Hasaniji karavana sužnjev čez Nil —! In zato smo našli prazne petrolejske sode naplavljene ob bregu —. Kakšna sreča, da se mi je zdela vest sumljiva — in da sem šel rajši po kopnem k otoku —.

Nemudoma bomo odrinili. Pot nam boš kazal k Zalivu rakov! Prijeli bomo lopova, ki nas je mislil sežgati! Kakšna hudobija —! Živega sežgati —!

Ti pa boš dobil za zdaj bastonado! Da boš vedel, kaj vas čaka, tebe in tvojo čedno družbo in Kuščarja z Ibnom Aslom vred!

Aziz!« je zaklical.

Aziz je prihitel z bičem v roki.

»Zvežite ga, pa mu jih dajte dvajset na podplate!«

Z grozo je kriknil stari:

»Ne bastonade, emir! Ne bastonade —! Nedolžen sem, čisto nedolžen! Saj nisem —!«

Emir se je kruto nasmehnil.

»Nedolžen —? Dobro poznam vašo nedolžnost! Lovec na sužnje in nedolžen —!«

Dregnil sem Bena Nila.

»Brž! Za njim!«

Splezal je po lestvi.

»Ne smeš mu dati bastonade, emir!« je zaklical. »Moj ded je, nedolžen je, resnico je govoril.«

Reis efendina se je začudil.

»Ti —? Ben Nil —? Kako pa si ti zašel v družbo človeka, ki služi za krmarja pri lovcih na sužnje —?«

»Moj ded ni bil nikdar v taki službi! Nekaj časa je krmaril suženjsko ladjo, od tistikrat pa nikoli več.

Moj efendi ti bo potrdil, da je res!«

Reis efendina ga je seveda dobro poznal in je vedel, da je pri meni v službi. Videla sta se v vadiju Berdu.

»Tvoj efendi —? Katerega misliš?«

»Tistega, ki si z njim govoril v Gizah in v vadiju Berdu.«

»Njega —?« Reis efendinov glas je bil razburjen. »Si še pri njem v službi?«

»Seveda.«

»Kje pa je?«

»Že prihaja!« sem se oglasil in se povzpел čez ograjo. Krik veselega presenečenja je zadonel po krovu. Emir je odskočil in me strme gledal.

»Efendi —! Ti tukaj —? Kakšno veselje! Si le srečno prispel iz dežele rodu Fesara —?

Pridi na moje srce, da te objamem!«

Njegovo veselje je bilo odkritosrčno in zame častno.

Tudi ostali moji znanci so prihiteli, poročnik, stari ombaši, vojaki. Vsi so mi stiskali roke.

Le eden je stal ob strani, in ker ni hotelo biti konca stiskanja, je prerinil svojo neskončno dolgo in sloko postavo skozi gnečo in mi vriskajoč klical že od daleč:

»Efendi, o efendi, moja duša je polna radosti in srce se mi bo razpočilo od veselja, da te smejo moje oči spet gledati!«

Dolgin ni bil nihče drug ko stari Selim, moj sluga, ki sem ga »podedoval« po Turku Muradu Nasirju, ko sva se sprla v Korosku. Pustil sem ga bil na krovu Eš-šahina.

Ta »junak vseh junakov« je bil, kakor se moji znanci še spominjajo, iz rodu Fesara, pa ni maral iti z menoj, ko sem spremljal ugrabljene žene in dekleta domov. Pravil je, da njegov rod ni vreden takega svetovno znanega junaka. V resnici pa si ni upal domov, ker ga je rod izgnal zaradi njegove nepopoljšljive strahopetnosti. Tudi sam ga nisem hotel vzeti s seboj, pod nesrečno zvezdo je bil rojen, vsega se je narobe lotil in vedno mi je vse pokvaril.

Prerinil se je k meni in raztegnil svoje neskončne roke, da bi me po zgledu reis efendine objel. Pa umaknil sem

se njegovi zaupljivi kretnji, njegove večno dolge roke bi bile menda zadostovale, da bi mi jih dvakrat ovil okrog telesa. Še iznebiti se ga ne bi mogel.

»Kako se ti godi?« sem ga vprašal in dovolil, da mi je stisnil roko.

»Slabo, zelo slabo, efendi! Brez tebe je moje življenje temno ko zakajen dimnik, podobno je čevlju, ki si ga obul na napačno nogo. Moj pogum je umiral in moje junaštvo se je sušilo.«

»Kako to?«

»Živ človek se ni zmenil zame, nihče me ni poslušal.«

»Sam si kriv! Najbrž si že spet preveč čenčal, tvojih čenč pa nihče noče poslušati! Tako je bilo!«

Užaljeno je povedal:

»Krivo me sodiš kakor vedno! Ves dan sem delil s tovariši skrb in trpljenje, veselje in pomanjkanje, da, še več, stopal sem pred njimi, vsem sem bil zgled junaka in pravega moža, zgled, ki ga seveda nikdar ne bodo dosegli.«

»Pri jedi, da!« se je nekdo oglasil. »Pri jedi si nam bil za zgled! Kaj drugega pa itak nisi delal. Jedel si, pil, kadil, spal in se bahal!«

»Molčil« ga je nahrulil dolgin. »Tvoja usta so studenec, ki iz njeга teče neokusna voda!

Efendi,« se je obrnil k meni, ko smo stopili po krovu, »da si me na primer videl včeraj. Ko smo napadli Džeziret Hasanijo, da bi prijeli lovce na sužnje! Moja visoka, junaška postava je za dobro glavo segala čez vse ostale in v mojem srcu je plamtelo koprnjenje po junaštvu in po boju, ki se mu ne bi bil nihče ubranil! In ko so me zagledali lovci, so bežali, kar so jih nesle noge, še videli jih nismo. Nismo jih več našli, odpluli so. Za vse to se mora emir zahvaliti samo meni, samo tvojemu Selimu!

Upam, da boš priznal moje sijajne lastnosti in spet vlil radost v moje zapuščeno srce! Da bodo rasle in cvetele in poganjale moje vrline in moje čednosti, ki —.«

Prispeli smo h kabinam.

»Raje molčil« sem ga zavrnil. »Nepoboljšljiv bahač si! Ne utegnem te poslušati! Važnejše posle imamo.«

Reis efendina je poznal starega blebetavca in se mu je prizanesljivo smehljal. Na moje besede pa se je obrnil k meni.

»Gotovo!« je pritrdil. »Važne reči so se dogodile, da si krenil v Hegasi namesto v Hartum.

Ampak povej, kako si zašel v družbo tegale krmarja, ki je ušel s suženjske ladje? In kje imaš vojake?«

»Vojaki so na poti v Hegasi. Privedli ti bodo četo lovcev.«

»Ni mogoče —! Že spet četo lovcev —? Ibn Aslove ljudi?«

»Da. Njegov oče, stari fakir Abd Asl, je tudi poleg.«

»Efendi, veš, kar zavidam te! Srečen človek si! Vse ti uspe! Jaz na primer nisem videl ves čas, odkar sva se ločila v vadiju Berdu, niti enega lovca, kaj šele da bi ga prijel —!

In na poti v Hegasi so?«

»Da.«

»Zakaj pa ne v Hartum?«

»Zvedel sem spotoma, da tod nekje Ibn Asl čaka nate v zasedi, pa smo spremenili načrt.«

»Name je čakal —? Torej je le res, kar je pravil krmar s Semeka —?«

»Res je! In veseli se, emir! Če pojde po sreči, boš dobil najpozneje v nekaj dneh nevarnega Ibna Asla v pest!«

Ves srečen je bil.

»Res —? Kje pa je?«

»V Zalivu rakov, prav kakor ti je pravil tale Abu en-Nil.«

»Ali veš, kje je tisti zaliv?«

»Nad vasjo Kvava.«

»Vse veš!« se je čudil. »Kdo pa ti je izdal, kje tiči Ibn Asl? In kje je Zaliv rakov? Saj še sam ne vem, kje je.«

»Sam sem bil tam gori.«

»Ni mogoče —! Kaj pa si počenjal?«

»Marsikaj. Že od včeraj opoldne se klatim tod okrog. Bil sem v Hegasiju in —.«

»V Hegasiju —? Čemu?«

»Tebe sem iskal, da bi te posvaril.

Bil sem tudi v Džeziret Hasaniji —.«

»Pri Ibnu Aslu —?«

»Da. Spoznal me je in prijel.«

»Pri —,«

Nemo je strmel vame.

»Efendi, šališ se!«

»Ne.«

»Neverjetno —! Prepričan sem bil, da hodiš po puščavah zapadnega Kordofana, ti pa se pretepaš ob Nilu z Ibnom Aslom in se mu pustiš celo ujeti. — Jaz pa lazim za njim in se zaman trudim, da bi ga kje videl —!«

»O vsem ti bom pripovedoval!

Zdaj pa te prosim, zapovej svojim ljudem, naj bodo mirni in naj nikar ne izdajo, da sem prišel in kaj se godi na krovu tvoje jadrnice! Tudi preveč luči gori na krovu.«

»Meniš, da moramo biti previdni?«

»Bolje je, če v Hegasiju nihče ne zve, da sem se vrnil k tebi in kaj bomo ukrenili.«

»Misliš, da ima Ibn Asl svoje vohune tudi v Hegasiju?«

»Šej el-beled — vaški predstojnik — na primer je njegov ovaduh in zaveznik.«

Nagubal je čelo.

»Hudo besedo si povedal —. Lahko dokažeš svojo trditev?«

»Da! Ko sem včeraj prispel, sem opazil na bregu človeka, ki je opazoval reko. Z zvijačo sem izvabil iz njega, da je Ibn Aslov izvidnik in da čaka na tebe. Povedal mi je, da je vaški predstojnik Ibn Aslov zaveznik; dal mu je konja na razpolago, da bi čimprej lahko ponesel Ibnu Aslu novico o tvojem prihodu. Tudi meni in Benu Nilu je posodil konja in še celo brez odkupnine, ko mu je izvidnik namignil, da pojdeva k Ibnu Aslu.«

»Zanimive reči pripoveduješ!« je vzkliknil. »Kar koprnim od radovednosti!

Pojdiva v kabinó, pripovedoval mi boš!«

Hotela sva že oditi, ko se je spomnil na starega krmarja, ki je stal ves nesrečen poleg naju.

»Prej pa bom še naložil temu starcu bastonado. In v ladijsko ječo ga bomo vtaknili.«

»Ne, emir! Tega ne boš storil! Pošten, dober človek je, sam ti jamčim zanj!«

»Tako —? Pa je vendar služil na Semeku!«

»Ampak samo za krmarja. In od tistih dob se je boljše.«

»Ni bil v Ibn Aslovi službi?«

»Kaj še?«

»Pa je prijadral v čolnu Kuščarja!«

»Tudi jaz sem prijadral z njim.«

Pravim ti, da je pošten človek. Pripovedoval ti bom o njem. Za zdaj pa te prosim, da ga pustiš pri miru! In daj mu jesti! Pa tudi meni! Veš, lačni smo!«

Nasmejal se je.

»Lačen si? Pojdiva! Dobil boš, kar ti srce poželi.«

»Naroči še prej, naj ugasnejo vse luči, izvzemši jam-borsko! In ponavljam, nobeden tvojih ljudi ne sme izdati, kaj se godi na tvoji jadrnici!«

Poklical je častnika in mu naročil, kar sem mu svetoval, potem me je prijel pod pazduho in odšla sva v njegovo razkošno opremljeno kabino.

Tam sva večerjala. Kuhinja nama je nudila, kar je zmogla, in Aziz nama je strešel. Tudi vino sva dobila. Mohamedanom je prepovedano, toda reis efendina se je kot »napreden mohamedan« menda že zdavnaj otrese takih predsodkov, meneč: če sme mohamedan piti slivovko, mu je pač dovoljeno tudi vino.

Med večerjo sem mu pripovedoval svoje doživljaje. Napeto me je poslušal in ni strpel na svojem sedežu. Vstal je, tekal razburjeno po kabini sem ter tja in zinil vmes marsikatero krepko. Le najvažnejše dogodke sem mu povedal, v desetih minutah sem končal. On bi bil rad še več zvedel, vendar sem ga posvaril:

»Ni časa! Še nocoj moramo proč od tod.«

»Z jadrnico?«

»Ne, s čolnom.«

»Kdo pa vse?«

»Ti, jaz in Ben Nil.«

»Kam?«

»Do kraja, kjer je včeraj ležal Kuščar.«

»Zakaj?«

»Spotoma ti vse povem.«

Majal je z glavo.

»Zelo skrivnostne načrte si si izmislil! Čemu naj odidemo sami —? In takoj —?«

»Vse ti povem spotoma!

Zdaj naj ti tole zadostuje: prijeti morava Ibna Asla. Kako, to ti še razložim. Sestavil sem si podroben načrt; prvo, kar je potrebno, pa je, da vsaj midva nemudoma odideva od tod. Ben Nil me bo spremljal, ker spada v moj načrt.

Tvojih ljudi bi pravzaprav ne smel vzeti s seboj, toda ker sva z Benom Nilom preveč utrujena, da bi sama veslala, in ker tudi od tebe ne smem zahtevati, da bi vzel veslo v roke, nas bosta spremljala dva izmed tvojih brodarjev.«

»No — naj bo! Zelo skrivnostno govoriš! Drugega ne bi ubogal, marveč bi sumil, da se mi spet kje pripravlja past, ki bi me vanjo rad zvalil Ibn Asl. Ker pa vem, da ničesar ne storiš brez tehtnih razlogov, bom šel s teboj.«

Vstal je.

»Torej Ben Nil naju bo spremljal. In dva vojaka. Ali so za tvoje skrivnostne načrte potrebne še druge priprave?«

»Preobleci se! Zamenjaj svoj kroj, vsaj svoj lesketajoči površnik, s preprostejšo obleko! Čim manj pozornosti boš vzbujal pri svojem povratku v Hegasi, tem bolje bo za naš načrt.«

Slekel je suknjo in oblekel preprost, temen burnus. Vtaknil sem zase in za Bena Nila ostanke večerje v žep in nato smo se odpravili na pot.

Na vzhodu se je svetlikalo jutro, ko smo odrinili. Dva vojaka sta veslala, z Benom Nilom pa sva sedela nasproti reis efendine.

Silno je bil radoveden in pohitel sem, da mu potolažim radovednost. In medtem ko je čoln počasi lezel ob levem bregu navzgor, sem mu obširno pripovedoval, kar sem doživel, in mu tudi v splošnih potezih razložil, kaj nameravam.

Pristali smo na kraju, kjer je ležal Kuščar in odšli na kopno. Vojakoma sem naročil, naj se vrneta domov, vendar

se ne smeta pokazati na vasi. Sami pa smo sedli nekaj višje nad reko med drevje.

Vojaka sta odšla. Reis efendina mi je začuden rekel:

»Skrivnosten si vedno bolj —! Ne razumem te —. Zakaj sta odšla vojaka peš nazaj —? In kam pojdemo mi —?«

»Midva z Benom Nilom se bova v čolnu vrnila v Hegasi, ti pa ne. In —.«

»Jaz ne —? Mar naj ostanem tukaj?«

»Ne, vrnil se boš v Hegasi peš.«

»Peš —?«

»Da.«

»Čemu pa si me potem vzel s seboj?«

»Razlog je zelo enostaven. Mudilo se mi je. Živa duša v Hegasiju ne sme zvedeti, da sem se vrnil in da sem bil pri tebi. Razložiti pa ti moram svoj načrt, kar bo trajalo vsekakor dobro uro. In da sem ostal na krovu Eš-šahina, bi se zdanilo, preden bi končal s svojo razlago. Zato sem te rajši vzel s seboj, ti spotoma obširno razložil svoje doživljaje, zdaj pa ti bom prav tako obširno razložil tudi svoj načrt. In nato se boš vrnil.

Najprej pa mi povej, kako sodiš o položaju?«

»Predvsem sem zelo presenečen. In kar nevoščljiv sem til Efendi, ti —.«

»Nisem te vprašal, kako sodiš o meni, ampak —.«

»— ampak življenje si mi rešil, meni in moji posadki! Saj vendar ne boš zahteval, da —.«

»— da moraš molčati o tem? Prav to zahtevam! Ni časa za slavospeve, posebej še, ker jih sploh ne potrebujem. Čas je dragocen.

Vprašal sem te, kako sodiš o položaju. Ibna Asla nameravaš seveda prijeti?«

»Seveda! Prisegam pri Alahu, da —.«

»Ne prisegaj! Človek ne zapoveduje usodi! Najneznatnejša napaka, neznamen slučaj utegne vse pokvariti.

Kako ga misliš prijeti? To je tisto, kar bi rad slišal.«

»Enostavno! Odjadril bom v Zaliv rakov, ti mi boš pokazal pot. In potem —.«

»— ga ne boš več našel v Zalivu rakov!«

»Zakaj ne? Tam se je vendar skrill!«

»Pred teboj, da! Toda pomisli, da se je položaj medtem spremenil! Ušel sem mu in poznam njegovo skrivališče. Zdaj ni več varen.«

»Res je. Kam pa pojde?«

»Zapustil bo zaliv in hitel — kaj misliš, kam?«

»Hm —!«

»Saj ni težko uganiti. Pohitel bo k očetu in svojim ljudem naproti, da jih reši.«

Cudil se je.

»Pravzaprav je res!

In kam bo zavlekel Kuščarja?«

»Odjadral bo po Nilu navzdol, ga skril in —.«

»No — mi pa mu bomo jadrili naproti —.«

»— in ga ne bomo našli.«

»Zakaj ne? Ako takoj odrinemo —.«

»Sam bo medtem že korakal s svojimi ljudmi po puščavi naši karavani nasproti!«

»Ne, tako nagel pa ne bo!«

»Zakaj ne? Dobro ve, da ga iščeš in da si v Hegasiju. Računa tudi z dejstvom, da te bom našel in te povedel v Zaliv rakov.«

Položaj je torej takle. Že nocoj je odjadral iz zaliva in krenil kar moč daleč po Nilu navzdol proti Hegasiju. Ob obrežju je dovolj skrivališč, ki jih sam dobro pozna, mi pa ne, skril bo Kuščarja, pustil nekaj ljudi za stražo, z ostalimi pa bo hitel našim vojakom nasproti.«

Pokimal je.

»Hm —! Seveda bo tako!

Brž bom odrinil s svojimi ljudmi karavani naproti. Me boš spremljal?«

»Ne! Jaz bom jezdil karavani naproti in Ben Nil me bo spremljal. Ti pa boš nastavljal Ibnu Aslu past.«

»Zakaj neki? Najprej moramo vendar rešiti karavano, ki jo bo, kakor praviš, Ibn Asl napadel!«

»Nič ne bi opravili, Ibn Asl bi nam gotovo ušel.«

»Ne more nam uiti! Saj bomo pri karavani.«

»Ibn Asl ima daljšo pot h karavani ko mi, ki smo v Hegasiju, za nami bi prišel, videl našo sled — in zbežal.«

»Zbežal —? Saj mora vendar rešiti očeta in svoje ljudi! Za nami bo prišel, pravim, in nas napadel!«

»Mu ne bo prišlo na misel! Poznam ga! Samega sebe više ceni ko starega Abda Asla, svojega očeta, in vse svoje ljudi. Sam mi je tako povedal.«

»Verjamem. Toda poslal bo svoje ljudi v boj.«

»Mogoče. Ampak njega na ta način ne bomo ujeli. Zgrabiti pa ga moramo.

Mogoče je tudi, da si izmisli zvijačo, ki bi zanjo ne vedeli in ki bi nam utegnila biti nevarna.«

»Pred njim torej ne smemo hoditi —. Za njim? Pomisli, kaj bi se zgodilo, če pridemo prepozno! Napadel bo naše ljudi, izgubljeni bodo!«

»Nikar se ne boj za svoje ljudi! Saj bom jaz pri njih. Izenaditi nas ne more, pripravljeni bomo na napad.«

»Ampak če boš jezdil h karavani, bo Ibn Asl videl tudi tvojo sled!«

»Seveda jo bo videl! Mora jo videti! Bo vsaj vedel, kje me dobi v pest.«

»Za seboj ga boš zvabil?«

»Seveda!«

»Spet te bo prijel!«

»Ne bo me.

Nekaj posebnega nameravam. Lotil se ga bom z zvi-
jačo.«

»Njega —? Z zvijačo —? Čuj, opusti to misel!«

»O, še vse drugačne ljudi sem ujel v svoje mreže! Sam si doživel nekaj takih primerov! In tudi Ibna Asla bom, če seveda dovoliš, zvabil v mrežo. Če ne bomo naredili napake, ga bomo to pot prijeli.«

»In kakšna je tvoja mreža?«

»Past mu bom nastavil, ki se bo vanjo gotovo ujel.«

»Kako pa si zamišljaš svojo past?«

»Kot vojak sam dobro veš, da laže zmagata tisti, ki pozna bojišče. Vojskovodja si bo zmagó zagotovil ali pa vsaj olajšal, če zvabi sovražnika na kraj, kjer si je že vse pripravil za sprejem sovražnika.

Zdaj pa poslušaj! Če greš, postavam, Ibnu Aslu nasproti v puščavo, ne veš, kje se bosta spopadla in v kakšnih okoliščinah. Zato je bolje, da sam določiš kraj spopada, kjer lahko počakaš nanj in se pripraviš na napad.«

»In če ne bo prišel na tisti kraj?«

- »Poskrbeti je treba, da gotovo pride.«
- »In kako boš poskrbel za to? Zvabiti ga misliš na pripravljeno bojišče? Toda kako?«
- »Tisto le meni prepusti!«
- »Veš za tak kraj?«
- »Da. Zelo pripraven je. Poznaš Džebel Araškol?«
- »Poznam ga.«
- »Si že bil kdaj tam?«
- »Najmanj petkrat že. Tudi okolico poznam.«
- »Džebel Araškol smatram za najprimernejši kraj in tja bom zvabil Ibna Asla.«
- »Zakaj pa prav v Džebel Araškol?«
- »Ker leži kraj v smeri, kjer bo potovala naša karavana in kjer se bo potikal tudi Ibn Asl.«
- »In se ti zdi primeren?«
- »Zelo!«
- »Ga poznaš tudi ti?«
- »Bil sem v tistih krajih na enem izmed svojih prejšnjih potovanj. Dve jezери sta tam, rokav Nila ju napaja. Severno jezero je obsežnejše kot južno. Ga poznaš?«
- »Da. Pravijo mu Jezero krokodilov.«
- »Prav na tisto jezero krokodilov mislim. Ozko je, a dolgo. Dobro štiri ure hodiš, da prideš od enega konca do drugega.
- Približno na sredini poti se zajeda daleč v hrib zaliv. Globok je in varljiva om sufa — vodna trava — ga pokriva. Na bregu pa stoji visoko listnato drevje. Gaful je, občudoval sem ga, ko sem prvokrat obiskal jezero. Take višine in debeline gaful navadno ne doseže tod.«
- »Tisto drevje poznam. Izredno močan in prijeten duh širi, ki vsaj nekoliko oblaži ostudni smrad močvirja.«
- »Poznaš tudi pot, ki vodi ob zapadnem bregu?«
- »Da. Ozka je, pešec še hodi varno po njej, jezdec pa mora skrbno paziti. Stene hriba se strmo dvigajo in so nedostopne. Močvirje sega trdo k stenam, na ozkem pasu zemlje pa je polno skal in kamenja, ki posebno kamelam ovira hojo. Ta pot je bila že za marsikoga usodna, zato jo imenujejo ‚Pot nesreče‘.«
- »Da! In prav ta pot bo tudi za Ibna Asla pot nesreče.«

»Tja ga boš zvabil?«

»Da.«

»Ampak kako?«

»Zvabil ga bom, to je gotovo. Moram ga zvabiti tja, ker je tisto mesto najpripravnejše.

Kako ga bom zvabil, tega pa trenutno še ne vem. Podrobne načrte si navadno sestavim šele potem, ko vidim, kakšen je položaj.

Omenjena pot vodi po zapadnem bregu. Ali poznaš tudi vzhodno pot?«

»Prav tako natančno.«

»Poznaš zaraščeni hegelikov gozd na južnovzhodnem koncu jezera?«

»Poznam. Skoraj neprehoden je in gosta podrast hegelikovega grmičja se vije okoli dreves.«

»Tisti gozd je zelo pripraven za skrivališče.«

»Kdo pa naj se skriva v njem?«

»Vi.«

»Mi —? Tudi mi naj pričakujemo Ibna Asla —? Pri Jezeru krokodilov?«

»Da. Takoj ti bom razložil vlogo, ki sem jo namenil v svojem načrtu tebi.

Pazi torej! Vrnil se boš v Hegasi in nemudoma odjadral —.«

»Kam?«

»Le počakaj! Preden odjadraš, boš obiskal še vaškega predstojnika.«

»Tistega psa, tistega izdajalca —? Najstrože ga bom kaznoval.«

»Za zdaj še ne. Danes boš še sladko prijazen z njim in se boš naredil, ko da ničesar ne veš in ko da mu popolnoma zaupaš.«

»Zakaj naj bi se hlinil?«

»Le poslušaj! Rekel mu boš, da si prišel iskat lovce na sužnje, da pa jih nisi našel. Ibn Asl te je najbrž zvodil za nos in sedi — boš rekel — najbrž kje v Hartumu in se ti smeje. Nemudoma hočeš odjadрати v Hartum, ga poiskati in kaznovati.«

»Zakaj pa naj prav šejku pripovedujem take bajke?«

»Ker sem tudi njemu namenil važno vlogo v svojem načrtu. Vaški predstojnik sam bo namreč nastavljal Ibn Aslu past, seveda ne da bi kaj slutil. Njegov zaveznik je, njegov vohun, kakršne ima nastavljene povsod ob Nilu, da ga obveščajo, ali je zrak čist za njegove pohode. Zato ga bo Ibn Asl gotovo še danes osebno obiskal ali pa poslal sla in vprašal, kje si in kakšen je položaj. In šejk bo —.«

»Ah —! Že razumem! Povedal mu bo moja bajko —?«

»Da! Skrivnostno mu bo izdal, da si se vrnil v Hartum in da ga tam iščeš. In Ibn Asl bo nasedel in mislil, da je tukaj gori varen.«

»Pred menoj da, ampak pred teboj ne!«

»Tudi to bo zvedel, da je varen tudi pred menoj. Sam pojdem k šejku.«

»Z menoj?«

»Ne. Ti se boš vrnil peš v Hegasi in boš poskrbel za to, da te nihče ne bo videl, ne spotoma ne na vasi. In prav zato, da te nihče ne bo spoznal, sem te prosil, da zamenjaš svoj vojaški kroj z navadno obleko.

In ko boš 'odjadral v Hartum', kakor boš povedal predstojniku, priveslava midva z Benom Nilom v Hegasi in —.«

»Kako pa boš zvedel, da me ni več v Hegasiju?«

»Ne skrbi za to! Pridno bom prežal na tvojo jadnico.

Priveslala bova torej z Benom Nilom v Hegasi in takoj bom odšel k šejku. Rekel mu bom, da sem pravkar pripotoval z Jezera rakov, in mu pripovedoval, kaj vse sem tam doživel.«

»Mu boš povedal, kdo si?«

»Seveda!«

»Vse boš pokvaril! In Ibna Asla boš zvalil na svojo sled!«

»Prav to je tisto, kar hočem doseči! Pokvaril ne bom ničesar, saj bo Ibn Asl tako vse zvedel po svojem zaupniku. Če bi ga nalagal, bi Ibn Asl še zasumil, da pripravljamo novo zvižajo. Potem ostalih bajk ne bi več poslušal in naš načrt bi se izjalovil.

Ne! Naredil se bom, ko da mu popolnoma zaupam. Rekel mu bom, da je vaški predstojnik uradna osebnost, tako rekoč oblast, in da sem potreben njegove pomoči.

Izročil mu bom v varstvo svoj čoln in mu dejal, da pridem pozneje po njega.«

»Zelo lepo! Ampak tvoj načrt ima eno napako! Prišel boš v Hegasi z Benom Nilom, predstojniku pa bo Ibn Asl sporočil, da je s teboj vred ušel tudi Abu en-Nil. Pogrešal ga bo!«

»O, Abu en-Nil je na begu padel v vodo, ko je plezal čez krov, in raztrgali so ga krokodili, če ga niso spet prijeli Ibn Aslovi ljudje.«

»Abu en-Nil pojde z menoj?«

»Da.«

»Pa bi ga vendar tudi ti potreboval —!«

»Ne morem ga vzeti s seboj. Nimam jezdne živali zanj. Saj sem ti pravil, da sva z Benom Nilom včeraj pustila pri predstojniku samo dve kameli.«

»Dobro! Pa naj potuje z menoj.

In ti —? Kam si rekel, da pojdeš?«

»Naši karavani naproti.«

»Tudi to boš povedal tistemu izdajalcu?«

»Seveda. To še prav posebno. Rekel mu bom, da sem zapustil karavano in odjezdil v Hegasi, da rešim tebe ali pa da te vsaj posvarim. Potem sem zvedel pri Ibnu Aslu, da si se mu izmuznil, in tako sem se vrnil k svojim ljudem.«

»Ah —! Predstojnik mu bo seveda dobesedno vse ponovil in Ibn Asl si bo mislil: Sedaj pa ga imam!«

»Seveda! Ves divji je, da sem mu ušel. Pripravlja se, da zaiame vsaj vojake in osvobodi svoje ljudi — pa bo zvedel, da sem se vrnil k njim! Ves iz sebe bo od samega veselja, saj se mu bo nudila priložnost, da me spet prime. In še sam mu sporočim, kam bom šel —.

Povem ti, čisto zanesljivo pride za menoj, da nas napade — pa bo stopil v nastavljeno past!«

»Na ‚pot nesreče‘ —? Zelo lepo! Toda nisi mi še povedal, kako ga boš zvabil k Jezeru krokodilov!«

»Prejle še nisem vedel. Pravkar pa se mi je porodila sijajna misel. In spet mi jo bo pomagal izvesti izdajalski vaški predstojnik.«

»In sicer?«

»Pripovedoval bom predstojniku sledečo zgodbo: Pripri- zanesel sem ujetnikom, čeprav so si lopovi zaslužili deset-

kratno smrt. Po vsem tem, kar sem doživel na Kuščarju, mi je pošla potrpežljivost in prizanesljivost. Odločil sem se, da iztrebim ta mrčes s koreninami vred. Ibn Asl me je nameraval mučiti; vsak ud posebej mi je mislil odrezati — dobro, mu bom dejal, pa bo umrl tudi vsak Ibn Aslov človek, ki ga bom dobil v pest. In najprej se bom maščeval nad ujetniki. Spravil jih bom k Džebel Araškolu in jih pometal krokodilom v žrelo.

Kaj misliš, ali ne bo Ibn Asl nemudoma krenil k jezeru, da počaka na nas in reši svoje ljudi strašne smrti?«

»Gotovo! Sijajna misel! Upam, da tvoji računi niso napačni!

Ampak tudi ti nameravaš iti k jezeru! In tudi jaz s svojimi ljudmi! Kako pa boš izpeljal, da se ne bomo srečali in da bomo zmagali?«

»Podroben načrt bo podal položaj. Naš sovražnik bo prispel k jezeru in si bo kraj natančno ogledal, kolikor ga še ne pozna. In če ima oči in možgane v glavi, mu bo prišlo na misel, da bi me zvabil v past, in sicer prav v tisto, v katero ga hočem sam zvabiti. Sklenil bo, da me napade z začetka in s konca poti nesreče, kjer se ne morem ganiti ne na desno ne na levo. Če me dobi tam med dva ognja, sem izgubljen, si bo mislil.«

»In prav takšno past misliš nastaviti tudi ti njemu?«

»Da.«

»Pa mu boš šel v past?«

»Morebiti. Samo da njeга zvabim za seboj in ga primem.«

»In potem boš tičal v pasti in ne boš mogel ven!«

»Kako se mu bom izmuznil in ga zgrabil, bo pokazal položaj. Vsekakor bom potreboval tvojo pomoč.

Odjadral boš iz Hegasija, se ustavil na višini Džebel Araškola, skrili jadrnico ter pustil nekaj mož pri njej za stražo, z ostalim moštvom pa boš nemudoma odkorakal k Jezeru krokodilov ter se skrili v hegelikovem gozdu na južnovzhodnem koncu jezera. Tam boš čakal na Ibna Asla in tudi name. Morebiti pridem k tebi na posvet, še preden se spoprimemo.«

»In če ne boš utegnil? Kaj naj storim?«

»Tvoja naloga ni težavna. Ko boš čul streljanje, boš vedel, da prihajam s severne strani po ozki poti in da nas je napadel Ibn Asl z južne strani. Nemudoma boš krenil iz gozda in okoli jezera ter napadel Ibna Asla v hrbet. Če ti uspe, da prideš o pravem času in mu zapreš pot, bo med dvema ognjema in se bo moral vdati ali pa skočiti v Jezero krokodilov, kjer ga čaka strašna smrt.«

Ves navdušen je vzkliknil:

»Efendi, tvoj načrt je izvrsten!

Toda vzbujajo se mi tudi resni pomisleki! Predvsem — samo dvajset vojakov imaš! In sedemdeset ujetnikov! Nekaj vojakov moraš pustiti pri njih za stražo — ali ga boš napadel s petnajstimi ali celo desetimi ljudmi?«

»Če jih bom potreboval več, pridem k tebi po nje.«

»Če boš utegnil!«

»To je res! Tvoj pomislek je vreden, da ga upoštevam!«

»Pa še na nekaj pomisli! Ibn Asl te bo napadel z dveh strani, z juga in s severa. On sam oziroma ena izmed njegovih čet bo sicer res med dvema ognjema, če ga jaz napadem z juga — a tudi ti boš imel za hrbtom sovražnika! Del svojih ljudi bo skrnil severno od poti nevarnosti in ti bodo naskočili tvoj hrbet, ko boš v ožini!«

»Seveda bo tako! Ker pa vem, kaj nameravam, mi njegova past ne bo več nevarna. Če veš za nevarnost, se ji izogneš ali pa jo odpraviš.

Tudi sam bom storil isto, kar bo storil Ibn Asl — zajel ga bom. Zato pa potrebujem dvajset ljudi. Mi jih boš poslal?«

»Lahko. Kam?«

»Sovražnik jih ne sme videti, sam pa jih moram izlahka najti. Poznam mesto, ki bi bilo zelo pripravno za take namene. Na severnem pobočju Džebela Araškola sega ozek, suh, kamnit vadi strmo v breg. Če hodiš pet minut po njem navzgor, se razširi v majhno kotlino, na gosto zaraščeno z grmovjem.«

»Vem. Kitr raste tam.«

»Poznaš tisti vadi?«

»Nekoč sem iskal v njem pitno vodo.«

»Ni je najti. Ob času deževja se sicer nabere nekaj vode, ki pa kmalu odteče v jezero. Kar je ostane, se

usmradi, neužitna je in komaj toliko je je, da vzdržuje borni kitr.

Čisto dobro je, da poznaš vadi. Se vsaj ne boš zmotil.«

»Kaj pa je s tistim vadijem?«

»Tja mi boš poslal dvajset ljudi.«

»Kdaj?«

»Ne bi bilo dobro, če bi prišli prezgodaj. Ibn Asl bi jih utegnil najti. Če prav računam, bom še danes dohitel karavano in —.«

»Ni mogoče! Pet dni si dejal, da bo potrebovala do Hegasija; komaj pred tremi dnevi si jo zapustil —.«

»Pomisli, da je ušel Oram! Vojaki bodo razumeli, da je jezdil naravnost k Ibnu Aslu in da se bo nemudoma odpravil karavani naproti; pohiteli bodo, da pridejo čimprej na varno. Računam, da bodo potovali do Hegasija samo štiri dni. Danes je tretji dan, kar sem odšel, in ker jim pojdem sam najmanj za dan ježe nasproti, sodim, da bom naletel nanje že nocoj.

Jutri krenemo k Džebel Araškolu. Vendar ne pojdemo naravnost k jezeru. Utaborili se bomo v puščavi in tam prenočili.«

»In jutri boš udaril?«

»Ne. Napad pri belem dnevu bi bil za nas nevaren, prihranili si ga bomo za pojutrišnjem zjutraj.

Jutri ponoči pridem k tebi v hegelikov gozd, če bo le mogoče. Če me do enih zjutraj ne bo, pošlji dvajset ljudi v vadi, kjer naj se dobro skrijejo v kotlini.

In še nekaj! Za vsak primer potrebujeva znamenje, ki se bova po njem spoznala. Trikrat bom zalajal kot hijena. Velja?«

»Dobro! Isto znamenje velja tudi zame?«

»Da.

Mislím, da sva se domenila. Upajva, da pojde vse po sreči!«

»Vrníl se bom v Hegasi, kakor si mi naročil.

Še prej, efendi, pa se ti moram zahvaliti —.«

»Danes ni časa, emir! Če me misliš počastiti z dolgim nagovorom, se sicer ne bom branil, vendar te prosim, da ga preložiš na ugodnejšo priložnost! Danes se nama mudi.«

»No, dobro! Ampak tisti dolgi nagovor ne bo izostall

Upam, da se vidiva pojutrišnjem kot zmagovalca!«
Dal nama je roko in odšel.

Z Benom Nilom sva počakala kako dobro uro. Če se ni medtem pripetilo kaj izrednega, je bil reis efendina že v Hegasiju in se je pripravljala za odhod. Odveslala sva na desni breg, skrila čoln v trstičju in šla peš tako daleč, da sva videla Hegasi.

Eš-šahin je bil še vedno v pristanišču. Pol ure sva čakala, nato pa je razpel jadra, krenil na sredo reke in se obrnil proti jugu. Reis efendina se je »vračal v Hartum« —. Ljudje so stali na bregu in gotovo je bil med njimi tudi izdajalski šejk, vaški predstojnik, ki je komaj čakal, da sporoči Ibnu Aslu važno novico.

Predigra se je začela. Kakšen bo konec —?

Vrnila sva se v čoln, čakala še četrto ure, nato pa odveslala na sredino reke, dvignila jambor in razpela jadro. Veter je bil neugoden, počasi sva križarila proti Hegasiju.

Ben Nil je bil priča pogovorov pri Džeziret Hasaniji, zato mu ni bilo treba še posebej razlagati, kaj pripravljamo. Tako kakor jaz je tudi sam koprnel, da bi čimprej popravil sramotni poraz, ki sva ga doživela prejšnji dan.

Pristala sva in se odpravila, da poiščeva vaškega predstojnika. In že prvi korak k uresničenju mojega načrta je bil uspešen.

Bal sem se, da šejka ne bova našla doma — pa nama je prišel naproti. Menda je zvedel, da prihaja po reki čoln. Nekoliko začudeno naju je gledal, saj mu je prejšnji dan izvidnik gotovo povedal, da pojdem z Ibnom Aslom loviti sužnje.

S priliznjeno prijaznim obrazom naju je pozdravil.

»Selam alekum —! Vračata se —? Pa sem mislil, da bosta potovala s Kuščarjem v Fašodo —.

Sta prišla po vajini kameli?«

»Ne. V Fašodo ne bova potovala, ker je predaleč, deset dni bi porabila za vožnjo. Toliko časa nimava.

Ampak malo je manjkalo, pa bi morala proti svoji volji potovati v Fašodo in še dalje.«

Trudil se je, da bi gledal kar moč nedolžno.

»Kako to?« je radovedno vprašal.

»Povedal ti bom,« sem dejal in se sumljivo ozrl po vaščanih, ki so stali okoli nas in zijali. »Toda prosim te, stopimo nekoliko vstran! Važne reči so se dogodile, ni za vsako uho, kar ti bom povedal.«

Umaknili smo se.

»Moja duša je polna radovednosti, gospod!« je dejal. »Kaj bi se utegnilo važnega pripetiti v našem neznatnem Hegasiju?«

Sami smo bili.

»Čudil se boš!« sem rekel skrivnostno. »Poznaš moža, ki si mu posodil konja?«

»Tistega, ki je čakal tamle na bregu skoraj dva dni?«

»Da.«

»Natančneje ga ne poznam,« je odvrnil prihuljeno. »Dejal je, da spada k moštvu Kuščarja, ki je ležal zasidran pri Džeziret Hasaniji. Kdo je, pa mi ni povedal.«

»K moštvu vsekakor spada.

Ti je povedal, kaj je počenjal v Hagasiju?«

»Ne vem prav. Na neko jadrnico je menda čakal, ki naj bi priplula s severa.«

»Seveda je čakal! Pa veš tudi, kaj je Kuščar?«

»Trgovska ladja iz Berbera, tako vsaj je pravil tisti možakar.«

»Nisi vprašal, kdo je njegov lastnik?«

Naredil se je malomarnega.

»Kaj bom vpraševal! Kaj mi mar. Nisem ne pristaniški kapitan ne stražnik. Čemu bi si obteževal spomin z imeni ladij, ki plovejo tod mimo!«

»Res je, kar praviš! A škoda, da se nisi zanimal za Kuščarja! Posvaril bi naju lahko in potem se ne bi podala v nevarnost, ki bi naju skoraj veljala življenje.«

Prestrašenega se je naredil.

»Življenje —? Alah il alah —! V nevarnosti sta bila?«

»Pa še v kakšni! Vedi, da je Kuščar last najhujšega zločinca in lovca na sužnje! Ali veš, koga mislim?«

»Kako bi uganil!« je rekel hinavsko. »Najnevarnejši vseh lovcev na sužnje je po mojem mnenju Ibn Asl, ki naj ga Alah uniči. Ampak on se vendar ne bo pokazal v naših krajih!«

»On je lastnik Kuščarja!«

Hlinil je silen strah.

»Ni mogoče! Alah —! Če bi to vedel, bi zbral vse može in mladeniče Hegasija in ga napadel ter izročil reis efendini!«

»Poznaš reis efendino?«

»Seveda ga poznam!«

»Si že govoril z njim?«

»Ni še minila ura, kar je bil pri meni.«

To pot sem jaz hlinil presenečenje.

»Kje?«

»Tukaj v Hegasiju.«

»Tukaj je bil?«

»Seveda! In včeraj je bil pri otoku.«

»Nismo ga videli —. Naglo smo odpluli.«

»Prepozen je bil, sam mi je tako rekel.«

»Škoda! Ampak hvala Alahu, da sem ga rešil!«

»Rešil —?«

»Da! Ne veš, da ga je mislil Ibn Asl zvabiti v strašno smrt? Da mu je nastavil past pri Džeziret Hasaniji?«

Dvignil je roke.

»Alah —! Gospod, kri mi zastaja v žilah in moje kosti so trde! Reis efendino je mislil zvabiti v smrt, njega, ki naj mu Alah da tisoč milosti —? Kdo? Ibn Asl?«

»Seveda!«

»Ni mogoče! Jezik mi je kar otrpnil —.

Praviš, da si ga rešil —?«

»Da. Zato sem prišel v Hegasi.

Povej, me poznaš?«

»Ne. Včeraj sem te prvič videl.«

»Reis efendin prijatelj sem, nevernik iz Evrope, ki —.«
Začudil se je ali pravzaprav kar prestrašil. In to pot je bil njegov strah resničen in odkritosrčen.

»Alah —! Ti si tisti tuji efendi —? Tisti, ki je osvobodil že toliko sužnjev —? Tisti —.«

Umolknil je. Prepozno se je zavedel, da je preveč zinil. Saj ne bi smel ničesar vedeti o meni.

Naredil sem se, ko da nisem opazil njegove zadrege.

»Si slišal o meni?«

»Da.«

»Me veseli! Mi vsaj ni treba obširno razlagati, kdo sem in kaj počenjam tod.

Saj veš, da nekoliko pomagam reis efendini?«

»Nekoliko —? Efendi, dobro vem, da so ti uspele reči, ki se reis efendini ne bi nikdar posrečile!«

»In da sem že občutno škodoval Ibnu Aslu?«

»Zelo občutno!« je dejal s prijazno krinko na obrazu, njegove oči pa so govorile drugačne besede.

»Lahko si misliš, da je jezen name in da bi se rad maščeval.«

»Seveda si lahko mislim! Sovraži te bolj ko emirja samega.«

»Resnico govoriš. Že nekajkrat sem izkusil njegovo sovraštvo, sinoči pa še prav posebno.«

»Ni mogoče —! Pripoveduj, efendi!«

Pripovedoval sem mu o svojih prejšnjih doživljajih, kolikor je bilo potrebno, obširno pa sem mu govoril o obisku na Kuščarju. Povedal sem mu seveda tudi to, da sem se rešil, zamolčal pa, kdo mi je pomagal, da ne bi škodoval našemu zavezniku. Pravil sem mu, da sva z Benom Nilom blodila po Nilu in šele pravkar prispela. Da sem bil na Eš-šahinu in da sem govoril z reis efendino, o tem mu seveda nisem zaupal niti besedice. Pač pa sem omenil Abu en-Nila, ker bi Ibn Asl gotovo vprašal po njem.

Hlinil je silno presenečenje in ogorčenje.

»O Alah —! O prerok vseh prerokov —! Kdo bi si bil mislil, da so take reči mogoče —! Efendi, nevernik si, ampak Alah ti je kljub temu zelo naklonjen, sicer ne bi ušel krvoločnim zobem teh hijen!«

In radovedno je pristavil:

»Kje pa je Abu en-Nil?«

»Padel je v vodo, ko je plezal v čoln. Star človek je in neroden. Nisva utegnila paziti nanj, zadovoljna sva bila, da sva si sama rešila življenje. Pustila sva ga in brž zbežala.«

»V vodo je padel? Nesreča! Gotovo so ga požrli krokodili, ki jih tam gori kar mrgoli!«

»Najbrž. Če ga namreč niso opazili Ibn Aslovi ljudje in ga potegnili na krov.«

»Saj pravim, strašna nesreča!

In praviš, da si pravkar prispel?»

»Pravkar. Prej bi prispel, pa sva zablodila, kakor sem ti že pripovedoval. Reis efendino sva iskala. Mislila sva, da bo zasledoval Kuščarja.«

»Zasledoval —? Čemu —? Niti vedel ni, čigav je. Prepričan je, da ga je Ibn Asl zvodil za nos. Z izmišljeno novico o neki suženjski karavani ga je zvalil iz Hartuma, najbrž zato, da bi lahko medtem spravil na varno samega sebe in povrh še v miru sklenil kupčijo.«

»Kdo ti je to povedal?»

»Sam emir.«

»Danes je odplul, praviš?»

»Da.«

»Kam?»

»V Hartum.«

»Škoda! Rad bi z njim govoril. In čoln bi mu izročil, ki sem ga odpeljal Ibnu Aslu. Kaj naj počnem z njim?»

»Hm —!« je menil vabeče. »Če si namenjen v Hartum, boš gotovo počakal na prvo jadrnico, ki bo plula na sever, in potem lahko vzameš čoln kar s seboj.«

»V Hartum ne pojdem. Ne pozabi, da prihajajo reis efendinovi vojaki! Na nje moram čakati. Naproti jim pojdem.«

»Pa pusti čoln v Hegasiju! Poslal ga bom v Hartum, predstojniku Hegasija boš vendar zaupal!»

»Seveda! Zapovednik Hegasija si, zastopnik podkralja Tisočake bi ti zaupal!

Izročil bom čoln tebi v varstvo. Toda v Hartum ga ni treba pošiljati, počakaj, da se vrne reis efendina. On ga bo vzel s seboj.«

»Se bo kmalu vrnil?»

»Ne vem. Vendar sodim, da se ne bo dolgo mudil. Vsaj po tem, kar je doživel tukaj v Hegasiju, bi rekel, da pride kmalu. Ibn Asl potuje v Fašodo in še više, da nam izgine izpred oči. Najbrž pripravlja nov lov na sužnje, tam kje ob Bar el-džebel ali pa ob Bar es-serafu. Reis efendina bi ga lahko zasledoval, a pot je preveč dolgočasna in naporna. Mislim, da je bolje, če počaka nanj, dokler se ne vrne, nato pa mu odvzame plen in obračuna z njim.

Zato se bo čez nekaj časa vrnil, nastavil Ibnu Aslu past in ga prijel.

In potem se bo lopovu godilo prav tako kakor danes ali jutri njegovemu očetu.«

Z vidnim zanimanjem je vprašal:

»Z Abdom Aslom, ki je tvoj ujetnik —? Kaj pa name-ravaš storiti z njim?«

»Umrl bo. Pravzaprav bi bil moral lopove enostavno postreliti, kakor je emir postrelil roparje v vadiju Berdu. Toda dober človek sem, prizanesel sem jim in jih name-raval izročiti sodišču.

Danes pa sem drugačnega mnenja. Ker mi je poveril reis efendina za določene primere sodno in izvršilno oblast, bom na kratko opravil s temi zločinci.«

»Kako oblast imaš —? Reis efendina ti jo je dal —? Običajno jo daje kedive sam.«

»Vem. Tudi reis efendina je dobil od podkralja pravico, da sme oblast nad življenjem in smrtjo v določenih primerih odstopiti drugim. Kordofan, kjer se navadno ude-jujejo lovci na sužnje, je ogromen kos sveta, mudirji in namestniki so na redko posejani in težko je spraviti zlo-čince iz divjine do sedeža oblasti. Da skrajša pot pravice in da čimprej zatre suženjstvo in vse, kar je z njim v zvezi, je kedive dal obširne pravice reis efendini, med drugim tudi pravico, da sme poveriti sodno oblast drugim osebam.

Do danes se svoje pravice še nisem poslužil. To pot pa se je bom.«

Spoštljivo se je priklonil.

»Čisto pravilno! Ampak misli tudi na odgovornost!«

»Na kakšno odgovornost? Če zločincev ne kaznujemo takoj, smo odgovorni za zločine, ki bi jih ti še utegnili zagrešiti v primeru, da nam uidejo. In prav zaradi te od-govornosti jih je treba nemudoma kaznovati s smrtjo.

Ali se ti mar smilijo?«

Dvignil je roke.

»Efendi, kaj vendar misliš —! Čimprej izrujete hudobni plevel, tem bolj bom vesel.

Veš, najraje bi ti še sam pomagal!«

»Žal ne moreš!

Pomisli, kaj so ti ljudje nameravali! Moje vojake so mislili enostavno postreliti, mene pa počasi mučiti do smrti. In kljub temu sem jim prizanesel. Samomorilec bi bil, če jih ne bi kaznoval najstrože.«

»Seveda, seveda —! Najstrože jih moraš kaznovati! Kje pa jih boš sodil in obsodil? V Hegasiju, kajne?«

»Hegasija sploh ne bodo videli.«

»Kje jih boš potem obsodil? Efendi, ne zameri mi moje radovednosti! Moja duša je vsa razburjena nad hudobnostjo teh zločincev in rad bi bil poleg, ko jih boš kaznoval.«

»Lepo je, da si tako goreč in pravicoljuben! Toda na žalost se ti želja ne bo izpolnila.

Poznaš Džebel Araškol?«

»Kako ga ne bi poznal! Saj ni daleč od tod. Mnogokrat sem že bil tam.«

»Poznaš tudi Jezero krokodilov?«

»Seveda!«

»In v tistem močvirju je mnogo krokodilov, kajne?«

»Da. Posebno mnogo jih je v zalivu, ki sega globoko v hrib. Tam jih kar mrgoli.«

»In na zapadni strani močvirja drži ozka pot z juža na sever?«

»Da. Na eni strani se dviga navpično strma stena, na drugi pa je močvirje, pokrito z om sufo. Pod njo prežijo žrela krokodilov.«

»In pot je nevarna, kajne?«

»Da! Skale so se utrčale s sten in ležijo na ozki stezi, ki je zaradi tega za jezdeca kar nedostopna. Kdor se ne mara ponesrečiti, mora razjahati in previdno hoditi peš ter voditi kamelo za povodec.

Ali poznaš tisti kraj?«

»Dobro ga poznam. In ni ga primernejšega kraja za moje namene, nego je Jezero krokodilov.«

Vidno se je prestrašil.

»Tam — tam se misliš maščevati? O efendi, strašno bi bilo, grozno!«

»Hudobnež žanje, kar je sejal. In tako strašno tudi ne bo, kakor misliš! Mene so hoteli mučiti počasi, najprej bi mi izpulili nohte na rokah in nogah, nato bi mi odsekali

roke in noge, počasi in tako, da bi čim huje trpel — jaz pa mislim vreči Ibn Aslove ljudi v jezero, kjer jih bodo krokodili v nekaj trenutkih požrli. Katera smrt je hujša, tista, ki so jo namenili meni, ali tista, ki čaka Ibn Aslove ljudi?«

»Vsekakor tvoja, efendi!

In kdaj se bo zgodilo?« je vprašal in me napeto gledal. Počasi in razločno sem povedal:

»Pojutrišnjem, uro po molitvi ob sončnem vzhodu bomo prispeli k Džebel Araškolu in k Jezeru krokodilov.«

»In ta ura bo ura smrti?«

»Da!«

Hlastno in ko da se mu mudi, je vprašal:

»Kdaj odrineš, efendi?«

»Nemudoma. Še danes bi rad srečal karavano.

Kar pojdiva po kameli!«

Spremljal me je k vaščanu, ki je prevzel živali. Plačal sem malenkostne stroške za krmo, nato pa sva kameli napojila in osedlala.

Natezaval sem podprsnico, ko me je Ben Nil opozoril:

»Efendi, poglej!«

Po puščavi je v diru prihajal kamelar. Daleč je še bil, a sem vseeno spoznal Orama.

»Pazi!« je rekel Ben Nil in dvignil prst.

Vaški šejk je stal poleg in seveda čul Ben Nilove besede. Malomarno sem dejal:

»Pazim naj? Čemu? Odkar sva bila ujeta, vidiš povsod nevarnost! Tisti jezdec tamle je brezpomemben popotnik. Čemu naj bi se ga bal?

Zajahajva! Oditi morava!«

Ubogal je in me začudeno gledal.

Dal sem šejku roko. Priklanjal se mi je in se hinavsko prijazno slinil.

»Alah naj te čuva!« je povedal. »Se bova še kdaj videla?«

Pomenljivo in s poudarkom sem povedal:

»Najbrž prav kmalu. Najino svidenje naj bo blagoslovljeno!«

Slutil sem, da ga bom srečal ob Jezeru krokodilov.

Odjezdila sva na zapad.

Opazoval sem Orama. Z juga je prihajal, najbrž ga je Ibn Asl odposlal še tisto jutro, ko je zapustil Zaliv rakov. Povprašal naj bi v Hegasiju po naju in po reis efendini. Ko nas je zagledal, je obstal, se takoj spet obrnil in odjezdil v smeri, od koder je prišel. Ko sva odjezdila, je spet obstal, in ko sva bila že precej daleč, je naposled le krenil v vas.

»Ne razumem te, efendi!« se je jezil Ben Nil. »Tisti jezdec je vendar Oram —! Ibn Asl ga je poslal!«

»No — in?«

»Prijeti bi ga moral!«

»Čemu?«

»Zvedel bo, kam sva namenjena!«

»Saj to je tisto, kar hočem! Ali nisi slišal, kaj sva se domenila z reis efendino? Obširno sem pripovedoval vaškemu predstojniku, kam pojdeva in kaj nameravam. Nalagal sem ga sicer, ujetnikov ne bomo vrgli v jezero, toda šejk bo mojo bajko pripovedoval Oramu in Oram bo novico še toplo nesel Ibnu Aslu. Verjemi, še nocoj bo odpotoval Ibn Asl k Džebel Araško!«

Praviš, da bi ga moral prijeti! Še vesel sem, da je prišel! Čim prej zve Ibn Asl, kaj sem natvezel šejku, tem prej in tem zanesljiveje bo šel v past!«

»A tako —! Potem je seveda bolje, da sva ga pustila pri miru!«

Pognala sva živali. Hedžinki sta bili veseli, da sta smeli spet dirjati po mili volji. Kmalu je zatonil za nama temni trak gozdov ob Nilu in brezmejna puščava se je širila okoli naju v vročem popoldanskem soncu.

»Misliš, da ne bova zgrešila karavane?«

»Ne. Upam, da bova kmalu našla vodnika.«

»Koga misliš?«

»Oramovo sled.«

»Tudi najina sled je morala biti še vidna —.«

»Včeraj je bila še vidna, saj je Oram prijezdil po njej, nato pa se je obrnil na jugovzhod k Džeziret Hasaniji.

Po Oramovi sledi jezdijo naši ljudje. Nič drugega nama ne preostane, ko da se je drživa, pa bova naletela na nje.«

Temna črta se je vila v jugovzhodni smeri — bila je Oramova sled. Krenila sva po njej na zapad.

IV.

Past se zapira

Opoldne sva počivala. Sled je bila vse manj vidna, vendar sem ji za silo še vedno sledil. Ben Nil pa se je zaman trudil, da bi jo našel.

Tudi vojaki je seveda niso več videli in so najbrž krenili vstran. Toda kam —?

Južno od naše smeri je bil puščavski studenec — Bir es-safi, Čisti studenec, mu pravijo. Vodnik ga je gotovo poznal in verjetno je bilo, da je vodil karavano k njemu, saj na vsej poti k Nilu ni bilo drugega studenca. Tako sem sodil, za gotovo pa seveda nisem vedel, ali so res šli k studencu. Ugotoviti sva morala, kje so.

Krenila sva na jug. Računal sem, da bova prispela še pred sončnim zatonom k studencu.

Nisem se zmotil. Sonce se je nagibalo k ravni črti obzorja, ko sva zagledala na jugu drevje in grmovje. Gledala sva Bir-es-safi. Kmalu sva opazila tudi premikajoče se točke, ki so zrastle v ljudi in živali. Našla sva karavano.

»Kaj bo nekí rekel Abd Asl, ko naju bo zagledal!« je menil Ben Nil.

»In fakir vseh fakirjev, ki bi rad bil mahdi!«

»Lopovi so seveda prepričani, da sva poginila. Alah naj jih uniči! Podaril sem staremu življenje, a če bi vedel, kaj bova doživela na Kuščarju, mu nikdar ne bi prizanessell!«

»Upam, da ga boš pustil pri miru!«

»Ne boj se, efendi! Stari smrdljivi šakal mi je vse preveč zoprno, da bi se ga dotaknil. Varen je, vsaj pred menoj! Ampak upam, da ga čaka kazen pri Jezeru krokodilov! Veš, zdi se mi, efendi, da le ne bo samo bajka,

kar si pravil predstojniku! Tisto, da boš vrgel ujetnike krokodilom v žrelo —.«

»Če že ni bajka, je pač vojna zvijača. Ujetnike bom izročil reis efendini, ki jih bo vzela s seboj v Hartum.«

»Ne verjamem! Če jih ti ne boš vrgel v jezero, jih bo vrgel, kakor upam, emir. Zaslužiš si tako kazen!«

Ljudje ob studencu so naju spoznali.

»Efendi prihaja!« je kriknil eden.

»Efendi — efendi — efendi —! In Ben Nil —! Hvala Alahu in preroku —! Prihajata — prihajata —!«

Tako so kričali in vseh dvajset vojakov nama je hitelo naproti. Razjahala sva, stiskali so nama roke, kričali, vpili in spraševali. Nisem se branil, saj mi je dobro delo njihovo hvaležno veselje. Niti svojega poveljnika niso tako burno pozdravljali, ko se je nenadoma pojavil v vadiju Berdu.

Seveda bi jim moral pripovedovati. Prej pa sem hotel zvedeti, kakšen je položaj v taboru in kako je ušel Oram. Poklical sem starega vojaka, ki sem mu poveril poveljstvo.

»Vse je v redu, efendi!« je javil. »Le eno se je žal pripetilo — ujetnik nam je ušel, tisti Oram. Osmuknil je vezi, ukradel kamelo in —.«

»— in odjezdil za nama!« je pristavil Ben Nil.

»Že vesta —?«

»Videla sva ga.«

»Kje?«

»Vse boš zvedel,« sem dejal. »Prej pa mi povej, ali so ujetniki dobro zvezani?«

Svečano je zatrjeval stari:

»Efendi, odkar se nam je izmuznil Oram, nam ne uide več nobeden, tako skrbno smo jih zvezali in tako budno pazimo nanje!«

Upam, da nam njegovega bega ne boš zameril. Saj si bil poleg, ko smo ga vezali.«

»Mislím, da je zakrivila beg prej pomanjkljiva čuječnost ko pa zrahljane vezi! Saj ste vendar stražili! V krogu ste ležali okoli njih! Najbrž ste dremali, da vam je kljub temu ušel!«

»Ne, efendi! Menjaje se smo bedeli. Ampak tisti pes se je znal narediti nevidnega.«

»No, njegov čar na naju ni deloval, čeprav sva ga medtem že nekajkrat videla.«

»Efendi,« je prosil, »nam boš odpustil?«

»Nisem nevoljen, še celo vesel sem, da je ušel. Škodovati nam je mislil, pa nam bo zelo koristil.«

»Ni mogoče!«

»Da! Še davi sva ga spet videla, prijela bi ga lahko, pa ga nisva, ker nam bo, kakor rečeno, pomagal izvršiti naše namene.«

Stari Abd Asl je seveda vse slišal. Porogljivo se je smejal.

»Kaj se boš bahal! Lažeš, da bi nas jezil! Pa ne boš nas prevaril! Če bi videl Orama, bi ga bil gotovo prijell.«

»Tvoja glava je studenec vse modrosti, o najsvetejši vseh muslimanov!«

»Saj sploh ne veš, kam je šel!«

»K Ibnu Aslu.«

»Ibna Asla niti videl nisi, sicer ne bi bil več živ!«

»Pri njem sem bil.«

»Kje?«

»Na Kuščarju pri Džeziret Hasaniji. Celo vozil sem se z njim, njegov gost sem bil, spal sem pri njem, jedel z njim in se pogovarjal. Zelo prijazen gospodar je.«

»Lažeš — lažeš — lažeš!«

»Pazi na svoj jezik, stari, sicer dobiš bič! V takem položaju, kakor si ti, mora biti človek ponižen in vljuden!«

Fakir vseh fakirjev se je vzpel pokonci in kričal:

»Vljudnost zahtevaš —? Ali ravnaš z nami tako, da bi si zaslužil vljudnost?«

»Z vami ravnam tako, kakor si zaslužite.«

»Ničesar ti nisem storil. Tvoj gost sem bil, pa si me dal zvezati. Zagrešil si zločin zoper gostoljubnost, ki zanj ni odpuščanja.«

»Moj gost si bil —? Ali sem te imenoval gosta? Ali sem ti rekel marhaba ali ahlan vasahlan —?«

»Sedel sem pri tebi!«

»Pa si kmalu sedel drugam!

Pregrešil sem se zoper gostoljubnost —? Kaj pa ti —? Rešil sem ti življenje, kakor sam veš in tudi priznavaš,

pa si kljub temu nameraval uiti, da bi nas izdal Ibnu Ašlu! Kaj praviš k takemu grehu?»

»Dokaži, da sem vas res mislil izdati!«

»Kaj bom dokazoval! Vem, da je tako, in to mi zado-
stuje. In zato sem te velel zvezati, in če ti ni všeč, se
prepiraj s samim seboj, ne pa z menoj —!«

»Zahtevam svobodo in če mi je nemudoma ne daš, bom
poklical Alahovo prekletstvo nad te!«

»Kmalu boš drugače govoril! Cvilil boš, za milost in
usmiljenje boš prosil, ko boš zvedel, kakšna moč mi je
dana!«

»Takrat bom jaz že kdo ve kje! Sicer pa mi je vseeno,
kakšna moč ti je dana nad tvojim haremom ali nad tvojimi
psi in kamelami!«

»Za sedaj je meni dana moč, in sicer tudi nad teboj!
In zato ti zapovem, da moraš molčati, če ne, dobiš bič!
Ne maram, da bi tulil in kričal in klical Alahovo preket-
stvo nad me človek, ki se je tako daleč spozabil in oddaljil
od človeških postav, da je mislil izdati tistega, ki mu je
rešil življenje.«

»Dobro, molčal bom! Ampak prišel bo čas, ko bom
govoril. In tedaj bodo milijoni poslušali moj glas in ti
boš prvi, ki se bo v prahu valjal pred menoj!«

Legel je. Končno je uvidel, da je najbolje, če molči.

Abdu Aslu pa radovednost ni dala miru. Kje sem bil —?
Ali sem našel reis efendino —? In Ibna Asla —? In če
sem ga našel, kako to, da sem se vrnil živ in zdrav —?

Takšna vprašanja so mu menda rojila po glavi. In
skrbelo ga je seveda tudi, kaj nameravam z ujetniki.
Navezal je na fakirjeve besede:

»Da, v prahu se boš valjal pred njim! Pa tudi pred
menoj! Še slutiš ne, kakšne nevarnosti te obdajajo! Kot
vihar bo prišel moj sin nad te in te uničil, kakor je uničil
reis efendino!«

Naredil sem se žalostnega.

»Da, efendino je seveda uničil!«

Zavriskal je od veselja.

»Hamdulilah —! Posrečilo se mu je! Sovražnik je uni-
čen, zdrobljen in polomljen! Nikdar več ne bo vstal!«

»Zdrobljen je —? Ne, zgorel je.«

Kar dvignilo ga je, divjal je.

»Torej je le uspelo —! Uspelo je —! Čujte, možje, prijatelji, verniki —! Uspelo je —! Povedal sem vam, kaj čaka reis efendino. Duša mi je bila polna pričakovanja, trepetal sem, ali se bo posrečilo. In posrečilo se je!«

Vneto je kričal:

»Tisti šejtan je zgorel s svojimi vojaki vred in tale najvišji vseh šejtanov, ki sedi tamle in nam mora vse to pripovedovati, ta šejtan je izgubil moč in oblast nad nami in nas bo moral izpustiti! Še danes bomo svobodni, sicer ga čaka jok in škripanje z zobmi brez konca in kraja!«

Hladno sem povedal:

»Glej, da se ne boš uštel!«

Nič ni pomagalo, v eni sapi je vpil dalje:

»Uštel da bi se —? Kaj še! Moj sin, najpogumnejši, najstrašnejši — on je uničil reis efendino in bo prišel, da reši tudi nas! Gorje vam, če nam skrivite samo las!

Takoj, nemudoma nam dajte svobodo! Uvidel boš, efendi, svojo sramoto in svojo slabost! Izpusti nas ter beži — beži, kar te nože nesejo, sicer bo prišla nad te groza kakor lev nad ovco!«

Smejal sem se.

»Sam si videl, da pred levom ne bežim. Lahko si misliš, da se tudi tvojega sina ne bojim. Naj le pride! Sprejeli ga bomo dostojno!«

»Sežgal te bo, kakor je sežgal reis efendino!«

Vojaki so se silno prestrašili. Njihov zapovednik je zgorel! Planili so na nože in silili vame.

Zapovedal sem mir in dejal:

»Vse boste čuli! In že vnaprej vam povem, ne bojte se za svojega zapovednika! Zaman kriči in se hvali starec. Jezdil sem reis efendini naproti, da ga rešim, in kar sklenem, tudi izvršim.

Emir živi, nič se mu ni zgodilo.«

»Hvala Alahu —!« so si oddahnili.

Abd Asl pa je kričal:

»Laže — laže! — Pokvaril bi nam rad naše veselje! Pa se mu ne bo posrečilo! Veselili se bomo in vriskali, vse dokler ne pride naš rešenik. Vsak trenutek ga pričakujemo.«

»Le pričakuj ga, da boš zelen in črn v obraz in da se boš razpočil od jeze!« ga je zavrnil Ben Nil. »Tako boš slišal, kako je bilo!«

Obrnil se je k vojakom.

»Poslušajte, možje, vojaki emirjevi! Naš efendi bo govoril!«

Vse je napeto prisluhnilo, vojaki in ujetniki. Sonce je zahajalo, čas večerne molitve je bil, a nihče ni mislil na njo.

In potem sem jim obširno in podrobno pripovedoval o dogodkih, ki sem jih doživel vse do trenutka, ko smo zbežali s Kuščarja. Vse ostalo sem zamolčal. Ujetnikom ni bilo treba vedeti, da sem našel reis efendino v Hegasiju, kaj sva se domenila in kam je odpotoval. Slučajno bi se lahko spet pripetilo, da bi nam kateri ušel — pa bi nam prekrižal vse naše namene.

Vojaki so hoteli seveda še več zvedeti, toda Ben Nil jih je miril:

»Molčite! Za nocoj ste zvedeli dovolj! Emir je rešen, midva pa sva tudi ušla smrti — kaj hočete še več?«

»Kam pa sta šla, ko sta pobegnila s Kuščarja?«

»V Hegasi sva odjadrala, tam sva sedla na kameli in pohitela k vam.«

»In kje je reis efendina?«

»Tudi v Hegasiju, kjer čaka na vas in na ujetnike.«

»Zakaj pa ni poslal več vojakov?«

»Ker v Hegasiju ni dobiti kamel, ti oče vse radovednosti, in ker nas je dovolj, da spravimo te ljudi v Hegasi in še dalje, če bi bilo potrebno.

Sedaj pa naj tale Abd Asl, najsvetejši vseh muslimanov, še kriči in divja in hvali svojega slavnega sina.«

Dobro se je odrezal.

Med temi pogovori sva se z Benom Nilom navečerjala. Pregledal sem še tabor, razdelil stražo in nato smo legli spat.

Utrujen sem bil, trdno sem spal, šele jutranja molitev mohamedanov me je zbudila. Povezali smo ujetnike na kamele in nič jim ni pomagalo, da so se branili in nas ovirali. Opravili smo z njimi ter odrinili.

Do dneva smo jezdili naravnost na vzhod, nato pa smo krenili na jug. Hotel sem priti k Džebel Araškolu s severne strani. Ibn Asl nas je gotovo že pričakoval pri jezeru, in sicer na severozapadni strani, ker mu je občinski predstojnik sporočil, da sem šel karavani naproti. Utegnilo bi mu priti na misel, da bi nas napadel v puščavi, sto mož je imel, jaz pa le dvajset, in spopad bi se zame slabo končal.

Džebel Araškol je samotnen hrib na levem bregu Nila; precej oddaljen je od reke. Obdaja ga puščava in zato ga vidiš že milje daleč. Našim ujetnikom ni bilo treba vedeti, kam smo namenjeni, zato sem pojezdil naprej, da bi prvi zagledal hrib.

Poldan je bilo, ko sem opazil na jugu sivkasto meglico. Pred menoj je bil Džebel Araškol. Takoj sem se vrnil in ustavil karavano. Utaborili smo se.

Vojaki so me začudeno gledali. Ni v navadi, da bi karavana taborila opoldan. Da utešim njihovo radovednost in jih obenem poučim o svojih načrtih, sem jih poklical v stran. Povedal sem jim, da je reis efendina blizu in da bomo drugo jutro prijeli Ibna Asla.

Če bi bil vsakemu obljubil tisoč piastrov, jih ne bi bolj razveselil. Zajeli bomo Ibna Asla in vse njegove lovce —! Kar navdušeni so bili, silili so vame in vsak bi rad že vnaprej vedel, kakšen bo njegov posel; vsak bi rad dobil kar najvažnejšo vlogo.

Miril sem njihovo navdušenje in jim dopovedoval, da se podnevi ne smemo pokazati pri jezeru, ker je Ibn Asl že v bližini. Ponoči bomo zasedli naše postojanke in napadli ob zori. Še prej pa bom šel na poizvedovanje. Povedal sem jim tudi, da dobimo ojačanje in jim zabičeval, da ne smejo govoriti o našem načrtu.

Zadovoljni so posedli krog ujetnikov, kamele so poleggle zunaj kroga in eden od vojakov je prevzel stražo pri njih.

Poldan je minil, živ človek se ni prikazal v puščavi. Ob sončnem zahodu so vojaki molili, in ko se je stemnilo, sem se odpravil. Benu Nilu sem kljub njegovi mladosti izročil poveljstvo nad taborom in ga poučil za vse primere, ki sem jih lahko predvidel, nato pa sem odjezdil.

Moja izvidniška pot ni bila lahka.

Poznal sem hegelikov gozd in vedel, da ga je treba iskati na južnovzhodnem koncu jezera. Ampak najti gozd v temi —!

In kje je tičal Ibn Asl —? Da je že prispel, o tem nisem dvomil. Toda kam se je skrila —? Najbrž se je utaboril na vzhodnem bregu jezera kje na sredini, da bi imel enako daleč na južni in severni konec, kamor je vsekakor nameraval postaviti svoje ljudi in me zgrabiti z dveh strani. In če se je tam utaboril, bi prav lahko zabredel v njegov tabor.

Toda Ibn Asl je bil prijatelj tabornih ognjev. Vsaj pri Džeziret Hasaniji in pri Jezeru rakov je kuril ogromne ognje.

Ni vedel, da sem že prispel. Tudi za reis efendino ni vedel, varnega se je čutil — zato sem se zanašal na to, da bo tudi to noč zakuril nekaj ognjev. In ognji bi mi izdali tabor.

Med takim ugibanjem sem hitel proti jugu. Zvezde so mi kazale pot. Prispel sem do prvih močvirnih mlak. Taki izrastki jezera segajo daleč na sever in na zapad. Hedžinki se je udiral, izognil sem se močvirju in krenil na levo.

Dve uri sem jezdil. Ob devetih je bilo, ko so zrasi iz puščave nejasni obrisi mogočnega drevesa. Poznal sem tišto drevo, hegelik je bil; nekoč pred leti sem taboril v njegovi senci in si ga dobro zapomnil. Nekaj sto korakov na desno se je začel hegelikov gozd, kamor sem naročil reis efendino.

Krenil sem na desno in zajezdil med grmovje. Visoka temna senca se je dvigala za njim. Bil je rob gozda. Ognja ni bilo videti nikjer, tudi zavohal ga nisem.

Ibn Asl gotovo še ni bil v bližini. Ali je bil reis efendina že na svojem mestu?

Dal sem dogovorjeno znamenje, trikrat sem zalajal kakor hijena. Nihče se ni oglasil. Počasi sem jezdil ob robu dalje. Še sedemkrat sem moral znamenje ponoviti, preden je nekdo polglasno zaklical:

»Efendi!«

Obstal sem.

»Jaz sem.«

»Pridil«

Vojak je stopil iz teme, obstal ob glavi moje hedžinke in pogledal po meni.

»Da, ti si!

Razjahaj! K emirju te povedem.«

»Kje tabori?«

»Globlje v gozdu.«

»Je daleč?«

»Precej. Dolgo vrsto straž smo postavili, da bi nas laže in zanesljiveje našel.«

»Povedi me k straži, ki je taboru najbližja! Tam bom pustil hedžinko.«

Peš sva stopila po gozdu.

»Ste videli Ibna Asla?«

»Da.«

»Kje se je utaboril?«

»Čisto na južnem koncu jezera.«

»Kdaj je prispel?«

»Opoldne.«

»Ste jih podnevi opazovali?«

»Emir jih je opazoval.«

»Kurijo?«

»Ne vem. Opoldan sem šel na stražo in se od tistega časa nisem več vrnil v tabor.«

Srečala sva več straž. Pri eni je moj vodnik obstal.

»Tale straža je zadnja. Pusti hedžinko pri njej, stopila bova globlje v gozd k emirju.«

Ni mi bilo, da bi se smukal po temnem gozdu in po razraščnem grmovju. Tri ure sem jezdil in naporno delo me je še čakalo. Reis efendina pa je bil spočit.

»Premislil sem si,« sem dejal. »Pojdi sam k emirju in mu sporoči, naj pride k meni! Čakal ga bom.«

Mož je šel in se kmalu vrnil z emirjem. Vesel je bil, da sem prišel.

Pozdravila sva se.

»Slišal sem, da je Ibn Asl že prispel —.«

»Da. Že pol dneva čakajo. Na južnem koncu jezera so se utaborili. Še vedno sedijo tam, niti pogledali niso po okolici.«

»Opazoval si jih, je pravil tvoj vojak. Kurijo? Si bil pri njih?«

»Bil. Šest ognjev so zakurili, največ menda zaradi komarjev, ki so ob močvirju posebno nadležni. Mi, ki taborimo globlje v gozdu, smo srečnejši od njih.«

»Si zvedel, kaj bo storil jutri Ibn Asl?«

»Ne. Kako naj bi zvedel?«

»Nisi prisluškoval?«

Začudil se je.

»Kaj ti pride na misel —! Mar naj grem tako blizu, da bom čul, kaj se pogovarjajo —? Videli bi me in me nazadnje še prijeli —. In kaj bi imel od tega?«

»Pa tudi od daleč bi lahko sklepal, kaj nameravajo. Nisi ničesar opazil?«

»Ne.«

Dobri emir in reis efendina pač ni bil v visoki šoli divjine —.

»Kaj pa počenjajo?«

»Pri ognjih sedijo, kadijo in se pogovarjajo.«

»In ničesar nisi razumel?«

»Predaleč je bilo.«

»Si videl Ibna Asla?«

»Da. Pri prvem ognju sedi.«

»Daleč od tod?«

»Skoraj pol ure stran od nas.«

»Rad bi jih videl. Me boš spremljal?«

»Prav rad! Razen če morebiti ne boš zahteval, da prisedem k Ibnu Aslu. Ti bi že zahteval kaj takega!«

Svoj svetli haik sem pustil v taboru, pri straži sem odložil še puški in nato sva odšla. Tu pa tam so se med grmovjem svetlikale močvirne luže, ki so pričale, da je blizu jezero.

Podrast je izginjala, stopala sva med visokim, deblastim gafulom. Izza deblovja se je zasvetilo, bližala sva se taboru lovcev.

Res so kurili ognje; šest sem jih naštel. Taborili so, kakor in kjer se je kateremu zljubilo.

Pri najbližjem ognju je sedel Ibn Asl, kakih šestdeset korakov je bil oddaljen. Pri njem sta sedela dva njegova

častnika, ki sem ju poznal že s Kuščarja, in še dva človeka, najbrž podrejena poveljnika. Govorili so, dobre volje so bili.

Položaj je bil zelo ugoden za prisluškovanje.

»K njim moram!« sem dejal, bolj zase kot pa emirju.

»Prisluškovat —?«

»Da.«

»Za Alahovo voljo!« se je prestrašil.

Nasmejal sem se.

»Saj ni nevarno!«

»Tako —? Saj pravim, nazadnje boš še zahteval, da morava prisesti k Ibnu Aslu —. Opazil te bo in izgubljena bova!«

»Ne. Otročje lahko je. Še v vse nevarnejših okoliščinah sem prisluškoval.«

»Povem ti, ne spraviš me k ognju! Niti za korak ne grem bliže —! Vse bi si pokvarila!«

»Te tudi ne bom silil. Sam pojdem.«

Poglej! V ravni črti od tod stojita dve debeli drevesi, senca debel sega skoraj do naju. Če lezem v tisti smeri po vseh štirih, me ne bodo opazili. Razen tega nudita debli dobro kritje. In zadnje drevo na najini strani ima v višini poldrugega metra močno vejo. Če se povzpnem na njo in se skrijem med vejevje, bom komaj petnajst korakov oddaljen od Ibna Asla in bom slišal vse, kar bodo govorili.«

»No — postavim, da boš srečno prispel tja —. Toda povej mi, kako se boš vrnil?«

»Po isti poti.«

Odkimal je.

»Ne, efendi, tega ti ne dovolim! Nočem, da bi tvegäl življenje zaradi mene.«

»Ali ne bom tvegäl življenja tudi jutri, ko se bomo spopadli? Ali ga ne boš tvegäl tudi ti? Ga ne bodo tvegali tudi tvoji vojaki? Zakaj bi torej ne smel tvegati življenja tudi jaz, in sicer že nocoj? Posebej še, če zvem reči, ki nam lahko bistveno olajšajo napad! Morebiti sploh ne bo treba tvegati boja —?«

»Misliš, da boš zvedel take reči?«

»Gotovo! O čem drugem pa naj bi se pogovarjali kot o jutrišnjem dnevu? Ibn Asl bo dajal navodila svojima častnikoma, ki sedita tamle poleg njega pri ognju, in iz tistih navodil lahko posnamem, kakšen načrt si je sestavil. In če poznam njegov načrt, lahko postavim svoje ljudi tako, da bo vsak njegov odpor zaman.«

Stopil sem naprej.

Segel je po meni, a je bilo že prepozno. Počepnil sem in zlezal v senco dreves.

Res otročje lahko je bilo. Da bi se ubranili komarjev, so metali mokre veje v ogenj in debel dim se je valil po tleh, da včasih nisem videl niti dva metra daleč. Take trenutke sem porabil in skočil ter prišel do prvega in srečno tudi do drugega drevesa in sedel na vejo med listje, še preden sta minili dve minuti, odkar me je reis efendina skušal zadržati.

Udobno sem se namestil in napeł ušesa. In o pravem času sem prišel.

»Šejk el-beled prihaja!« so kričali. Glasni so bili, niti pomislili niso na možnost, da bi bil razen njih še kdo drug v bližini.

»Končno —!« je vzkliknil Ibn Asl.

Res je prihajal. Hedžinko je vodil na vrvi, rjave barve je bila, čudno krasna žival, da sem kar gledal njen vitki trup in njene prožne kretnje. Kje jo je neki vzel —?

Žival je pokleknila, sam pa je stopil k Ibn Aslovemu ognju. Sprejeli so ga z vidnim zadovoljstvom.

Slutil sem, po kaj je prišel. Bil je Ibn Aslov izvidnik, vohunil naj bi za nami in nas najavil.

»Sedi!« ga je povabil Ibn Asl. »Si jih videl?«

Prisedel je in odkimal.

»Videl jih nisem.«

»Ne —?« je zategnil Ibn Asl. »Nalagal si nas ali pa si se zmotil! Ne bodo prišli jutri, ali pa jih sploh ne bo.«

»Videl jih nisem,« je pozdravil šejk. »Prišli pa bodo. Njihovo sled sem videl.«

»Sled si videl? Če imaš sled, imaš tudi može!

Zakaj nisi šel za njimi?«

»Prepozno je bilo, stemnilo se je.«

»Kod pa si pravzaprav hodil za džaurom?«

»Sledil sem ga že iz Hegasija. Jezdil je z Benom Nilom naravnost na zapad, nato pa je nenadoma krenil na jug. Razmišljal sem in uganil, da je šel iskat svojo karavano k studentu Bir es-safi.

K studentu seveda nisem šel. Izognil sem se mu in čakal približno na črti Bir es-safi—Džebel Araškol. Skrbno sem pazil na nje, pa jih ni bilo od nikoder. Do poldneva sem počakal in sklepal, da so krenili drugam in da mislijo priti k jezeru z druge strani. Drugam pa niso mogli kreniti ko na vzhod.

Vrnil sem se in res našel njihovo sled. Potem pa se je stemnilo in sledi nisem več videl.«

»In kam je držala sled? Seveda naravnost k nam?«

»Ne. Čudno —! Če so jezdili v tisti smeri dalje, so pustili hrib na desni, na jugu.«

»Čemu —? Brez namena gotovo ne!«

»Mislim, da so se enostavno zmotili.«

»V smeri?«

»Da. Nobeden še ni bil v teh krajih.«

»Njihov vodnik je iz rodu Fesara —!«

»Tudi on ne pozna naših krajev.«

»Toda sam efendi! Govoril sem z njim in posnel iz njegovih besed, da pozna Džebel Araškol in tudi jezero.«

»Nevernik je, daleč od tod je njegova domovina, kvečjemu da je bil enkrat v življenju tod. Ni čudno, če je zašel! A vseeno sem prepričan, da bodo našli jezero!«

»Bodo —! Ljubše bi mi bilo, če bi rekel, da so ga že našli —. Bi vsaj za gotovo vedel, da so prišli.

Za njihovo sledjo bi moral jezditi!«

»Saj pravim, da se je stemnilo. Zgrešil bi sled in se mučil po nepotrebnem —.

Razen tega se mi je mudilo k tebi. Naglo sem jezdil. Navadna kamela sploh ne bi vzdržala. Kako dobro, da sem smel zajahati tvojo! Ko vihar je divjala po pustinji!«

Kar verjeti nisem mogel —.

Belo Ibn Aslovo hedžinko iz rodu Džebel Gerfa je jezdil predstojnik Hegasija —? Tisto, ki je Ibnu Aslu pač že marsikdaj rešila življenje —? Saj mi je v vadiju Berdu ušel samo zato, ker je jezdil svojo nepremagljivo hedžinko.

Toda hedžinka, ki jo je privedel šejk na vrvi, je bila rjave barve — Ibn Aslova pa je bila snežnobela —. To mi je bilo nerazumljivo.

Uganko mi je pojasnil sam Ibn Asl.

»Če bi džaur vedel, da imam hedžinko shranjeno pri tebi in da jo vedno pustim pri tebi, kadar grem na krov —! Saj je menda ni videl?«

»Ne. In če bi jo tudi videl, saj je ne bi spoznal. Saj veš, da jo pobarvam. Tvojo belo hedžinko povsod poznajo, v tej rjavi kameli pa noben človek ne bo spoznal snežnobele hedžinke!«

»Ne govori tako! Slep bi moral biti, kdor bi je ne spoznal! Le poglej si njene kretnje! In njeno vitko, prožno hojo! Poznavalec bo takoj vedel, kakšno žival ima pred seboj!

Sicer pa je kamela postranska zadeva. O efendiju se moramo pomeniti in o njegovih ljudeh. Kamelo pa spusti na pašo! Zveži ji prednje noge, da se ne bo preveč oddaljila!«

Eden njegovih ljudi je šel in pognal žival na pašo.

Kakšna krasna žival! Res — poznavalec bi takoj vedel, kakšno žival ima pred seboj, čeprav je bila rjavo pobarvana. In —.

Hm —! Pregrešna misel mi je šinila v glavo.

Kamela je mulila travo za ognji in se počasi oddaljevala med grmovje. Ujeti jo moram —. Za vsako ceno mora biti moja! Naj mi Ibn Asl uide, samo da imam njegovo hedžinko.

Odločil sem se, da mu jo ukradem —. Tatvina pravzaprav ni bila, kar sem nameraval. Nasprotnika sva si bila, na bojnem pohodu sem bil, oškodovati sovražnika in ga oslabiliti pa ni prepovedano. In če mu odvzamem hedžinko, mi ne bi mogel uiti —. Razen tega sem smatral žival za svoj bojni plen.

Tako sem sklenil in vmes skrbno poslušal.

Ibn Asl ni bil prav nič zadovoljen s šejkovim poročilom.

»Torej ne veš, kje tabori nocoj?«

»Ne.«

»Škoda —! Naš prvi načrt ni izvedljiv —! Obkoliti sem ga mislil v puščavi —. Dvajset vojakov s sto ljudmi —. Moj bi bil, vdati bi se mi moral —.

Zakaj ga nisi našel!«

Hm —! Torej v puščavi me je mislil napasti —! Pravilno sem sklepal! In kako dobro je bilo, da sem krenil na vzhod! Če bi potoval od studenca k jezeru, v ravni črti proti jugovzhodu, bi mu bil šel naravnost v past.

Vaški predstojnik je na Ibn Aslov očitek tehtno odkimal in pravil:

»Najbrž je bolje za nas, da ga nisem našel. Saj poznaš efendija! Buden je in previden! Ne bi ga iznenadil!«

»Toda obkolil bi ga, obkolil s sto možmi, pomisli! Vdati bi se mi moral.«

»Ne verjemi tega! On da bi se vdal! Spopadli bi se. Računaj, da bi vsak vojak ustrelil vsaj enega tvojih vojakov, na efendija pa jih moraš računati še več. In prepričan sem, da bi se najprej lotil tebe!«

Kolikor sem šejka poznal, je govoril iz njega strah oziroma pritajeno veselje, da Ibnu Aslu njegov prvi načrt ni uspel. Mož je bil bojzljivec in mu ni bilo za takšen odkrit napad sredi puščave.

Ibn Asl pa se ni dal prepričati.

»Mene da bi se lotil —? Mene sploh ne bi videl! Vem, kaj sem dolžan samemu sebi! Dobro plačujem svoje ljudi, zato pa se morajo zame boriti. In moje življenje je vse predragoceno zanje, da bi me silili v boj. Ni strahopetnost, da se ne izpostavljam kroglam, previdnost je in premissljenost.

Meniš, da pridejo k jezeru?«

»Efendi vsaj je zelo odločno povedal, da bo tvoje ljudi pometal krokodilom v žrelo. Zakaj naj bi se premislil? Ni razloga za to.«

»Uro po jutranji molitvi bo prispel sem, je rekel?«

»Da. Glej, da ne boš prepozen! Četa, ki jo boš poslal na sever, mora oditi vsaj opolnoči!«

»Že prej jo odpošljem.

Mišliš, da se lahko skrijejo v vadiju tako, da jih ne bodo našli?«

V vadiju se mislijo skriti —?

»Mislim da!« je pravil predstojnik. »Če greš po vadiju navzgor, prideš v majhno kotlino med skalami, poraščeno s kitrom. Iz te kotline ni daleč na vrh, tja postaviš izvidnika, ki bo pazil na prihod karavane. Pustiš jo mimo, greš tiho in neopaženo za njo, spodnji konec poti pa zasedeš s svojo četo. Med dvema ognjema bo na ozki, nevarni stezi ob močvirju.

O uspehu ni treba dvomiti! Na prvi strel planemo od obeh strani nad nje — vdati se bo moral ali pa bo skočil krokodilom v žrelo. Po stenah ne more.

In vdal se bo. Da mu olajšaš predajo, mu lahko ponudiš ugodne pogoje, ki se ti jih ni treba držati. Saj je džaur.«

Ostro sem poslušal.

Občinski predstojnik je svetoval isti načrt, ki sem ga bil sam razložil reis efendini —. Med dva ognja nas je mislil dobiti in skriti svojo severno četo v vadiju —.

Če poznaš sovražnikov bojni načrt, se mu ni težko izogniti. In obrneš ga lahko tako, da postane zanj nevaren. Kako dobro, da sem šel prisluškovat —!

»In ti prevzameš poveljstvo nad severno četo?« je vprašal Ibn Asl.

»Da. Obljubil sem tako.

Koliko mož mi daš?«

»Koliko jih potrebuješ?«

»Polovico, torej petdeset. Na obeh straneh bo potem-takem enako število mož.«

»Štirideset ti jih bom dal.«

»Kdaj odrinemo?«

»Uro pred polnočjo, čez dobro uro.

Ali bo potrebno, da smo povezani med seboj?«

»Ne. To tudi ni mogoče. Pošiljati bi ti moral sla okoli jezera, več ko štiri ure daleč, kar bi bilo zelo zamudno in bi tudi nič ne koristilo.«

»Kako pa bom zvedel, kdaj so prispeli?«

»Saj pravim, po prvem strelu planemo nad nje s severa, ti pa, ko ga boš slišal, z juga.«

Ibn Asl je zadovoljno kimal.

»Pri Alahu — to pot jih dobimo in sam šejtan nam jih ne bo iztrgal!

Kakšna sreča, da džaur ni več našel reis efendine!
Potem ne bi prišel k tebi in ne bi zvedeli, kaj namerava!»

»In če bi bil tudi prišel, bi nam nič ne pomagalo! Reis efendina bi tvoje ljudi odvedel v Hartum ali pa bi jih enostavno postrelil.

Zdaj pa mislim, da smo se domenili. Spat pojdem, utrujen sem. Zbudi me, ko bo čas!»

Legel je.

Dovolj sem zvedel. Ko se je spet privabil gost oblak dima, sem se spustil z veje in se brž odplazil nazaj.

Emir me je že čakal.

»Kar trepetal sem zate!» je pravil. »Tvoja drznost bi te lahko stala življenje!»

»Kaj šel Prav nič ni bilo nevarno!»

»Kaj si zvedel?»

»Prisluškovanje mi je mnogo koristilo. Zvedel sem za njihove načrte.»

Pripovedoval sem mu. Ves navdušen je pravil:

»V past pojdejo! Res pojdejo v past!

Ampak tisti izdajalski predstojnik —! Našel vas bo v vadiju!

Kaj pa boš počel z njim? Iz vadija ga boš zvabil?»

»Prijeti ga moram in z njim vred njegove ljudi. Zvijača bi nam v tem primeru nič ne koristila.»

»Nevarno bo! Branili se bodo!»

»Ne bo nevarno. Zasedel bom kotlino, še preden pripejo tja. Vdati se morajo ali pa jih postrelimo.»

»Premalo ljudi boš imel!»

»Seveda! Šejk jih bo imel štirideset, sam pa jih imam samo dvajset.»

»Tisti bodo komaj za stražo pri ujetnikih!»

»Mi odstopiš štirideset svojih vojakov?»

»Prav rad!»

»Dovolj ti jih bo ostalo.»

»In kakšen je tvoj končnoveljavni načrt?»

»Daj mi štirideset ljudi, nato pa takoj odidem. Štiri ure potrebujem, da pridem okoli jezera do vadija. In vsaj eno uro pred šejkom moram biti na mestu. Ibn Asl bo zasedel ožino, ko se zdani. Krenil boš za njim, ob istem

času pa pridem jaz s severne strani. V pasti bo, ki jo je nastavil meni —!»

»Kdaj začnemo?»

»Naj tudi za naju velja isto znamenje kakor za sovražnika! Prvi strel ti bo povedal, da sem napadel.«

»Dobro! Tedaj napadem tudi jaz.«

»Ampak na nekaj te zelo nujno opozarjam! Ibn Asl je dejal, da se boja ne bo udeležil, morebiti ostane v ozadju, v taboru. Glej, da ti ne uide! Izberi kakih deset izkušenih ljudi, ki bodo prav posebno pazili na njega!»

»Tudi to bom storil.

Sedaj pa pojdiva po tistih štirideset. —!»

»Pojdi sam in mi jih privedi! Kmalu se bom vrnil.«

»Kam pa si še namenjen? Spet prisluškovat —? Povem ti, nikar se —.«

»Krast pojdem.«

Začudeno me je pogledal.

»Krast —? Kaj?»

»Ibn Aslovo belo hedžinko bom ukradel.«

Osuplo me je pogledal.

»Tako —? In če te zalotijo —? Ali veš, kako kaznujejo tod tatove —?»

»Mene da bi zalotili —? Beži beži! Ni prvokrat, da kradem take reči!»

»Hm —!» je majal z glavo. »Opazili bodo, da je ni —! Takoj bodo zasumili, da jo je nekdo ukradel, da so torej še drugi ljudje v bližini. Vse nam boš pokvaril!»

»Zakaj naj bi zasumili, da so drugi ljudje tod —? Najprej bodo mislili, da se je izgubila, počakali bodo, da se zdani, nato jo bodo šli iskat. Niti na misel jim ne bo prišlo, da bi jo utegnili kdo ukrasti. Kdo neki —?»

»Zakaj pa jo boš ukradel?»

»Ne razumeš? Ljubitelj plemenitih hedžink sem, rad bi jo imel —.«

»Tako —? Ljubitelj plemenitih hedžink si —? In kradeš jih —! Hm —! Dobro, da vem —! In to zaupaš meni, ki sem zastopnik pravice —!»

»Ne bom je pravzaprav ukradel. Vojni plen je.

Pa tudi važna strateška poteza, če že tako hočeš. Ibn Asl se ne bo udeležil boja, in ko bo opazil, da zanj slabo

kaže, jo bo skušal popihati. In če bo sedel na svoji neprekosljivi hedžinki, ga nobeden ne dohiti.«

Kimal je.

»Res je! Pa se le bojim, da te bodo zalotili —!«

»Pravim, da me ne bodo! Ko bi ti vedel, kako preprosto je, kar nameravam! Hedžinka se je oddaljila od ognjev, šla je med grmovje, nihče ne gleda za njo. Grmovje me bo krilo in ne bodo me videli.

Le meni prepusti vso skrb, vaju sem takih pohodov!«

»Saj pravim —! Nevaren človek si —! Kamele kradeš! In vaju si krasti —, Bom le —.«

Nič mu ni pomagalo, nasmejal sem se mu, počepnil in se odplazil »na krajo«.

V širokem polkrogu sem oblezel ognje in kmalu našel žival. Stala je za grmovjem in obirala vejevje. Prav nič se ni vznemirila, ko sem se ji približal. Beduin ni Indijanec, ne zna vzgójiti svoje jezdne živali, da bi zbežala, če se ji bliža tuj človek, ali pa vsaj zaprhala. Na divjem zapadu bi bila taka tatvina nemogoča.

Razvezal sem ji prednje noge, prijel za povodec in jo odpeljal. Mirno in krotko je šla za menoj, kakor da sem jo kupil na sejmu. V ovinku sem se vrnil.

Reis efendina je šel medtem po ojačenje. S štiridesetimi ljudmi me je čakal na robu gozda.

Nasmehnil se je.

»Alah —! Uspelo ti je —! Čuj, efendi, zelo nevaren tat si! Kot tatu te še nisem poznal —!«

Pravzaprav bi te moral za vse življenje vtakniti v luknjo!«

Tudi sam sem se smejal.

»Oprosti, odlični zastopnik egiptovske pravice! Kradem samo pri roparjih in tatovih!

Te ljudi dobim?«

»Da. Sami izbrani bojevniki so.«

»Si mislil na to, da bo treba zvezati štirideset ujetnikov? So preskrbljeni s strelivom in z vrvmi?«

»Z vsem so preskrbljeni.

Kdaj odrineš?«

»Tako.«

Dal mi je roko.

»Na veselo, zmagovito svidenjel«
»Glej, da ti Ibn Asl ne uide!« sem ga svaril.
»Ne bo mi ušel!« je obljubljal.
Žal obljube ni mogel izpolniti —
Odrinili smo.

V pasti

Peš smo hodili, ker reis efendinovi ljudje niso imeli kamel. Več kot štiri ure smo potrebovali, da smo obšli jezero na njegovi vzhodni strani in se obrnili na zapad.

Pred nami je zrasel iz teme Džebel Araškol. Suhi vadi je bil na njegovem severnem pobočju. Dvakrat sem zašel, pa ga končno le našel. Ibn Aslovo hedžinko in svojo kamelo sem pustil v puščavi v varstvu straže, z vojaki pa sem zlezl po kamnitem vadiju v kotlino na njegovem gornjem koncu.

Stene niso bile prestrme. Trideset mož sem skrtil med skale na pobočju kotline in jim naročil, naj si poiščejo dobro kritje in naj se ne ganejo, ker bom sam prvi napadel. Če bi kateri izmed sovražnikov zlezl po strmini, naj ga dva ali trije zgrabijo za vrat in ga z nožem užugajo, streljati pa ne smejo.

Z desetimi ljudmi sem se vrnil v vadi in ga zasedel ter čakal na občinskega predstojnika.

Ob enajstih je dejal, da bo odšel iz tabora. Sami smo odšli ob desetih. Čez dobro uro bi moral priti, pa je prišel šele malo pred zoro. Menda se mu ni preveč mudilo, ker sem mu rekel, da bom prišel k jezeru uro po jutranji molitvi.

Čuli smo, kako so korakali po vadiju mimo nas, zlezli smo s pobočja in tiho stopili za njimi. Pri vhodu v kotlino sem obstal. Utaborili so se v kotlini med grmovjem, glasno so govorili in se smejali. Prepričani so bili, da so sami in da bodo gotovo zmagali. Za naše sledove se niti zmenili niso. Med Indijanci bi bila taka zaseda nemogoča. Najnavadnejši bojevnik bi opazil sledove in zasumil, da so ljudje blizu, ter se umaknil ali pa kraj vsaj preiskal.

Najglasnejši je bil šejk. Prešerno se je smejal in se šalil ter pripovedoval o plenu in kako ga bodo razdelili. Levji delež je kajpada zahteval zase. Tudi Ibn Asl, tako je dejal, mu je obljubil bogato nagrado za izdajalsko pomoč.

»Pojdem, da vidim, ali bo že kmalu dan,« je dejal. Mislil sem, da bo zlezal po pobočju kotline. Tam bi naletel na moje ljudi, takoj bi ga prijeli. Pa je prišel po kotlini in v vadi.

Položaj se je razvijal zelo ugodno.

»Skrijte se!« sem še šepnil vojakom in tudi počepnil. Ni nas smel prezgodaj videti. In že je pristopical s počasnimi, udobnimi koraki. Skoraj bi trčil ob mene.

Zgrabil sem ga za vrat.

»Zvežite mu roke!« sem zapovedal vojakom.

Mož se je tako silno prestrašil, da je ves otrpnil. Niti ganil se ni. Z lahkoto smo ga obvladali.

»Nobene glasne besede, sicer dobiš nož!« sem mu zagrozil. »Pokimaj, če misliš ubogati!«

Pokimal je. Mu tudi ni bilo videti, da bi mislil drugače. Strahopetnež je bil, za izdajstvo in za zahrbtnost je imel poguma dovolj, borben človek pa ni bil. Prevzel je vodstvo postojanke, ker je upal, da bo za našim hrbtom še najbolj varen.

Osem mož je ostalo na pobočju, dva pa sta spravila strahopetneža po vadiju navzdol, tako daleč, da ga niso slišali v kotlino.

Opraviti sem hotel z njim brez boja in zato sem ga moral ustrašiti. In najprej ga ostrašim, sem si mislil, če mu povem, da vse vem in da je izgubljen s svojimi ljudmi vred, če ne odda orožja.

Kruto sem mu nastavil nož na prsi in ga vprašal:

»Me poznaš?«

»Da!« je zašepetal.

»Kdo sem?«

»Tisti tuji efendi —!

Zakaj ravnaš tako grdo z menoj?«

»Ker si naš sovražnik.«

»Jaz —? Motiš se, pri Alahu, zelo se motiš! Tvoj prijatelj sem!«

»Tako —? Kaj pa počenjaš tod?«

»Na pomoč sem ti prihitel.«

»Tako —? In ljudje tamle gori, ki so prišli s teboj, so tudi moji prijatelji in so mi prišli na pomoč?«

»Da.«

»Od kod pa so?«

»Iz Hegasija in okolice. Nabral sem jih v naglici in jih privedel semkaj.«

»Da bi branili mene?«

»Da.«

»Pred kom?«

»Pred —.«

V zadnjem hipu se je spomnil, da ne sme ničesar vedeti o Ibnu Aslu.

»Če bi slučajno naletel na tebe kak lovec na sužnje.«

»Tako —? Slučajno —? Kaj pa, če je že tukaj? In tisti ljudje so na primer Ibn Aslovi lovci.«

»Ne razumem, kako ti more kaj takega priti na misel! Jaz sem predstojnik —.«

»Molči!« sem ga nahrulil. »Kaj boš igral komedijo, ki ti nič ne pomaga! Preneumen si, da bi me varal! Spre gledal sem te že takoj prvi dan.

Ibn Aslov zaveznik si in ovaduh!«

»Efendi —!« je vzrojil.

»Ne taj! Tisti izvidnik mi je povedal, kdo si! In sam si se izdal, posodil si njemu in nama konje, ko smo se odpravljali v Džeziret Hasanijo. Takrat si seveda mislil, da sem trgovec s sužnji. Kdo sem v resnici, sem ti že povedal. Rešil sem reis efendino pogube, ki mu jo je pripravljala Ibn Asl, sedaj pa pridete vi na vrsto! Pri kraju je s teboj in s tvojimi zavezniki!«

Zvijal se je v mojem trdem prijemu.

»Efendi, zelo se motiš, če misliš, da sem —.«

»Molči in poslušaj!

Včeraj zjutraj sem prispel v Hegasi, nisi me videl. Obiskal sem najprej reis efendino in te zatožil. Dobro ve, kaj počenjaš in da si izdajalec! Pa prijazen je bil s teboj, ker sva te še potrebovala, s tvojo pomočjo sva zgrabila Ibna Asla k Jezeru krokodilov. Uspelo nama je. Ibn Asl tabori ob spodnjem koncu jezera, v gozdu za njim pa tiči reis efendina. Sami ste šli v past, ki ste jo pripravili za nas!«

»Nikake pasti ti nismo pripravili, efendi!«

»Ne laži! Sam si sporočil Ibnu Aslu po Oramu, da pridem danes ob zori k jezeru, in svetoval si mu, naj me prime z obeh strani! In ti si prevzel poveljstvo nad četo, ki naj bi nas zgrabila od severa, Ibn Asl pa bi čakal na jugu. Tako ste se domenili sinoči. Sedel sem pri vašem ognju, ko si prispel, in sem vse slišal.«

»Ni mogoče —!« mu je ušlo. Ni pomislil, da se je sam izdal.

»Ali si prijezdil na Ibn Aslovi hedžinki?«

»Kje pa bi jo vzel —? Na svoji hedžinki sem prijezdil, rjava je. Ibn Aslova pa je bela, kakor ve vsakdo tod okoli.«

»Ne taji. Prebarval si jo! Sinoči si tako sam pravil Ibnu Aslu.

Spustil si jo na pašo. In nato je izginila, kajne?«

»Da. Izgubila se je. Jutri jo bodo našli.«

»Ni se izgubila in ne bodo je našli. Jaz sem jo ukradel. Kmalu jo boš videl.«

Poklical sem vojaka.

»Znaš jezdit kamelo?«

»Za silo, efendi.«

Pomorščak je bil pa se je bolje razumel na jadra, ko na jezdne živali.

»Dobro! Desno od jezera taborijo tvoji tovariši z ujetniki. Stopil boš po vadiju, se obrnil na levo in našel zunaj v puščavi dve kameli in stražo. Zajahal boš Ibnu Aslovo hedžinko — straža ti bo povedala, katera je njegova — in odjezdil naravnost na zapad. Do tedaj se bo zdanilo, našel boš mojo sled, povedla te bo v naš tabor.

Pohiti!«

Odšel je.

»Čul si, kje taborimo!« sem rekel šejku. »Iskal si nas sinoči, pa smo te zvodili za nos, nismo jezdili naravnost k Džebel Araškolu.

Dovolj si čul. Boš še lagal?«

Molčal je in se plašno oziral.

»Zasedli ste vadi in kotlino?«

»Seveda!«

»Koliko vojakov imaš?«

»Dovolj, da te uničimo.«

»Kdaj ste prispeli?«

»O pravem času, vsekakor pa prej kot ti z Ibn Aslovimi ljudmi. Vse vas bom prijel, niti eden nam ne bo ušel. In tebe že imamo, ki si njihov poveljnik!«

»Kaj boš z nami?«

»Reis efendina vas bo sodil in obsodil. Saj veš, da ima izredne pravice!

Če se vdate in odložite orožje, se bom potegnil za vas, da bo kazen kolikor mogoče mila.«

»Alah —!« se je začudil. »Orožje naj oddamo —? Vdamo naj se —? Štirideset mož!«

»Dal« sem trdo dejal. »In brž se odloči, sicer vas enostavno postrelimo!«

»Nimaš dovolj vojakov, da bi nas kar kratko in malo postrelil!«

»Ne lažem!«

»O, zvit si! Tvoje zvijačnosti se je treba še bolj bati ko tvojega orožja! Cesar ne moreš doseči s silo, skušaš doseči z zvijačo. In takšna je menda tudi to pot tvoja namera, Kajti —.«

Umolknil je.

V kotlini so zagrmeli streli, divje kričanje se je čulo, nato pa je bilo vse tiho.

»O Alah — o Mohamed!« se je prestrašil. »Se je že začelo —! Izgubljeni smo!«

»Vidiš, da te nisem nalaгал! Izgubljeni ste, če se ne vdate!

Pojdiva! Za ščit mi boš! Če bo kateri tvojih ljudi streljal name, bo krogla zadela tebe!«

Zgrabil sem ga za tilnik in ga tiščal pred seboj v vadi. Pri vhodu so stali vojaki s puškami v rokah. Danilo se je.

»Zakaj ste streljali?«

»Ko se je zdanilo,« je pripovedoval eden, »so zlezli nekateri po pobočju, naši so jim zaklicali stoj in so streljali, ker niso ubogali.«

»In kakšen je zdaj položaj?«

»Borci so se poskrili za grmovje.«

»Ali slišiš!« sem se obrnil k šejku. »Slišiš, kakšni junaki so tvoji ljudje! Pri kraju je z vami!

Naprej! Najmanjša sumljiva kretnja ali beseda — pa ti sunem nož v srce!«

Spet sem ga prijel za tilnik in ga porival pred seboj v kotlino. Vojaki so stopali za menoj.

V kotlini se nam je nudil zanimiv prizor.

Vojaki so si v naglici pozidali iz kamnov zasilne brane, tako da ni bilo videti drugega ko puškine cevi, ki so molele od vseh strani v kotlino. Lovci pa so zlezli za grmovje in se skrili, kakor je pač kateri mogel. Tu je molel laket iz zelenja, tam spet čevelj, drugje gola noga, a nobeden se ni ganil.

Kar smejal bi se, če ne bi bil položaj resen. Nekaj dobro pomerjenih strellov v grmovje, pa bi opravili. Lovcem niti na misel ni prišlo, da imajo puške, tudi name niso streljali, čeprav sem brez kritja stopal po kotlini. Sicer pa niso vedeli, da so obkoljeni od vseh strani.

»Vidiš, kakšni zajci so tvoji ljudje!« sem razlagal šejku.
»Zapovej jim vendar, naj se branijo!«

Stopal je naprei in se plašno oziral.

»Minuto časa ti dam, da se odločiš!« sem dejal trdo.

»Kaj zahtevaš?«

»Odložite orožje!«

»In če ga ne odložimo?«

»Vas bomo postrelili.«

»Nam boš pustil življenje in nas izpustil, če se vdamo?«

»Obljubim ti, da bom govoril za vas. Odločal pa bo o vaši usodi reis efendina.

Ampak brž. Minuta bo kmalu prešla!«

Zvijal se je, obupno gledal, odgovoril pa ni.

Dvignil sem nož in prestrašen je kriknil:

»Izpusti me, efendi! Saj bom storil, kar zahtevaš!«

»Da bi te izpustil, o tem ni govora, moj ujetnik si!

Zapovej ljudem, naj pridejo drug za drugim k nam, naj oddajo orožje in naj se dajo zvezati. Vsak najmanjši odpor se kaznuje s krogljo.

Brž, pravim! Ne utegnem čakati.«

»Boš tudi mene zvezal?« je še vprašal strahopetno.

»Se razume! Torej brž!«

Spet sem dvignil nož.

V smrtnem strahu je zaklical lovцем, naj se vdajo.

Ubogali so, drug za drugim so zlezli iz grmovja, v četrte ure so bili razoroženi in zvezani.

Prvi del našega načrta smo uspešno uresničili, bolje nego sem upal. Zadovoljen sem bil in mirno sem lahko čakal na Ibna Asla. Hrbet smo si zavarovali.

Pustil sem ujetnike v kotlini pod poveljstvom najstarejšega vojaka in šel v vadi ter sedel. Ura je minila, preden je prišel Ben Nil s karavano.

Zvesti mladi človek je veselo pohitel naprej, ko me je zagledal.

»Efendi, bali smo se že zate!« je pravil, ko je stopil s kamele. »Odšel si, vso noč te ni bilo nazaj — mislili smo že, da so te zgrabili.

Si prijel lovce?«

»Da. Vsaj tiste, ki naj bi nas napadli s severne strani. Ali vedo naši ujetniki, kaj se godi pri jezeru?«

»Ne.«

»Niso spoznali Ibn Aslove hedžinke?«

»So. In gotovo so uganili, da se nekaj pripravlja in da položaj ni posebno rožnat zanje. Čudno plašno so pogledovali.

Kje pa so ujeti lovci?«

»Gori, v kotlini vadija. Spravili bomo stare ujetnike k njim, kamele pa pustili v puščavi v varstvu straže.«

Karavana je prispela. Odvezali smo ujetnike s kamel in jim zrahljali vezi na nogah, da so lahko stopali. Sumljivo so gledali Ibn Aslovo hedžinko in se skrbeče ozirali, spregovoril pa ni nobeden.

Le fakir vseh fakirjev in Abd Asl sta se obnašala samozavestno in gospodovalno.

»Efendi,« je vprašal fakir, »čemu si nas spravil semkaj?«

»Presenečenje sem vam pripravil.«

»Za norca bi nas rad imel —? O presenečenju govoriš. Prijetno gotovo ne bo, saj pri tebi ni nič dobrega pričakovati! Po krivdi najvišjega vseh šejtanov sem zašel v tvojo oblast, in čeprav ti nisem ničesar storil, me vlačiš okoli ko divjo zver!

Povem ti, da nimaš pravice do mene! Zahtevam, da mi odvežeš vezi, da mi daš kamelo v zameno za ustreljeno, kakor si mi obljubil, in me izpustiš, da se vrnem domov!«

»Kje si doma?«

»V Hartumu.«

»Potrpil Kmalu boš odpotoval domov v družbi mnogih prijateljev!«

»Ne potrebujem spremstva! Sam sem prišel k tebi, sam bom odpotoval. Nimaš pravice do mene, pravim, pusti me!«

»In tudi do mene ne!« se je oglasil Abd Asl. »Kdo je dal reis efendini dovoljenje, da je tebi odstopil del svojih pravic —? Tujec si tod, nisi kedivov podanik, pa zapoveduješ nam, ki smo njegovi podaniki!

Čemu nas vlačiš po puščavi? Tudi jaz zahtevam, da me odvedeš v Hartum!«

»Tvoja želja se ti bo kmalu izpolnila.«

»Kdaj? In če me misliš spraviti v Hartum, čemu si se obrnil sem na jug? Mar meniš, da je bilo to pametno? Prav lahko se ti pripeti, da boš srečal Ibna Asla, mojega sina, in tedaj boš izgubljen!«

»Že nekajkrat sem ga srečal, pa sem še vedno živ.«

»Le počakaj! Še nekaj ur, morebiti komaj nekaj minut, pa boš videl! Njegov meč že plamti nad tvojo glavo!«

»Pojdi, da ti pokažem, nad kom plamti! Naprej!«

Pustil sem tri vojake pri kamelah in med prerekanjem smo prispeli v kotlino.

Lahko si mislite, kako so gledali, ko so našli štirideset svojih tovarišev ujetih in zvezanih v kotlini! Za trenutek so stali kakor okameneli, nato pa so kriknili od jeze in groze. Abd Asl se je obnašal, kakor da je znorel; zabavljajal je in me obsipaval s takimi grdimi psovkami, da ga je moral Ben Nil krotiti z bičem.

Zvezali smo jim spet noge in jih položili k tovarišem.

Opravili smo. Medtem se je zdanilo in treba je bilo oditi na »pot nevarnosti«. Napovedal sem sicer, da pridemo ob jutranji molitvi, torej ob zori k Džebel Araškolu, a zakasnitev nam ni prav nič škodila.

Razdelil sem svoje ljudi. Tistih dvajset vojakov, ki so me spremljali k rodu Fesara, sem pustil pri ujetnikih in kamelah, emirjevih štirideset mož pa sem vzel s seboj. Bena Nila sem nameraval pustiti v kotlini za poveljnika, pa me je tako vztrajno prosil, naj ga vzamem s seboj, da sem se nazadnje le vdal. Stari vojak, ki je že nekajkrat

poveljeval, je bil pameten človek; sodil sem, da mu smem zaupati. Pa se tudi ni moglo nič posebnega zgoditi. Iznenaditi nas nihče ni mogel, ker razen Ibna Asla in njegovih ljudi nikogar ni bilo pri jezeru, ki bi nam bil sovražen, ujetniki pa so bili vsi dobro zvezani in sedemnajst ljudi — trije so stražili pri kamelah v puščavi — je bilo res dovolj za stražo.

Dal sem jim še podrobna navodila za vse mogoče primere, jim strogo zabičal, naj skrbno stražijo, in odšel. Zanesel sem se, da sem vse ukrenil, kar je bilo treba, da bom imel zavarovan hrbet, in da nisem zagrešil nobene napake.

Žal sem se zmotil.

Krenili smo ob severnem pobočju po puščavi na zapad in se obrnili ob jezeru na jug. Obrežje je bilo pri kraju skoraj četrta ure široko, a ni potekalo v ravni črti. Ozki polotočki so segali s celine v jezero, ki se je z zalivi zajedalo v hrib. Džebel Araškol je proti vrhu gol, skalnat, ob vznožju pa zelen in obraščen z gafulom. Čim dalje smo prišli, tem bolj strmo so se dvigale stene.

Približali smo se mestu, kjer se je začenjala zloglasna »pot nevarnosti«. Obrežje se je zožilo, da sva komaj dva stopala vštric. Listnato, deblasto drevje gaful raste trdo ob bregu.

Ben Nil je stopal poleg mene.

»Tamle se začenja ožina!« sem mu pokazal. »Usodna naj bi bila za nas, kajti na drugem koncu nas pričakuje Ibn Asl.«

Obstal je.

»Ali ne bi bilo dobro, efendi, če bi zlezel eden izmed nas naprej na poizvedovanje in pogledal, kje tičijo lovci?«

»To ni mogoče. Svetlo je.«

»Saj si že zalezoval tudi podnevi.«

»Toda kraji so bili drugačni. Poglej si tole ožino! Ibn Asl je vanjo gotovo poslal svoje izvidnike. Videli bi te, ko bi se plazil po stezi.«

»Splazil bi se vsaj do ovinka in oprezoval okoli ogla!«

»Mar meniš, da stojijo izvidniki kar na prostem?«

Ne, le pojdemo mirno dalje!«

»Naravnost sovražniku pred puške —!«

»Seveda! To je prav tisto, kar hočem!«

»Streljali bodo!«

»Ne bodo! Vsaj name ne. Ibn Asl bi me rad ujel živega in je gotovo naročil, naj ne streljajo name.«

»Sam misliš iti naprej —? Nevarno bo!«

»Kaj še! Saj boš s svojimi ljudmi stal trdo za menoj!«

»Videli nas bodo!«

»Ne bodo! Kakor vidiš, raste drevje in grmovje na ožini, za njim se lahko skrijete.«

»Pa tudi tebe ne bomo videli in ne bomo vedeli, kdaj naj ti prihitimo na pomoč!«

»Nič se ne boj! Poslušaj! Tamle pri prvem gafulu se začne ovinek. Postojte tam, poležite za ovinkom in čakajte. Ti pa zlezi okoli ovinka, skrij se za grmovje in skrbno pazi name. Videl me boš. Sam pa bom stopil naprej ob robu zaliva. Če so Ibn Aslovi ljudje na poti, me bodo ustavili, mignil ti bom, če vas bom potreboval, potem pa brž pokličì vojake in prihiti z njimi izza ovinka k meni.«

»Ubogati moram, vem. A rajši bi šel s teboj. Nevarno bo, odločitev je trdo pred nami!«

»Za zdaj ne! Ibn Asl se ne bo prej oglasil, preden me ne bo videl sredi ožine. In tisto mesto je še daleč —.«

»Kaj pa, če reis efendina še ni na svojem mestu?«

»Nič ne de! Saj nimamo sovražnika za hrbtom. Edino, kar bi se v takem primeru lahko pripetilo, bi bilo, da nam Ibn Asl uide, ker past še ne bo zaprta.«

Stopili smo do gafula, kjer sem pustil vojake, Ben Nil pa je šel še nekaj korakov z menoj in se skrìl pred ovinkom za grmovje.

Za ovinkom je krenilo obrežje ostro na desno v hrib. Stene so se dvigale navpično, gladke so bile, da niti noge divjega kozla ne bi našle opore na njih. Na levi pa je ležal zaliv, močvirje, na gosto pokrito z om sufo, z vodno travo. Z roba sten so se v stoletjih zvalile skale na stezo, kamnje se je usulo za njimi, mahovje in močvirne rastline so se naselile med skalami, pot pa je bila vlažna in spolzka. Samo pešec je mogel previdno stopati po nevarni poti, jezdec pa je moral razjahati in voditi žival za uzdo.

Izgubljen je bil in vdati se je moral, kogar je napadel sovražnik z dveh strani na tej poti. Na desno po stenah

ni mogel splezati, na levi pa je zevalo globoko močvirje in iz njega so molele ogabne glave številnih krokodilov. Bila je res »pot nevarnosti«.

Menj so mislili prizanesti in me prihraniti za dolge, strašne muke, naše vojake pa so hoteli pometati v močvirje, krokodilom v žrelo —.

Ali bi bilo kruto in nečloveško, če bi sam pometal lovce v močvirje, kakor sem pravil šejku v Hegasiju —? Koliko nedolžne krvi so prelili —! Koliko tisoč in tisoč črncev so že odgnali v nesrečo —? Zdelo se mi je, da nobena kazen ne bi bila dovolj huda zanje, tudi ne smrt v žrelu krokodilov. Zob za zob, oko za oko, življenje za življenje — taka je nepisana postava puščave, prerije Združenih držav, pampe in ilana Južne Amerike in —.

Nisem utegnil končati svojih misli.

Nekje pred menoj je grozeče zaklical osoren glas:

»Stoj! Sicer bom streljal!«

Seveda sem obstal in ostro gledal predse.

»Kdo si?« sem vprašal.

»Tvoj dobri znanec. Ali bi me rad videl?«

Nekaj korakov pred menoj sta stala dva gafula in pred njima je ležalo nekaj visokih skal. In izza skal so molele tri puškine cevi. Trije Ibn Aslovi ljudje so bili skriti za skalami.

Položaj je bil zelo kočljiv. Cevi so merile name, le narahlo naj bi se dotaknil moj prst petelina, pa bi dobil smrtonosni svinec v prsi.

»Seveda!« sem dejal.

»Odloži orožje, pa bom stopil izza skale!«

Torej je le bilo tako, kakor sem pravil Benu Nilu. Ibn Asl je zapovedal, da ne smejo streljati name —.

V hudo zadrego sem jih spravil. Bili so predstraža, Ibn Asl s svojimi ljudmi je bil zadaj. Čakali so na znamenje, na strel, ki naj bi jim povedal, da se je začelo in da nas je napadel občinski predstojnik. Strela pa ni bilo slišati —.

Namesto strela pa sem nenadoma in čisto proti vsem njihovim računom prikorakal po ožini —. Za tak primer niso dobili navodil —. Mimo me niso smeli pustiti, bliže pa tudi ne in vendar se niso smeli prej pokazati, preden ne počí prvi strel —.

Najbrž so razmišljali, kje tiči šejk. Nanj so čakali, zato so me morali zadržati. Toda kako —? Z navideznim pogajanjem.

Tako so menda ugibali. Jaz pa jim nisem dal mnogo časa.

Skočil sem za nabližje debelo drevo in dejal:

»Mi niti na misel ne pride, da bi odložil orožje!«

Nekaj časa so molčali in menda spet ugibali. Potem se je nekdo spet oglasil:

»Lahko bi te prisilili, da bi se nam predal. Pa vseeno ti bomo rajši miroljubno povedali, kaj zahtevamo od tebe.«

Pogajanja je ponujal —. Seveda samo na videz, da bi minil čas in da bi prišel šejk. Dogovora se niso nameravali držati.

»No —,« sem dejal, »le povej, kaj bi rad!«

»Pusti orožje za drevesom in pridi na polovico poti do skale, ki leži tamle! Tudi sam bom prišel brez orožja.«

»Dobro! Prišel bom. Ampak pazi, če bom opazil pri tebi nož ali pištolo, te pošljem tja, od koder ni več vrnitve!«

Vtaknil sem samokresa v hlačne žepe, prisloni puški k drevesu in odložil tudi nož. Lahko bi pustil tam tudi oba samokresa, ker se mi ničesar ni bilo treba bati. Dobrih trideset korakov za menoj je prežal Ben Nil s puško v roki in je gotovo ostro opazoval nasprotnika.

Stopil sem izza drevesa in odšel k skali. Tudi nasprotnik je prišel na dogovorjeno mesto. Bil je Ibn Aslov nadporočnik.

Nekaj korakov pred menoj je obstal in porogljivo vprašal:

»Si pač nisi mislil, da me boš srečal na tej poti —?«

»Vedel sem, da me boste pričakovali, nikakor pa si nisem mislil, da mi boš ti prišel nasproti.«

»Koga pa si pričakoval?«

»Ibna Asla.«

Začudeno je pogledal.

»Alah —! Ali veš, da te pričakuje Ibn Asl?«

»Vem. Še več vem. Vse vem. Zdaj na primer čakaš na znamenje, ki naj bi vam ga dal šejk iz Hegasija. Strel naj bi vam povedal, da nas je napadel.«

Še huje je osupnil.

»Alah je vseveden, človek pa ne —. Kako moreš vedeti, za kakšno znamenje smo se dogovorili —?«

»Boš že še zvedel. Sicer pa si se sam izdal, ko si mi priznal, da ste se dogovorili s šejkom.

Pokličí Ibna Asla!»

»Njega ni v bližini.«

»Vem, da je tukaj.«

Porogljivo se je zarežal.

»Veš —? Tvoja slavna vsevednost torej vendarle ni tako vsevedna, kakor si domišljuješ! Če bi vedel, kje zdaj tiči Ibn Asl, bi nastopal gotovo manj samozavestno!«

Njegove besede so me močno presenetile.

Takoj sem zaslutil, da je Ibn Asl svoj načrt spremenil. Ni zaupal občinskemu predstojniku, izročil je poveljstvo v ožini svojima častnikoma, sam pa je šel po vzhodnem obrežju jezera na njegov severni konec ter mislil prevzeti poveljstvo nad tistimi štiridesetimi možmi, ki jih je prepuštil šejku —.

K sreči je prispel prepozno, ker sem njegove ljudi že ujel. Sam jih sicer ni mogel osvoboditi, a utegnilo bi se vsekakor zgoditi, da je z vlekel nekaj ljudi s seboj, ali pa se je karkoli pripetilo — skratka, sovražnika smo imeli za hrptom! In tak občutek nikakor ni prijeten.

Brž sem moral opraviti in se vrniti v vadi. Vse mogoče se je utegnilo pripetiti, eno pa skoraj gotovo. Če bo Ibn Asl videl, da se mu je napad ponesrečil, nam bo ukradel svojo kamelo in ušel —.

Seveda svojih slutenj nisem pokazal nasprotniku. Hladno sem povedal:

»Kje trenutno tiči, mi ni treba vedeti. Vem pa, da je nekje ob Jezeru krokodilov. Če ni tamle spredaj pri vaših štiridesetih ljudeh, je pač šel okoli jezera k tistim štiridesetim, ki čakajo name v vadiju.«

Prestrašil se je.

»O Alah —! Tudi tisto o vadiju ti je znano —? Kdo ti je izdal?«

»Vem in to naj ti zadostuje. Saj sem rekel, da vem vse. Nikar si ne domišljuje, da me boste prevarili ali pa mi celo nastavili past in da bom šel vanjo. Preneumni ste! Niste vi meni nastavili pasti, jaz sem vam jo nastavil.«

»Past —? Nastavil —? Nam —?« se je porogljivo režal.
»Ne bom rekel, da si slep, ampak do zdaj si videl samo mene. Vedi, da smo tebe in tvojih dvajset ljudi obkolili od vseh strani!

Dejal si, da smo neumni. Mi nismo neumni, ti si neumen! Tako neumen, da takega neumneža vse svoje žive dni še nisem srečal!»

»Res —? Kako to?»

»Ali ni bila neumnost, ko si pravil šejku, da boš spravil svoje ujetnike, naše tovariše, k jezeru in jih vrgel krokodilom v žrelo?»

»Neumen da sem bil tistikrat —? Človek, kar zjokal bi se nad teboj! To ni bila neumnost, pač pa zvijača! Rekel sem tisto o jezeru in o krokodilih šejku, ker sem računal, da bo to nemudoma sporočil Ibnu Aslu in da bo Ibn Asl nemudoma odšel k jezeru in mi nastavil past. Past sem mu torej jaz nastavil, ne pa on meni!

In tudi zvalil sem vas v past! Oram je nesel Ibnu Aslu novico, ki sem jo natvezel šejku, in včeraj opoldne ste že sedeli na južnem koncu jezera ter čakali. Občinskega predstojnika je poslal s štiridesetimi možmi v vadi, pustil naj bi nas mimo in šel za nami. Ibn Asl pa bi nas čakal na južnem koncu in nam prišel nasproti. Zašli bi med dva ognja in uničili bi nas.

Ampak to lepo past sem jaz vam nastavil — vi ste prišli med dva ognja! Obkoljeni ste, nikamor ne morete razen krokodilom v žrelo.«

Smejale se je, a njegov smeh je bil prisiljen. Je le spoznal, da nekaj ni v redu z njihovim načrtom.

»Mar res misliš, da ti verjamem —? Lepo povest si si izmislil, da bi me prestrašil! Vendar ti ne bo uspelo!«

»Ne verjameš? Boš kmalu verjel!

Povej, kje pa je vaš zaveznik s svojimi štiridesetimi ljudmi —? Zakaj ne da dogovorjenega znamenja —? Zakaj ne strelja?»

»Bo že še prišel! Čisto gotovo pride!

Pa če bi tudi ne prišel, kaj nam pa moreš s svojimi dvajsetimi vojaki —? Nas je šestdeset in kmalu bo —.«

»Prav nič ne bo! Domišljuješ si, da imate zavarovan hrbet! Za vami stoji reis efendina!«

Zdaj se je le prestrašil.

»Reis ef-en-di-na —? Lažeš!«

»Resnico sem povedal. In razen tega nimam samo dvajset ljudi, ampak mnogo več.«

»Kje pa si jih dobil?«

»Reis efendina mi jih je poslal sinoči.

Vdajte se! Odložite orožje! Če ne, bomo storili z vami, kar ste sami mislili storiti z nami, vrgli vas bomo v močvirje.«

Nisem mislil tako hudo. Grozil sem mu, da bi opravil brez prelivanja krvi.

»Efendi, kaj si misliš —! Mar res misliš, da bomo —.«

»Dovolj je besedičenja! Če ne verjameš, pa bodil Začelo se bo!«

Dal sem dlani k ustom in zaklical čez zaliv:

»Reis efendina — reis efendina —!«

»Tukaj —!« se je oglasil. Čisto blizu je bil.

Nadporočnik je plašno šinil okoli.

»Kdo je?«

»Reis efendina. Takoj bo tukaj.

Vdaj se! Sicer bo po vas!«

»Pa za teboj ni nikogar!«

»Takoj ti pokažem, koliko nas je!«

Mignil sem k ovinku.

Hip pozneje je pridrl Ben Nil z vojaki okoli ogla, s puškami pripravljenimi za strel. V nizu so sicer hodili, a pot se je vila v ovinku, lahko bi streljali čez zaliv.

»Ves prestrašen je kriknil lovec:

»O Alah —! Skoraj sto ljudi —!

A ne vdamo se! Umaknili se bomo. In potem —.«

Več ni povedal. Skočil je nazaj, pograbil puško in brž so zbežali vsi trije za spodnji ovinek.

Pomaknili smo se za njimi. Ni bilo verjetno, da se bomo spopadli, a za vsak primer sem poskrbel, da so si vojaki poiskali varno kritje za skalami in za grmovjem.

In tako smo čakali, kaj bo storil emir. Nadporočnik se nas je zelo ustrašil, v naglici nas ni utegnil niti šteti, dolgo vrsto vojakov je videl in računal, da jih je več ko sto —. Če se ne zgodi kaj izrednega in nepričakovanega, se bo

moral vdati. Skrbelo me je le, kje tiči Ibn Asl in kaj počenja. Pohiteti je bilo treba.

Glasovi so odjeknili za južnim ovinkom zaliva, nekaj strelov je počilo, ljudje so kričali. In nato je bilo vse tiho.

Četrť ure smo čakali. Nato je prišel okoli ovinka človek v obleki reis efendinovih vojakov. Kaj se je zgodilo —? Kdo je bil neznanec —? Preoblečen lovec —? Vojak —?

S puško v roki je stopil izza grmovja.

»Kdo te pošilja?« sem vprašal.

»Emir.«

»Kje je?«

»Čisto blizu.«

Lahko, da se je pripetila nesreča, sem pomislil. Moža nisem poznal, utegnila je biti nova past.

»Pa so te lovci pustili mimo?« sem vprašal.

»Moral so me pustiti. Vdali so se.«

»Zakaj pa ste streljali?«

»Emir jim je moral pokazati, da gre zares. Štiri smo ustrelili, ostali so prosili za milost.«

»Kje je Ibn Asl?«

»Nismo ga videli.«

»Kaj želi emir?«

»Da prideš in pomašaš zvezati ujetnike.«

Nisem mu verjel. Tedaj pa se je oglasil sam emir:

»Efendi —?«

»Da —?«

»Pridi s svojimi ljudmi! Zmagali smo.«

Hvala bogu —!

Stopili smo okoli zaliva. Takoj za ovinkom so stali lovci s puškami v rokah, a s stisnjenimi zobmi in vsi prestrašeni. Vdali so se.

Reis efendina mi je stisnil roko.

»Vse je šlo po sreči! Tvoja zvijača je sijajno uspela!

Kako bomo na tako ozkem prostoru opravili s tolikimi ljudmi? Kaj misliš?«

»Najbolje je, da se postavijo lovci v vrsto, da povežemo drugega za drugim in vse skupaj navežemo na dolgo vrv. Če bo skušal kdo uiti, ga bodo drugi zadržali. Sicer pa nam nimajo kam uiti! Kvečjemu v močvirje.«

»Dobro! Nato pa bomo odkorakali v vadi.«

Naše delo ni bilo lahko. Več ko sto ljudi se je gnetlo v ožini, skale so nam bile napoti, tesno skupaj smo stali, ob najmanjšem sunku bi utegnil kdo izmed naših pasti v močvirje. Povrhu so imeli vsi lovci še orožje.

Vsi so bili zbegani, manjkal jim je poveljnik —. V pol ure smo opravili. Odšli smo.

Ko se je pot razširila, so vojaki obkolili ujetnike, emir pa je prišel k meni na čelo čete.

»Kje je Ibn Asl?« je vprašal.

»Ni ga bilo poleg. Ali ti ni pravil nadporočnik, kam je šel?«

»Ne.«

»Zdi se, da je šel v vadi —.«

»Po kaj?«

»Najbrž se ni zanesel na šejka in je odšel, da sam prevzame poveljstvo.«

»Morebiti pa še ni prispel tja —. Prijeli ga bomo —.«

»Če ga že niso prijeli —.«

»V vadiju?«

»Ne. Najprej je naletel na stražo pri kamelah zunaj v puščavi. Straža ga je seveda ustavila.«

»Koliko ljudi je na straži?«

»Trije. Pozneje sem poslal še dva.«

»Pet ljudi —. No, petim ne bo kos!«

»S silo ne, pač pa — hm!«

»Kaj misliš?«

»Z zvijačo.«

»Kako?«

»Ga poznajo vsi tvoji ljudje?«

»Vsi ne.«

»Zvit človek je. Takoj bo spregledal položaj in ugotovil, da slabo kaže zanj. Vojakom prav gotovo ni povedal, kdo je. In če so se dali prevariti, nam je lahko občutno škodoval.«

Nagubal je čelo.

»Spet nam bo ušel! Pohiteti moramo!«

»Ali ne bi bilo bolje, da sam pohitim naprej? Čim prej prispe eden izmed naju tja, tem laže se bo dala popraviti škoda.«

»Da! Pohiti in vzemi Bena Nila s seboj! Kmalu pridem za teboj.«

Žal so bile moje slutnje upravičene.

VI.

Lov na Ibna Asla

Prihitela sva v puščavo in krenila na levo k vadiju. Kamele so se mirno pasle in poleg njiju je stalo pet vojakov. Zdelo se je, da je vse tako, kakor sem naročil. Ibn Aslove hedžinke pa ni bilo več —

Ušel nam je,

In še nekaj sem opazil, kar ni bilo v redu.

Pri vhodu v vadi so čepeli trije vojaki. Kaj so počenjali tam —? Kdo jim je dovolil zapustiti kotlino in ujetnike —? Kaj se je zgodilo —?

Z dolgimi koraki sva hitela bliže.

Na tleh sta ležala dva vojaka v luži krvi, trije pa so se mučili z njima, da bi ju zbudili iz omotice. Tam so bili stari vojak, ki sem mu izročil poveljstvo v kotlini, naš fesarski vodnik in še eden.

Ko so me zagledali, so skočili na noge. Videti jim je bilo, da so v silni zadregi.

»Kaj se je zgodilo —?« sem hlastnil. »Kaj je s tema dvema?«

»Ranjena sta, efendi!« je odgovoril stari.

»Kdo ju je ranil?«

»Neki tujec.«

»Tale dva sta od straže, kakor vidim. Je napadel stražo? Kdo je bil? Ga niste poznali?«

»Ne. Sam ga sploh nisem videl in tale« — je pokazal na vojaka — »ki je bil na straži, ga tudi ni poznal.«

»In ostali?«

»Ali sta ga ta dva spoznala, tudi ne vem. Nezavestna sta.«

»Samo trije so bili na straži pri kamelah —? Saj sem vendar zapovedal, da jih mora biti pet —!«

»Efendi, saj jih je bilo pet!« je dejal boječe in povesil oči.

»Pet —? In vas je tudi pet, torej skupaj deset ljudi! Namesto petnajstih jih je samo deset na straži v kotlini —!

Človek, kaj pa si počenjal —! Zakaj me nisi ubogal —? Ni čuda, da se dogajajo take reči! Najstarejši si med vojaki, a če bi bil otroka postavil za poveljnika, bi bil vestnejši od tebe!

Praviš, da sta ta dva samo ranjena?«

»Da, efendi, tako mislim. Upam vsaj, da sta samo nezavestna in da se bosta kmalu prebudila.«

»Ste ju skušali obuditi?«

»Že celo uro se mučimo z njima, a zaman.«

»Verjamem! Le poglej si tale obraza!«

Pokleknil sem in ju preiskal. Eden je bil zadet v tilnik, drugi pa v srce. Mrtva sta bila —.

Vstal sem.

»Celo uro ste se mučili z njima —? In niste opazili, da sta mrtva —? Strel v tilnik ali v srce je smrten, to bi že moral vedeti kot star vojak!

Povej, kako se je zgodila nesreča!«

»Ne vem, kako je bilo. Vprašaj tega, poleg je bil!«

Pokazal je na vojaka. Le-ta je plašno gledal naokoli.

»No —!«

»Efendi, jaz nisem kriv! Pravkar sem zamenjal stražo, ko —.«

»Kdo jo je zamenjal?«

»Tale dva, ki sta zdaj mrtva, in jaz.«

»Tako —? Torej niti pri zamenjavi niste postavili pet ljudi straže, kakor sem zapovedal!«

»Gospod, jaz nisem kriv!«

»Vem! Tebe nisem postavil za poveljnika, ampak tegale starega vojaka, ki bi moral vedeti, kaj je vojaška disciplina.

Pripoveduj dalje!«

»Zamenjali smo stražo in prav tedaj je prišel od jezera sem človek po puščavi. Naglo je stopal. Ko nas je zagledal, je prestrašeno obstal, nato pa je prišel počasi bliže.«

»Je bil oborožen?«

»Da.«

»Sta ga pozvala, naj obstane?«

»Jaz sem bil najbližji, pozval sem ga in ubogal je. Vprašal sem ga, kaj bi rad, pa je dejal, da mora govoriti z nami. Posvetovali smo se, kaj naj storimo, in sklenili, da ga pustimo bliže in ga primemo, če bi bil sovražnik.«

»Sploh ga ne bi smeli pustiti blizu, napoditi bi ga morali ali pa mu zapovedati, naj odda orožje. Potem šele bi smel priti bliže.«

»Efendi, predaleč je bilo! In mislili smo si, da ga bomo tako prijeli, ko pride k nam.«

»Zakaj pa ga niste prijeli?«

»Ker se ni sovražno obnašal. Mirno in vljudno je govoril. Čemu naj bi ga prijeli?«

»O vi otroci! Vam ni prišlo na misel, da vas utegne varati?«

»Ne,« je dejal nedolžno.

»Vas je vprašal, kdo ste?«

»Seveda. Prvi je začel.«

»In kaj ste rekli?«

»Da smo vojaki reis efendine.«

»Kakšna neumnost! Sami bi ga morali vprašati, kdo je!«

»Zakaj naj bi mu zamolčali, kdo smo?«

»Vzrokov je bilo dovolj! Prav bedasto ste se obnašali! Zvedeti je hotel, kdo ste, da bi vas ukanil. Najbrž je slutil, da ste emirjevi vojaki.

Mudi se mi za njim, a prej moram vedeti, kaj se je zgodilo, kaj ste govorili in v kakšnem redu vas je izpraševal. Dobro si premisli odgovore! Od njih je morebiti odvisno naše življenje! In naglo odgovarjaj! Samo če bom zadovoljen s teboj, smeš računati na milost.

Torej, kaj je še vpraševal?«

»Kdo smo. Povedal sem mu.«

»Nato je seveda vprašal, ali ste sami —?«

»Da.«

»Pa ste mu odgovorili, da vas je dvajset?«

»Da. In vprašal je tudi, kje so tovariši.«

»Tega mu seveda niste zaupali —!«

»Spočetka ne. Vprašal sem ga, kdo je in kaj bi rad.«

»Končno! Takoj bi ga moral vprašati!

No — in kaj je odgovoril?«

»Dejal je, da je emirjev prijatelj.«

»Seveda! Da doseže, kar je nameraval, se vam je moral predstaviti za prijatelja!

Pa ste mu verjeli?»

»Ne, Efendi, ne sodi nas prehudo! Nismo bili tako neprevidni! V obraz sem mu povedal, da laže. Pa se je oblastno postavil pred nas in nam zatrjeval, da je sel kedivovega namestnika, da je prišel iz Hartuma in da mora govoriti z reis efendino. Rekel je, da mu prinaša važna povelja, ki so zelo nujna.«

»Kedivov namestnik nima pravice zapovedovati reis efendini!»

»Teга nistem vedel. Pravil je, da je visok častnik, mir alaj — polkovnik — in tako zapovedovalno je govoril, da smo mu končno verjeli.«

»Tako —? Če te oblaja pes, namesto da bi cvilil — ali ga boš imel za leva?

Pa dalje? Izpraševal vas je, kajne?»

»Da. O vsem mogočem.«

»Je vprašal tudi po meni?»

»Tudi. Rekel je, da te pozna, zelo spoštljivo je govoril o tebi in tako prijazno, da smo mu nazadnje vse verjeli. Kako naj bi sovražnik prijazno govoril o tebi —?»

»Zakaj ne? Prevariti vas je mislil in pregnati vaše domneve. Zvit in prekanjen človek je, zato me je hvalil.

Vas je vprašal, kje so tovariši?»

»Da.«

»Pa ste mu seveda vse povedali?»

»Da. Rekel je, da mora vse vedeti, ker je mir alaj.«

»Vas je tudi vprašal, če ste videli občinskega predstojnika in njegove ljudi?»

»Da.«

»Ste mu rekli, da sem ga ujel?»

»Da. In tudi to smo mu morali povedati, da so ujetniki v kotlini.«

»Torej ve tudi to, da je reis efendina prispel in koliko ljudi ima?»

»Da.«

»Ste mu povedali, da sem Ibnu Aslu nastavil past? In kako ga mislim prijeti?»

»Po tem je posebno natančno povpraševal.«

»No, na prave ljudi je naletel! Večjih lahkovernežev in neumnežev si kar želeli ni mogel!

Kje so neki bile vaše glave in vaši možgani! Tujcu, ki ga nikdar niste videli — poveste vse, enostavno vse, naše načrte in kje so ujetniki! Prijeti bi ga morali in poklicati mene!

Kakšen pa je bil?»

»Bel haik je nosil.«

»Kakšne postave?»

»Ni bil visok, pač pa plečat.«

»In njegov obraz?»

»Gosto črno brado je imel.«

»Saj sem si mislil!

Ali veš, ti sin, vnuk in pravnuk bedastih pradedov, ali veš, s kom ste govorili in komu ste izdali naše skrivnosti —?»

Plaho in neumno me je gledal.

»Ibn Asl je bil, lovec na sužnje, poveljnik naših sovražnikov, tisti, ki smo ga prišli iskat!«

»Alah ila 'lah —! Ni mogoče —!«

»Seveda je mogoče! Pri tebi je vse mogoče, tudi največja neumnost!

In kaj je rekel, ko ste mu vse tako lepo povedali?»

»Rekel je, da mora govoriti s poveljnikom.«

»Lepo! Razorožiti bi ga morali in pospremiti k poveljniku! Tega seveda niste storili?»

»Ne. Zapovedal je, naj stopi eden izmed nas po poveljnika!«

»In kateri je šel?»

»Jaz.«

»Življenje si si rešil! Trije so mu bili prenevarni, poslal je enega vstran.

Dalje!»

»Šel sem. Stvar se mi je le zdela sumljiva in obstal sem v vadiju ter razmišljal, ali bi ne bilo bolje, če bi se vrnil in ga vzel s seboj. Tedaj sta počila dva strela.

Brž sem hitel nazaj h kamelam. Videl sem, da je tujec zajahal tisto lepo, rjavo kamelo, tovariša pa sta ležala na tleh, ustreljena, kakor si rekel.«

»Si streljal za njim?»

»Seveda! Žal sem ga prvikrat zgrešil, z drugim strelom pa sem bil že prepozen, ker je naglo oddirjal.«

»Kam?«

»Na vzhod. Za močvirjem je izginil.«

»In potem?«

»Potem je prišel stari, ki si mu poveril poveljstvo. Pri-povedoval sem mu, kaj se je pripetilo, postavil je pet ljudi h kamelam in potem smo se ves čas trudili in mučili s svojima tovarišema, da bi ju obudili.

In nato si prišel ti.«

»Veliko neumnost ste zagrešili! Krivi ste smrti teh dveh tovarišev in krivi ste, da nam je ušel zločinski Ibn Asl!

Ne bom vas sodil, reis efendina naj opravi z vami! Rajši bom skušal popraviti, kar ste zagrešili, čeprav se bojim, da bo prepozno.

Brž osedlajte mojo in Ben Nilovo hedžinko! Najhi-trejši sta. Zasedovala bova Ibna Asla.

Ti, stari, pa se vrni k ujetnikom, da se ne pripeti še kaj hujšega! Javi emirju, da se bova kmalu vrnila!«

Dve minuti pozneje sva odjezdila v smeri, kamor je izginil Ibn Asl.

Najin položaj je bil približno isti kakor pred mnogimi tedni pri vadiju Berdu. Tudi takrat sva zasedovala Ibna Asla, tudi takrat je jezdil svojo snežnobelo, neprekosljivo hedžinko, midva pa najini hedžinki, ki sta bili tudi izvrstna dirkača. In prav kakor takrat, sem tudi to pot vedel vna-prej, da mu nisva kos.

Čemu pa sem ga potem sploh zasedoval, boste vprašali.

Nisem se zanašal na naglico svoje hedžinke, pač pa na zvijačo. Ukaniti sem ga mislil, spraviti med naju in ga prijeti. V najhujšem primeru bi mu ustrelil hedžinko.

Ben Nil je menda mislil na isto, ko sva hitela po planoti.

»Efendi,« me je vprašal, »res misliš, da ga bova do-hitela? Ne pozabi na vadi Berd! Takrat je Ibn Asl izginil v puščavi ko meteor!«

»Res je. Toda danes ga ne mislim zasedovati. Spravila ga bova med naju in mu nastavila past, sam bo šel vanjo.«

»Že spet past —? Danes si mu že enkrat nastavil past, pa ti je ušel!«

»Poskusiti je treba!«

»Kako ga boš dobil v past, če pa je zbežal! Kdo ve, kje je žel!«

»Sodim, da je še v bližini.«

»Kje neki? Nikjer ga ni videtil!«

»Tamle na severu v puščavi se skrival!«

»Neumen bi bil, če bi čakal na naju!«

»Saj pravim, poskusiti je treba. Sam si že izkusil, da so moji računi navadno pravilni, četudi so včasih nekoliko drzni.«

»Navadno, da! Toda — ali bodo tudi to pot pravilni?«

»Poslušaj! Sinoči se je že veselil zmage, ko pa je danes prispel k vadiju, je uvidel, da je vse izgubljeno in da mora zbežati. Za beg pa je potreboval hedžinko. Prevaril je stražo in jo je ugrabil.

Dobro ve, da njegove hedžinke nobena druga žival ne dohiti, zato se mu ne mudi preveč. Pogledal bo, kako je z njegovimi ljudmi. Mogoče računa s tem, da nismo vseh ujeli.

Opazoval nas bo. Po zaslugi naših izkušenih vojakov je zvedel, da je naš vrhovni štab v vadiju, in da so tam tudi naši ujetniki. In če se postavi tako, da nas bo videl prihajati po ožini med hribom in močvirjem, bo lahko presodil, kaj smo dosegli in kakšen je položaj.«

»Ali misliš, da bo prežal na nas tamle na severu?«

»Tako mislim.«

»V puščavi se vendar ne more skriti!«

»Motiš se! Odprt, raven svet, kakor je ta puščava, nudi najboljše skrivališče. Za grmom ali za drevesom boš iskal ali vsaj slutil sovražnika, ki te opazuje — kje pa boš iskal sovražnika, ki se je skrila na nepregledni ravnini!«

»Je že res, Toda videla bi ga. Njegova bela kamela bi ga izdala.«

»To pot je prebarvana.«

»Pa res! Ampak bel haik nosi!«

»Slekel ga bo.«

»In še na nekaj pomisli! Skril se bo na ravnini, kajne? Tako daleč mora iti, da ga ne bomo videli. Če mi njega ne vidimo, tudi on nas ne vidi!«

»Opazil sem v njegovi kabini na Kuščarju daljnogled. Imel ga je pri sebi tudi sinoči, ko je sedel pri ognju. Z daljnogledom nas lahko opazuje, midva pa njega ne bova opazila.«

»Saj imaš tudi ti daljnogled!«

»Žal ga ne smem vzeti v roke. Zamisli se v položaj! Odjezdil je tako daleč, da ga ne vidimo več, razjahal je ter legel s kamelo vred. Opazuje nas z daljnogledom. Vidi naju in če bi jaz vzel daljnogled v roke, si bo rekel, da ga vidim. Umaknil bi se, midva pa bi ga zaman zasledovala.

Ne! Ne sme zasumiti, kaj nameravava!«

»Toda, saj naju vendar vidi!«

»Nič ne škodi! Samo da ne sluti, kaj nameravava.

Postaviva torej, da leži tamle na severu —. Če ga hočeva prijeti, morava vedeti, kaj bo storil in kam se bo obrnil, ko bo spoznal, da je pri Džebelü Araškoü izgubil bitko —.«

»Vsekakor se povrne nazaj na Kuščarja.«

»Tudi sam tako mislim. Z ladjo ali pa na najhitrejši kameli bo hitel v Fašodo, kjer ima prijatelje in zaveznike, najel si bo nove lovce ter spet nadaljeval svoj nečedni posel.

Obrnil se bo torej na jug. In s to smerjo morava računati.«

»Vse bom storil, efendi, vse, kar mi boš naročil! Samo povej, kaj naj storim!«

»Ko že veva, da naju opazuje in kam bo krenil, si morava še izračunati mesto, kamor je legel in od koder naju opazuje.

Reis efendina bo prišel z vojaki in z ujetniki med hribom in močvirjem v puščavo in se bo obrnil na levo k vadiju. Ibn Asl bo torej prežal severno od vadija. In ker ima daljnogled, bo šel tako daleč na sever, kakor daleč nese njegov daljnogled.

Ker torej vem, kje približno čaka, ga bom objezdil, mu vpadel v hrbet in ga pregnal. Bežal bo na jug. Tam ga boš čakal ti, skrit približno v tisti smeri, od koder mora priti.

Razjahal boš in legel, tudi tvoja hedžinka bo pokleknila. Ne bo te opazil prej, preden se ti ne približa na strel. In potem boš skočil, pomeril in ustrelil hedžinko.«

»Ne njega?«

»Ne. Človek je, četudi je hudodelec! Njegova hedžinka je sicer dragocena, a je le samo žival.

Padla bo, on se bo pobral in tedaj boš zajahal. Medtem prihitim tudi sam in — najin bo! Vdati se bo moral.«

»Streljal bo!«

»Ne boj se! Poskrbel bom za to, da se ne bo drznil streljati. In če bi tudi streljal, bom hitrejši in moja krogla ga bo zadela, še preden bo utegnil pomeriti.

Si me razumel?«

»Da. Samo to bi še rad vedel, kje naj ga čakam.«

»Ni težko uganiti.«

»Misliš —? Jaz vsaj ne vem, kam bo zbežal. Na jug, da! Toda kam —? Zapadno ali vzhodno od jezera —?«

»Tudi to si bova izračunala. Preveč na vzhod ne sme kreniti, tam je Nil, čez katerega ne more; ob Nilu bi ga tudi opazili nepoklicani ljudje, on pa se ne sme prikazati. Na vzhod od Džebela Araškola tudi ne bo šel, saj ga čaka Kuščar na Nilu. Krenil bo torej proti jugovzhodu.

Tam sega iz močvirja dolg, ozek zaliv v puščavo, čez katerega tudi ne more. Zato bo prišel trdo mimo vzhodnega konca tistega zaliva. In tam ga boš počakal.«

»Je daleč do tistega zaliva?«

»Ne. Poglej na jugovzhod! Ali vidiš na obzorju temno progo?«

»Vidim.«

»Tista proga pomeni grmovje, ki raste ob zalivu. In tam, kjer na vzhodu proga preneha, tam je konec zaliva. Tam boš počakal.«

»Razumem. Naj kar odjezdim?«

»Da. Glej, da ne zažreš nobene napake! In dobro meri!«

Ločila sva se. Odjezdil je na jug, jaz pa na sever. Če me moji sklepi niso varali, je ležal Ibn Asl nekje na severu, nekaj kilometrov oddaljen od hriba. Opazoval naju je, videl, da sva se ločila, in seveda ugibal čemu. Prebrisan človek je bil, tako prebrisan pa le ni bil, da bi uganil, kaj

nameravam. Ni se učil v visoki šoli divjega zapada. Kljub temu sem za zdaj krenil naravnost na zapad. Če bi uganil, da velja moj pohod njemu, bi se o pravem času umaknil in mi prekrižal račune.

Ko sem prišel tako daleč na zapad, da me tudi z daljnogledom ni več videl, sem krenil na sever in se obrnil nazaj na severovzhod. Spet sem jezdil tako daleč, da me ni več videl, in se obrnil na jug proti mestu, kjer sem računal, da leži na preži.

Obrnil je seveda vso svojo pozornost na jug, kjer naj bi se prikazali izza jezera vojaki z ujetniki, zato name ni pazil. Pognal sem hedžinko v najhujši dir in pripravil puško. Iznenaditi sem ga mislil.

Moj položaj je bil skrajno nevaren in moji sklepi so viseli tako rekoč v zraku. Ali je sploh čakal —? Ali ni že zdavnaj odbrzel kdo ve kam —? In — ali je res čakal tam, kjer sem ga pričakoval —? Same dvomljive postavke —. Mogoče je bilo, da sem se uštel. Grdo bi se osramotil, vsaj pred samim seboj. Pa tudi pred tovariši.

K sreči ni bilo tako hudo.

Nenadoma se je nekaj zganelo v travi. Kamela je skočila na noge in človek se je zavihtel v sedlo. Žival je oddirjala.

Torej se le nisem zmotil —. Obrnil se je in vihtel puško nad glavo, prav tako kakor takrat v vadiju Berdu in se zaničljivo krohtal. Nisem streljal. Morebiti bi ga zadel, a strel je bil tvegan, razdalja je bila prevelika — njegova hedžinka pa je hitela ko veter.

Začudil sem se, da je dirjala naravnost na jug, ne pa, kakor sem pričakoval, proti jugovzhodu. Hitel je proti vadiju. Zakaj —?

Kmalu sem uganil.

Prav tedaj sem namreč opazil ob pobočju hriba vojake z ujetniki; videl sem jih s prostim očesom. Ibn Asl jih je z daljnogledom opazil že mnogo prej. In naravnost proti njim je hitel, videti je hotel, kakšen je položaj. Zame se ni več zmenil.

Res mnogo je tvegal —. Naravnost k vojakom je jezdil, toliko, da ga puške še niso dosegle. Celó obstal je, da bi

bolje videl. Zanesel se je na neprekosljivo naglico svoje hedžinke.

Brž sem izkoristil njegovo zmedo in krenil na levo k jezeru. Poti mu sicer nisem mogel zastaviti, ker pa je moral tudi sam kreniti na levo, sem se mu skušal približati.

Tudi vojaki so ga opazili. Pravilno so razsodili, da je sovražnik, kričali so in vihteli puške. Tudi Ibn Asl je kričal in se vmes ozrl po meni. Videl je, kam sem krenil, in se zbal, da bi ga prehitel, pa pognal hedžinko v dir. Kakšna krasna žival —! Kar požirala je daljavo! Tudi sam sem pognal svojo hedžinko v najhujši dir, vpil in jo obdeloval z jezdno palico, čeprav sem že vnaprej vedel, da ga ne bom dohitel.

Za jezerom se je obrnil na jug in res odjezdil proti kraju, kamor sem poslal Bena Nila. Pohitel sem še dalje na levo, da bi ga pritisnil ob jezero in kričal, tulil in ga obkladal z vsemi mogočimi psovki, da je odmevalo po vsej puščavi, samo zato, da bi odvrnil njegovo pozornost od goščave, kjer je tičal Ben Nil. Nekajkrat se je obrnil in se mi krohotal. Upal sem, da ne misli več na Bena Nila in da ga ne bo opazil prezgodaj.

Grmovje je kar švigalo mimo. Še tisoč, še osem sto, še šest sto korakov je bil oddaljen od skrivališča. Na tri sto korakov razdalje pa je nenadoma krenil ostro na levo in se oddaljil od zaliva.

Kaj bo zdaj —? Ben Nil ga ne bo zadel —.

Prav tedaj je planil izza grmovja s puško v roki ter zdirjal Ibnu Aslu poševno nasproti. Le-ta ga je opazil, obrnil kamelo — žival je bila v divjem diru in se je pognala še nekaj metrov naprej. — Ben Nilova puška je počila — hedžinka je obstala, kakor od strele zadeta — pa sločila in planila, kot bi bila ustreljena iz topa. Še enkrat je ustrelil Ben Nil — Ibn Asl pa je šinil mimo zaliva — nato pa je izginil.

Ušel nama je —.

Nekaj hipov pozneje sem bil pri Benu Nilu. Že od daleč mi je klical:

»Efendi, zadel sem ga —! Saj si videl, da je hedžinka obstala —!«

Razjahal sem.
 »Prvi strel je zadel, drugi pa zgrešil.«
 »Tudi drugič sem natančno meril!«
 »Prepozno si sprožil!«
 »Iznenaden sem bil, efendi! In kako bi ne bil! Natančno sem meril, dobro sem videl, da je krogla zadela. Meril sem hedžinki v prsi, pasti bi morala — pa je odbrzela dalje!«
 Tudi sam nisem razumel, kaj se je zgodilo.
 »Poglejva, ali najdeva sledove krvi!«
 Stopila sva po sledi. Niti kaplje krvi ni bilo videti.
 »Morebiti pa si jo samo oprasnil —!«
 »Ne, efendi! Pri Alahu, preroku in vseh kalifih bi prisegel, da sem jo zadel v prsi! Pomisli, komaj šestdeset korakov sem bil oddaljen —! Ni mogoče, da bi jo samo oprasnil!«
 »Razburjen si bil!
 Ampak kljub temu —! Kamela je sunkoma obstala, kakor da bi bila zadeta —.
 Iščiva! Morebiti pa se je krogla odbila. Poiščiva jo!«
 Našla sva mesto, kjer je hedžinka obstala, tla so bila močno razkopana. Iskala sva.
 V travi se je nekaj bleščalo. Pobral sem tisto reč.
 Bila je sploščena svinčenka —.
 Na mah sva razumela.
 »Škoda —!« je zatarnal Ben Nil. Kje pa se je odbila?«
 Pomislil sem.
 »Si prepričan, da si zadel v prsi?«
 »Čisto prepričan, efendi!«
 »Hm —! Spominjam se, da je prsni hedžinke obložen z medenimi ploščicami in obšit z medenimi gumbi. Ob tistih se je svinčenka sploščila in se odbila —.
 Takoj bi moral drugič streljati —!«
 »Saj sem!«
 »Pa prepozno!«
 »Saj pravim, kar osupnil sem, da žival ni padla!«
 Ves jezen je bil, za glavo se je prijemal, z najhujšimi priimki se je obkladal.
 »Kaj se boš jezil!« sem ga miril. »Kar je, to je!
 Pojdi rajši po kamelo! Vrniva se v tabor!«
 Tako se je končala »bitka pri Jezeru krokodilov«.

Vse sem preračunal, vsako potezo sem najskrbneje premislil in pripravil, ozke so bile zanke, ki sem jih nastavil Ibnu Aslu, prav nič nisem dvomil, da bo to pot naš — vendar nam je ušel skozi neznatno luknjico, prav tam, kjer je bila mreža raztrgana. Napako sem zagrešil, da sem postavil nerodnega starega vojaka za poveljnika v vadiju in da sem pustil dragoceno hedžinko v puščavi.

Sto šestdeset lovcev na sužnje, vsa njegova vojska — takšen je bil naš plen in uspeh. Vojskovodja pa se je izmuznil in njeга ni odtehtalo niti njegovih sto šestdeset lovcev. Odhitel je na jug v nedostopne seribe, kjer bo koval nove naklepe.

Ali ga bomo našli in prijeli —?

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJI (17U) (17UNICA

00000461140

Manitowish Lake, Wis. 1850